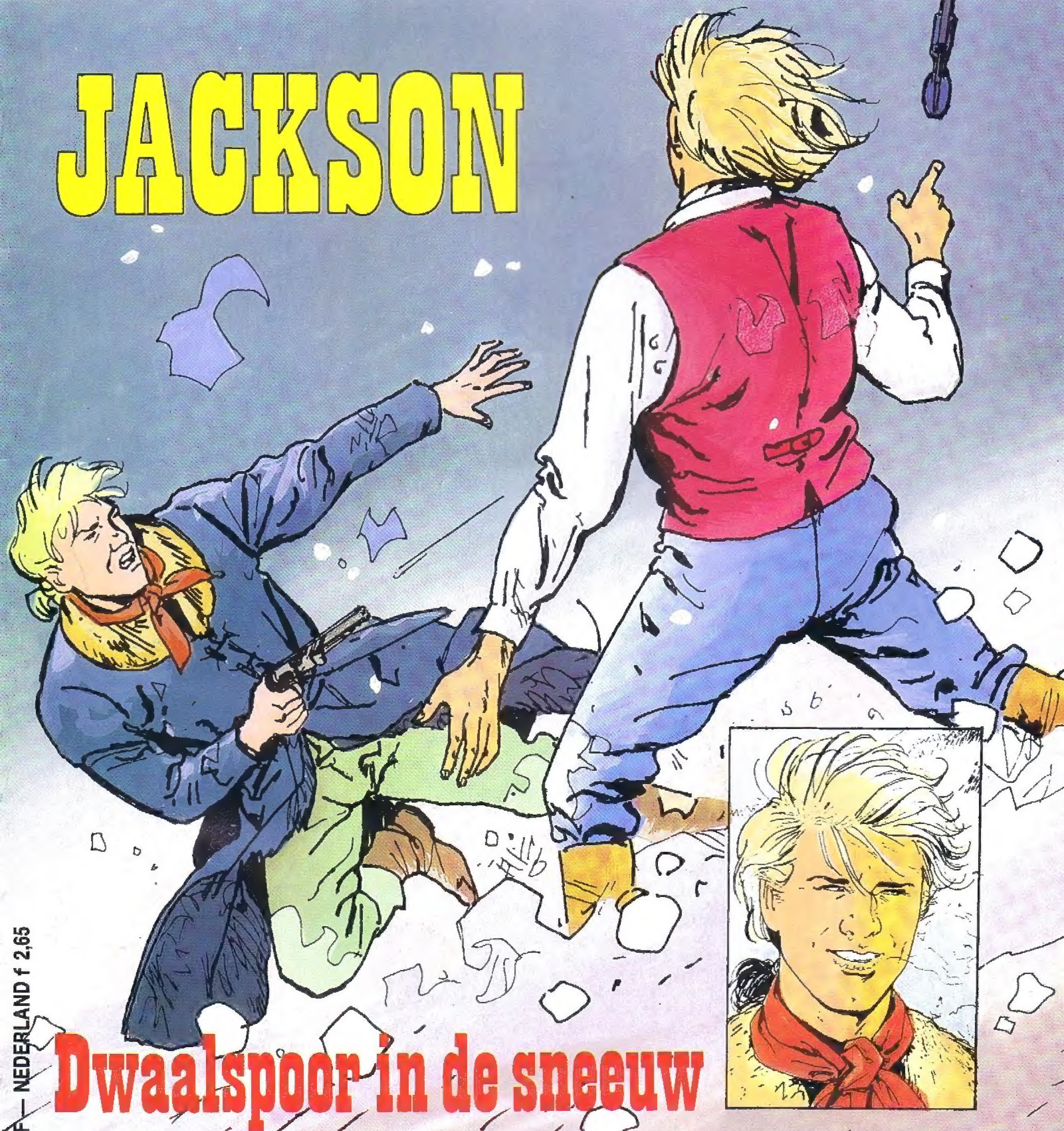
Nr 51
43e jaargang
13-12-88

kuifje

CINEMA: Scrooged

HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

40 F — NEDERLAND f 2,65

Wil je wat weten of zo maar een briefje schrijven voor onze rubriek brievenpost, stuur dat dan naar:
Voor Nederland: Redaktie Kuifje, Postbus 341, 2100 AH Heemstede.
Voor België: Redaktie Kuifje, P.H. Spaaklaan 11, 1070 Brussel.
Als je brief in de rubriek brievenpost wordt geplaatst, krijg je een gratis stripalbum van Dommel toegestuurd!

De Koene Ridder en Alex

Beste redaktie, Onlangs ben ik de boeken van **'De Koene Ridder'** beginnen te lezen. Die vond ik prachtig! Daarover zou ik enkele vraagjes willen stellen: 1. Heeft **François Craenhals** buiten de serie van 'De Koene Ridder' nog andere strips? (zo ja, welke?) 2. Wanneer begon hij te tekenen? 3. Het avontuur van De Koene Ridder met als titel **'Galagrenant de Geweldige'**, dat in een Kuifje-pocket stond (4-3-'74) is nog niet in een album verschenen. Waarom? 4. In mijn oude Kuifjes had ik vroeger de plattegrond van **het kasteel van Rastigne,** dit ben ik jammer genoeg verloren. Zou het mogelijk zijn mij een nieuwe op te sturen? 5. Wanneer verschijnt De Koene Ridder opnieuw? Zo dat waren mijn vragen. Maar jullie zijn nog niet van mij af, want ik heb nog een salvo van vraagjes over **Alex!** Deze serie heb ik haast geheel gelezen en ook die vond ik prachtig! Nu heb ik alle boeken van **Jacques Martin** en daar wil ik enkele vraagjes over stellen: 6. Is er een nieuw verhaal van **Alex** in voorbereiding? 7. Idem voor **Lefranc?** 8. In oude Kuifjes heb ik een verhaal gelezen, dat was het verhaal van **Tristan.** Het merkwaardige is dat dit in een album onder de titel **Xan** verscheen, nochtans zijn het dezelfde personages. De titel was: **'Het Goud van de Dood'** en dit boek is niet in de reeks verschenen. Waarom? 9. Komt er nog een nieuw verhaal van Tristan? 10. Zou het mogelijk zijn mij een poster op te sturen van de drie striphelden van J. Martin? Nu nog enkele klassieke vraagjes: 11. Wanneer komt **Thorgal** terug? 12. Idem voor **Pokervrouw, Jugurtha en Clifton?** 13. Hoe komt het dat **Luc Oriënt** niet meer verschijnt? 14. Wanneer komt er weer een vervolgverhaal van **DOMMEL** uit? 15. Waarom gaan sommige tekenaars van uitgeverij veranderen? (bv. zoals bij **Robin Hoed**) 16. Welke strips verschenen in de allereerste Kuifje? 17. Dan is er nog iets dat ik wil vragen. Laatst heb ik ook de boeken van **Ivor** aangeschaft. Wat ik niet begrijp is dat er zo weinig boeken zijn. Waar zijn de volgende verhalen gebleven: 'Het Manuscript', 'Het Magisch Zwaard', 'De Ontsnapping' en alle andere? Zijn deze strips niet in album verschenen? Indien nee waarom niet? Zo ze wel in album verschenen zijn zou ik graag weten waar ik ze kan krijgen! 18. Willen jullie mij svp een Lombard katalogus sturen? Dan nog mijn Toptien: 1. Aria, 2. Pokervrouw, 3. Koene Ridder, 4. Alex, 5. Thorgal (Ivor), 6. Chick Bill (DOMMEL), 7. Knipoogje (Jugurtha), 8. Clifton, 9. Gord (Bob Morane), 10. Al de andere helden. Verder nog de groeten aan alle auteurs en de redaktie van Kuifje.

Baumont Stefaan,
9710 Zwijnaarde.

Beste Koene Stefaan, Met de meeste vragen uit je brief had je eigenlijk bij ***Uitgeverij Casterman*** *en de redaktie van het weekblad* ***Sjors en Sjimmie*** *terecht gemoeten, maar omdat DOMMEL niet van een op agressie doorgefokt ras is, heeft hij e.e.a. toch voor je uitgezocht! Dus daar gaan we: 1. François Craenhals heeft behalve de reeks 'De Koene Ridder', waarvan bij* ***Casterman 16 delen*** *verschenen en bij* ***Uitgeverij Rijperman 5 delen,*** *met bundelingen van korte verhalen (De Salamander, De Sarrasine Toren, De Weerwolven, De Hond van Arboë en de Spookterp), voor Casterman de reeks* ***De 4 Helden (25 delen)*** *en de reeks* ***Pom en Teddy*** *gemaakt* ***(7 delen bij Casterman*** *en een aantal, inclusief herdrukken, bij Rijperman). Ook heeft Craenhals enkele losse verhalen gemaakt:* ***Het geheim van Meylbeke, Petroleumkoorts, Beroering te Lourdes (Bernadette), Avontuur te Sarajevo*** *en* ***Primus en Musje (publ. CISO).*** *2. Begin jaren vijftig voor het blad Heroïe, daarna Kuifje. 3. (Nog) niet gebundeld. 4. We hebben het niet meer voorradig, misschien dat één van onze sympathieke lezers je kan helpen, via ons redaktieadres (Heemstede), want jij had vergeten* ***je straat te vermelden*** *in de brief! (Stuur je volledige adres nog even voor je DOMMEL-album). 5. In principe volgend jaar bij Casterman, strip wordt niet voorgepubliceerd! 6. De redaktie van* ***Sjors en Sjimmie*** *zit met spanning te wachten op een nieuw, goed verhaal van* ***Martin*** *dat geldt ook voor 7. Wat albums betreft zullen er volgens Casterman volgend jaar* ***wel*** *weer albums komen van beide strips. 8. Je hebt groot gelijk!* ***Tristan*** *startte als* ***Xan****, waarvan bij Lombard twee albums verschenen: 1.* ***Het Goud van de Dood*** *en 2.* ***Jehanna.*** *De naamsverandering van de strip moet te maken hebben met de overgang naar Casterman. 9. Wordt verwacht bij Casterman. 10. Posters Martin aanvragen bij Casterman B.V. De Morinel 25-29, Dronten 8251 HT (NL.). 11. Is inmiddels terug. 12. Clifton komt spoedig terug, de andere voorlopig niet! 13. Ook stripmakers gaan eens met pensioen! 14. Komt, de verhalen die* ***nu*** *gepubliceerd worden zijn oudere! 15. Meestal kwestie van geld: bontjas ma of Porsche pa! Ook als een strip niet meer geplaatst wordt, stapt een tekenaar naar een andere uitgeverij of doet 't zelf. (Gilles de Geus b.v.) 16.* ***Kuifje en de Zonnetempel, Het Geheim van de Zwaardvis, Corentin*** *en de* ***4 Heemskinderen.*** *17. Onlangs is deel 5 verschenen* ***Huurlingen gaan naar de hemel.*** *Er worden van de strip maar enkele duizenden exemplaren verkocht, daarom dus!*

18. Komt eraan of is er al! Bedankt voor je interessante brief, gr. DOMMEL.
P.S. Volgens mij was jouw lijst meer een ***Top 15!***

Het weekblad Kuifje is een uitgave van:

De Lombard Uitgaven
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Telefoon: 02/5225600
Uitgever: Lucien Lottefier,
Theodore Rooseveldtstraat 46
1040 Brussel
Hoofd-redaktie Nederlandse Editie: Rob Harren
Fotogravure: De Schutter N.V.
Druk: De Bièvre N.V.
Brasschaat

Abonnementsopgave voor België
Per half jaar (26 nrs.) 900 BF.
Per jaar (52 nrs.) 1700 BF.
Lombard Uitgaven -
P.H. Spaaklaan 1-11
1070 Brussel
Advertenties voor België:
de Lombard Uitgaven - Brussel
Nicole Geerlandt
tel. 02/5225600

Abonnementsopgave/ klachten voor Nederland:
P.V.O.-abonnementen services
Postbus 77, 5126 ZH Gilze
Telefoon 01615-2940
toestel 412
Abonnementsprijs: 6 maanden: fl. 65,-
Adreswijziging: 4 weken van te voren schriftelijke opgave via wikkel rond KUIFJE.
Annuleringen: opzegging 4 weken vóór het einde van de abonnementstermijn schriftelijk opgeven.
ADVERTENTIES NEDERLAND:
Fimla B.V.
Zandvoortselaan 57
2106 CJ Heemstede
Telefoon 023-280712
Telex 41497
Telefax 023-291762

KUIFJE-NEDERLAND
Lombard Uitgaven
Nederland B.V.
Postbus 341
2100 AH Heemstede
Telefoon:
023-290190/290192/280712
Buitenlandse abonnementsprijs op aanvraag.

Marc-Renier
F. Giroud

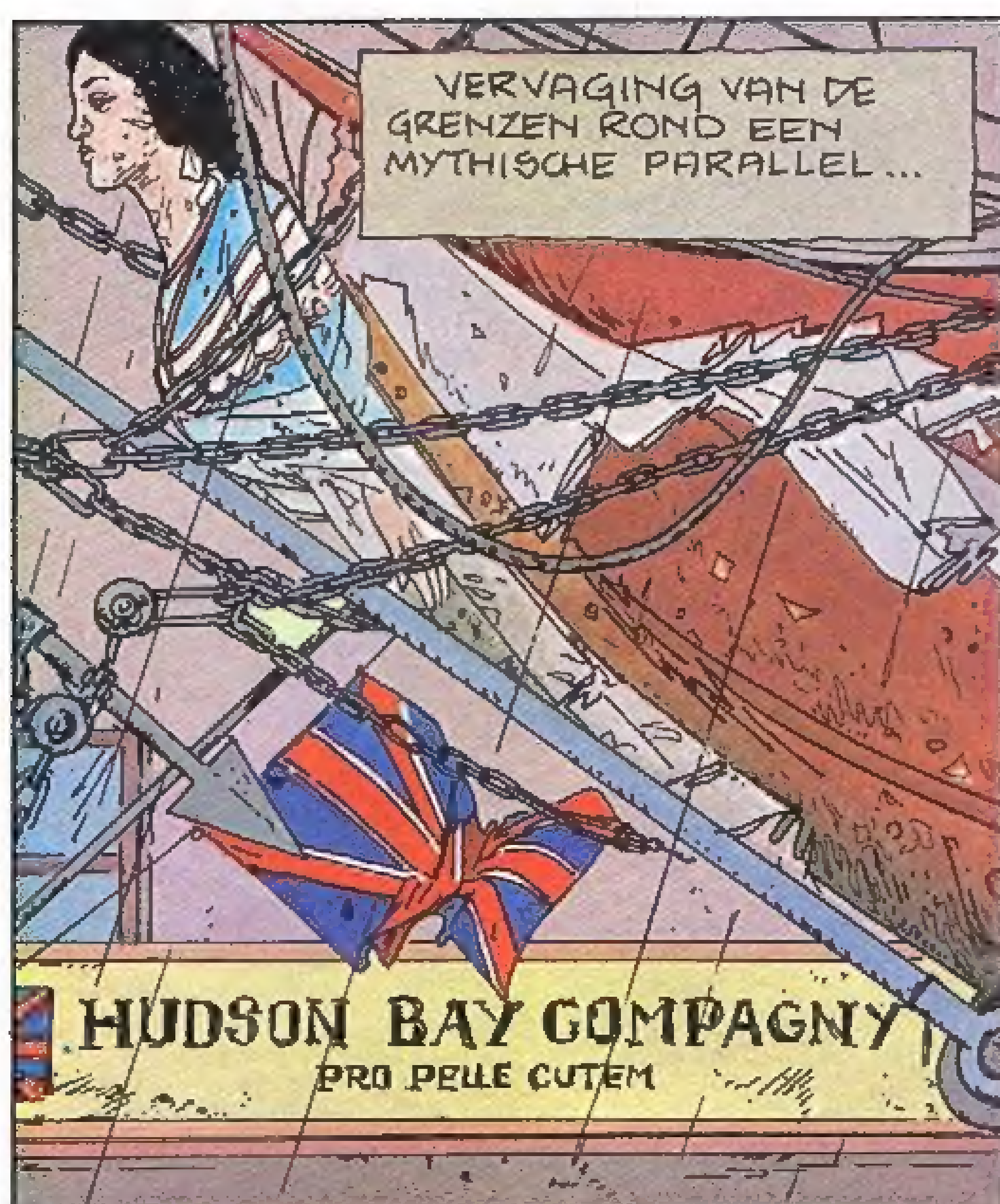
JACKSON

HET WAS IN DE TIJD DAT MEN HIER EN DAAR NOG EEN TRAPPER TEGENKWAM. WANNEER DE REIZIGER VOET AAN WAL ZETTE IN DE HAVENSTEDEN VAN HET NOORDWESTEN, SNOOF HIJ EEN MENGELING OP VAN ZILTE ZEELUCHT EN DE ZOET-KRUIDIGE GEUR VAN NAALDBOMEN.

EEN KARAKTERISTIEKE MÉLANGE VOOR DEZE STEDEN, WAAR ZOWEL ONDERLINGE VERMENGING ALS VERVAGING AAN DE ORDE VAN DE DAG WAREN...

JACKSON *DWAALSPOOR IN DE SNEEUW*

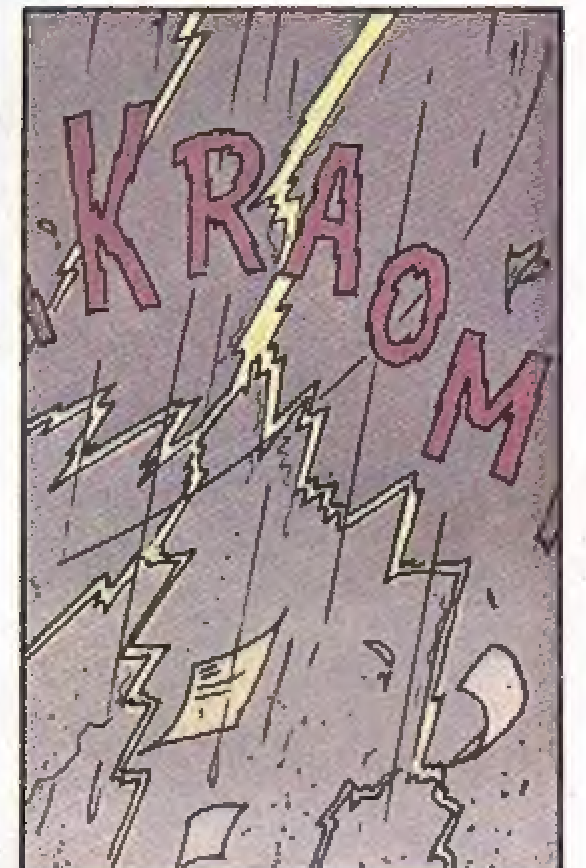

?!!
TOEVALLIG ZOEKEN WIJ OOK IETS ... MISSCHIEN KUNNEN WE ONZE KRACHTEN BUNDELEN?

IK GELOOF NIET DAT IK DE EER HEB U TE KENNEN, HEREN!

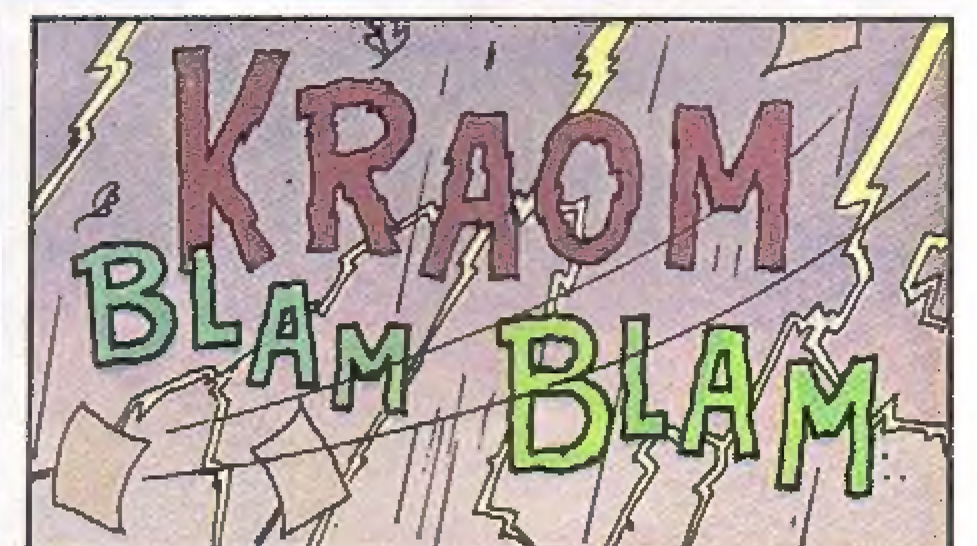

MAAR JE KENT ONZE BAAS VAST WEL: EEN LICHTGERAAKTE KNORREPOT, ZONDER ENIG GEVOEL VOOR HUMOR... JULLIE SCHIJNEN NOG IETS TE REGELEN TE HEB-BEN, SAMEN...

OH JA! DAN BEN JIJ EENOOG, ZIJN FAVORIETE JACHTHOND...

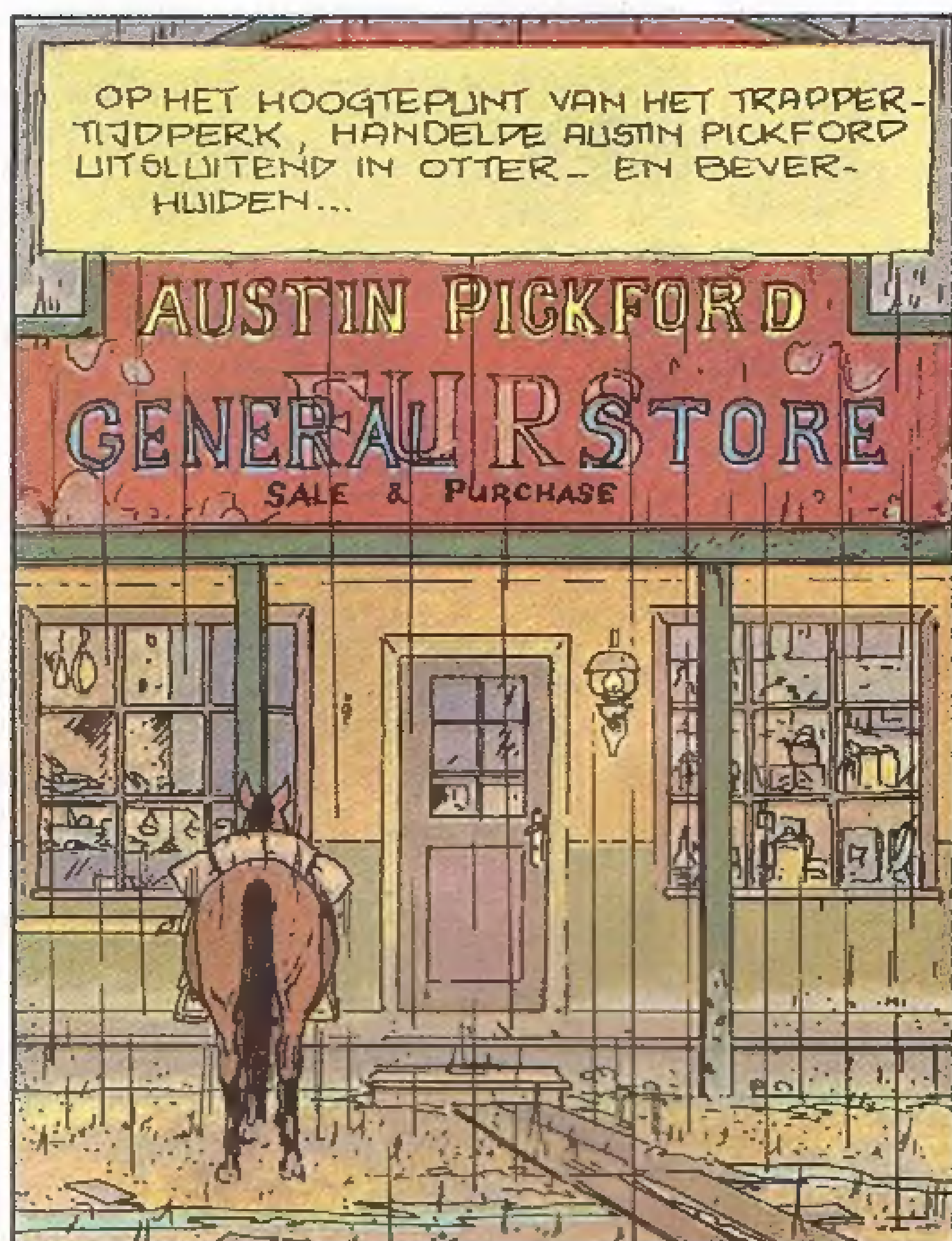

KRAOM

MMMJA... IK HOOP DAT JE MET JE GEHEU-GEN, OOK JE VERSTAND HEBT TERUGGEKREGEN... VOLG ONS!!!
WAT DENK JE SCHOONHEID? DENK JE DAT WE ZE KUNNEN...

PAS OP!
...VERTROUWEN?
RHAAA!

KRAOM
BLAM BLAM

WE MOETEN ER WEER 'NS VANDOOR, BECKIE! WIJ ZIJN HIER NIET DE ENIGEN!...

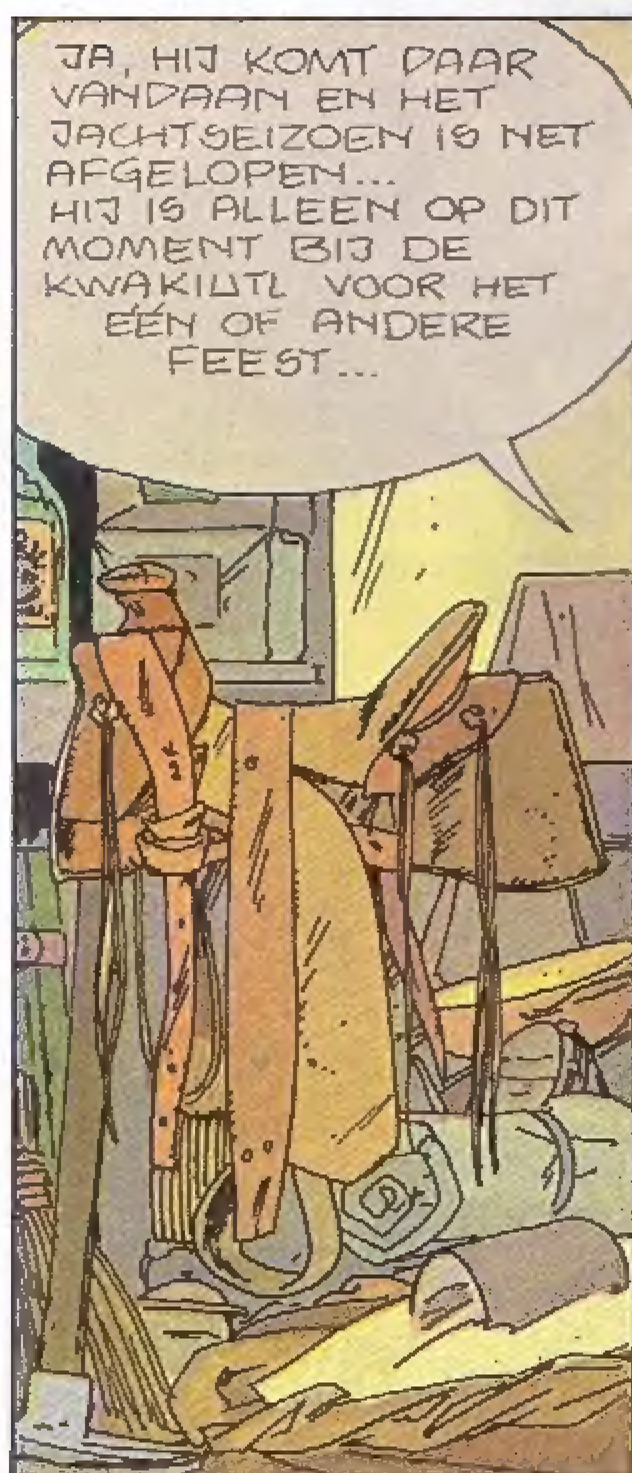

OP HET HOOGTEPUNT VAN HET TRAPPERTIJDPERK, HANDELDE AUSTIN PICKFORD UITSLUITEND IN OTTER- EN BEVERHUIDEN...
AUSTIN PICKFORD
GENERAL FURS STORE
SALE & PURCHASE

MAAR DE ECONOMISCHE OMWENTELINGEN HADDEN OOK HUN EFFECT GEHAD OP DE WINKEL VAN DE OUDE BONTHANDELAAR...
EEN BOIS-BRÛLÉ, ZEG JE?

JA! EEN BETROUWBARE KEREL DIE DE BOSSEN KENT ALS Z'N BROEKZAK... HIJ KOMT UIT DE ROCKIES, UIT DE BUURT VAN DEER RIVER, OM PRECIES TE ZIJN, TUSSEN DE SELKIRK MOUNTAINS EN SASKATCHEWAN!...

JE WORDT BEDANKT! JIJ WEET TENMINSTE WAT JE WILT!
NOU EN?

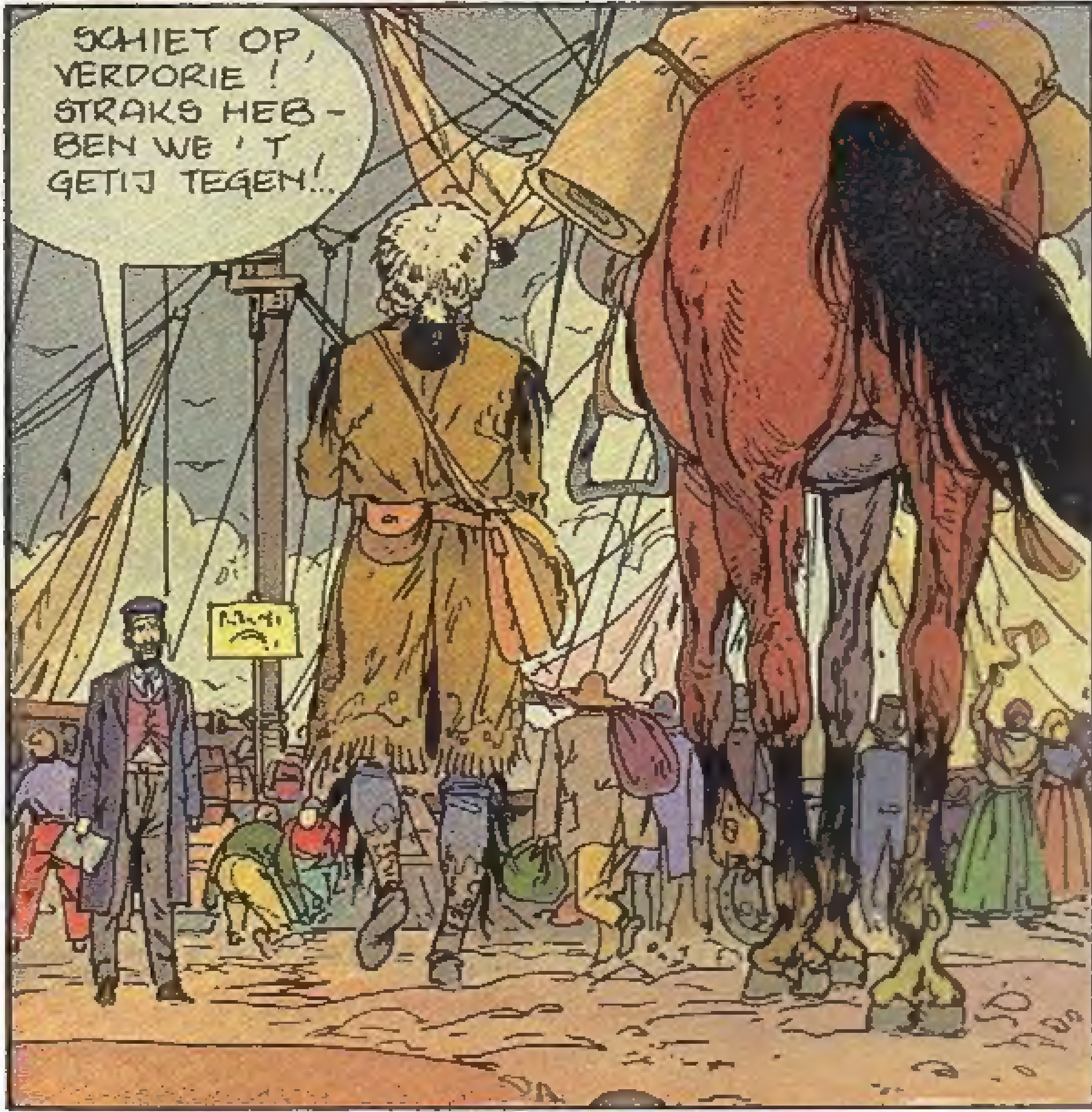

WACHT EVEN... IK DENK NA... NEE... DIE NIET... AH, MISSCHIEN BEN JACKSON... MMMM... JACKSON, DAT MOET 'M ZIJN!...
JACKSON?

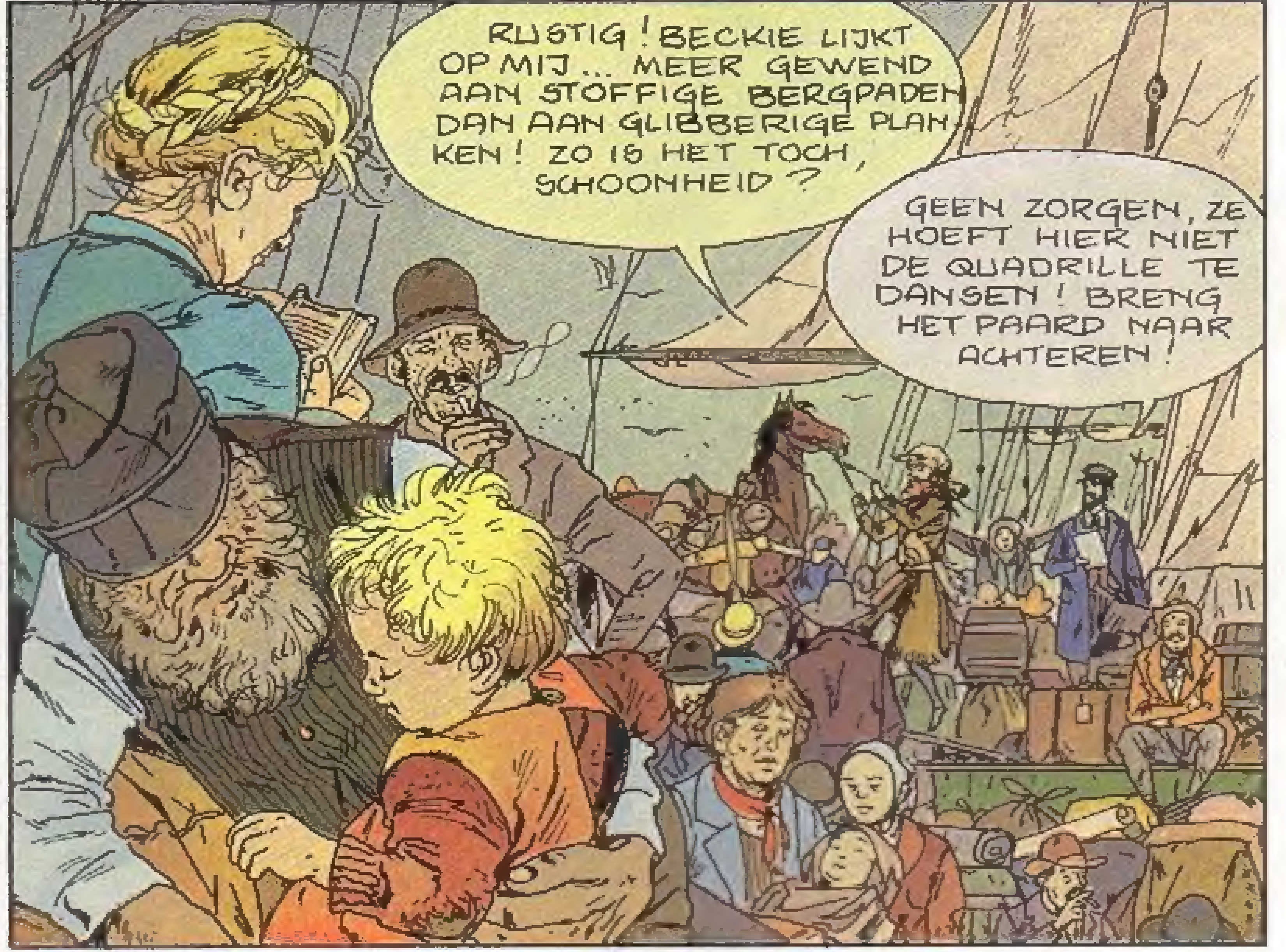

JA, HIJ KOMT DAAR VANDAAN EN HET JACHTSEIZOEN IS NET AFGELOPEN... HIJ IS ALLEEN OP DIT MOMENT BIJ DE KWAKIUTL VOOR HET EEN OF ANDERE FEEST...

DE KWAKIUTL! MAAR DAT IS EEN NOODEIND HIER VANDAAN!
TJA... OF JE MOET EEN BOOT NEMEN VAN DE WESTERN LINES. ER GAAT ER EEN OVER DRIE DAGEN...

DASH IT! IK HEB NOG NOOIT EEN POOT AAN BOORD VAN ZO'N DRIJVENDE DOODSKIST GEZET... MAAR IK BEN BANG DAT IK ER NU AAN MOET GELOVEN!...

OKAY, OUWE! TOT KIJK EN BEDANKT!
TOT KIJK, OUWE REUS, EN GOEIE REIS!

wordt vervolgd

Richard Donner is bekend als regisseur van zeer uiteenlopende films als «The Omen«, «The Goonies», «Ladyhawke» en «Lethal Weapon». Zijn nieuwste film is een komedie, een amusant kerstverhaal dat een wel zeer vrije bewerking is van de beroemde «Christmas Carol» van de Engelse schrijver Charles Dickens. De hoofdpersoon van de film, Frank Cross, is een soort moderne tegenhanger van de verschrikkelijke mijnheer Scrooge uit het negentiende-eeuwse verhaal van Dickens. Vandaar ook de titel: «Scrooged»... Het verhaal van de film gaat als volgt.

Frank Cross is ongetwijfeld de jongste directeur van een keten televisiestations, die er ooit is geweest. Hij heeft een hekel aan Kerstfeest en wil de vacantie gebruiken om de prestaties van elk van zijn werknemers eens nader onder de loep te nemen. Maar dan krijgt hij bezoek van drie spoken! De eerste is een koetsier met wie hij terugreist naar zijn verleden. De tweede is een fee met vleugels van suiker en een piepkleine harpoen. De derde wil zijn vacantiedromen in nachtmerries veranderen... En ten slotte is het Franks beurt om de ware betekenis van het Kerstfeest te leren begrijpen!
Volgens zijn bedenkers is Frank iemand die het leven nooit serieus heeft genomen. Dat gaat hem goed af totdat zijn verleden in opstand komt. Kerstfeest is voor hem niet meer dan een gelegenheid om geld te verdienen. Hij is de meest bekrompen man die je je kunt voorstellen. Door het opduiken van de drie spoken wordt hij zich bewust welke toekomst hem met deze manier van leven te wachten staat. Maar ook ontdekt hij dat het nog niet te laat is om zijn bestaan op een meer zinvolle wijze in te richten. «Hij is een Scrooge van deze tijd,« zegt Richard Donner. «Iemand die uiterst ambitieus is en op zijn dertigste alles heeft opgeofferd aan zijn ambitie. Het was een uitdaging om in dit verhaal iemand neer te zetten die dank zij zijn gevoel voor humor sympathiek is, hoewel zijn gedrag weerzinwekkend is. Uiteindelijk moesten de toeschouwers medeleven voelen voor iemand die dat niet verdiende.«

EEN ROL OP MAAT

De rol van Frank werd speciaal voor Bill Murray geschreven, die vooral bekend is als hoofdrolspeler in «Ghostbusters» en in

SCROOGED

de legerkomedie «Stripes». Volgens Richard Donner is hij de meest onbeschofte komiek sinds W.C. Fields. De films die hij maakt, lijken telkens weer een uitdaging voor hem te zijn en langzaam maar zeker heeft hij zich ontwikkeld tot een van de meest veelzijdige acteurs van zijn generatie. Dat bewees hij met name in «Tootsie», «Little Shop of Horrors» en in «The Razor's Edge». «Scrooged» belooft bij uitstek een vrolijke film te worden, die vol zit met «de meest zonderlinge en bizarre figuren die er sinds «It's a mad mad mad world» bij elkaar zijn gebracht», zoals scenarioschrijver Michael O'Donoghue zegt.
«Ik heb enorm genoten van het spelen met Bill Murray,» zegt David Johansen die de koetsier speelt. «Hij zei tegen me dat ik de cameramensen als een bevoorrecht publiek moest zien en proberen ze de volle laag te geven.» Johansen maakt in deze film zijn debuut als acteur. Als popmuzikant is hij beter bekend. Hij maakte deel uit van de legendarische groep de New York Dolls en werkte later onder het pseudoniem Buster Poindexter.
Carol Kane, bekend uit onder andere «Annie Hall», «Jumping' Jack Flash» en «Dog day afternoon», speelt de fee. «De manier waarop die haar opdracht vervult,» zegt ze, «doet vermoeden dat ze in werkelijkheid een goede fee is. Ik vond het een heerlijke rol! Voor mij was het alsof een droom werkelijkheid werd. Als meisje stelde ik me vaak voor dat ik licht uitstraalde en vleugels had, waarmee ik boven mijn omgeving rondvloog.» Toch haalde dat vreemde wezen Bill Murray het bloed onder de nagels vandaan.
«Ik sloeg hem, trok aan zijn haar, kneep in zijn wangen, drukte zijn neus plat... Ik treiterde hem op alle mogelijke manieren, maar hij gaf nooit een kik,» herinnert ze zich.
In «Scrooged» speelt nog een groot aantal andere bekende acteurs mee. Karen Allen, een ontdekking van Steven Spielberg («Raiders of the Lost Ark»), speelt het vroegere vriendinnetje van Frank dat plotseling weer opduikt. Ook is John Forsythe, ofwel Blake Carrington uit «Dynastie», in de film te zien, en verder John Glover, die pas nog te zien was in «Masquerade», Bobcat Goldthwait, een van de leerlingen van de «Police Academy», Hollywood-veteraan Robert Mitchum, en Michael J. Polard, die te zien was in talloze televisieseries («Star Trek» onder andere) maar die vooral bekend werd als de chauffeur in «Bonnie and Clyde»... Ook twee familieleden van Bill Murray spelen in de film mee. Zijn broer John heeft de rol van Franks broer en zijn andere broer, Brian Doyle, speelt Franks vader.

SCHITTERENDE DECORS

De opnamen van «Scrooged» begonnen eind 1987 in Los Angeles, in een van de grootste studio's van Paramount. Er was enorm veel ruimte nodig om de kantoren en de studio's van de keten televisiestations na te bouwen, waarvan Frank Cross president-directeur is. Op meer dan 60 studiovloeren werden de verschillende decors gebouwd, waaronder flats in Harlem en Manhattan... Er werden zelfs negentiende-eeuwse Londense straatjes nagebouwd, een moeras in Louisiana en een werkplaats op de Noordpool!
Voor spoken zijn natuurlijk ingewikkelde make-up en speciale effecten nodig. Tom Burman en Bari Dreiband hebben al hun kennis op dit gebied aangewend. Eerder werkten ze mee aan «Close Encounters of the Third Kind», «Invasion of the Body Snatchers» en «Cat People.» Maar zelden heeft een film ze zoveel werk gekost. De arme John Forsythe, die Franks vroegere werkgever speelt, moest elke dag vier uur lang opgemaakt worden en kreeg 17 lagen latex op zijn gezicht!
Aan de soundtrack van de film ten slotte wordt meegewerkt door Annie Lennox, Mark Lennon (de andere zoon van John), Dan Hartman... en Buster Poindexter die een cover zingt van «Brown Eyed Girl», een van de bekendste nummers van Van Morrison. **Jean-Louis Lechat**

TECHNISCHE GEGEVENS

Productie: Paramount, gedistribueerd door UIP
Regie: Richard Donner
Scenario: Mitch Glazer en Michael O'Donoghue
Camera: Michael Chapman
Muziek: Danny Elfman
Acteurs: Bill Murray, Karen Allen, John Forsythe, John Glover, Bobcat Goldthwait, David Johansen, Carol Kane, Mabel King, Robert Mitchum, Michael J. Pollard, Alfre Woodward

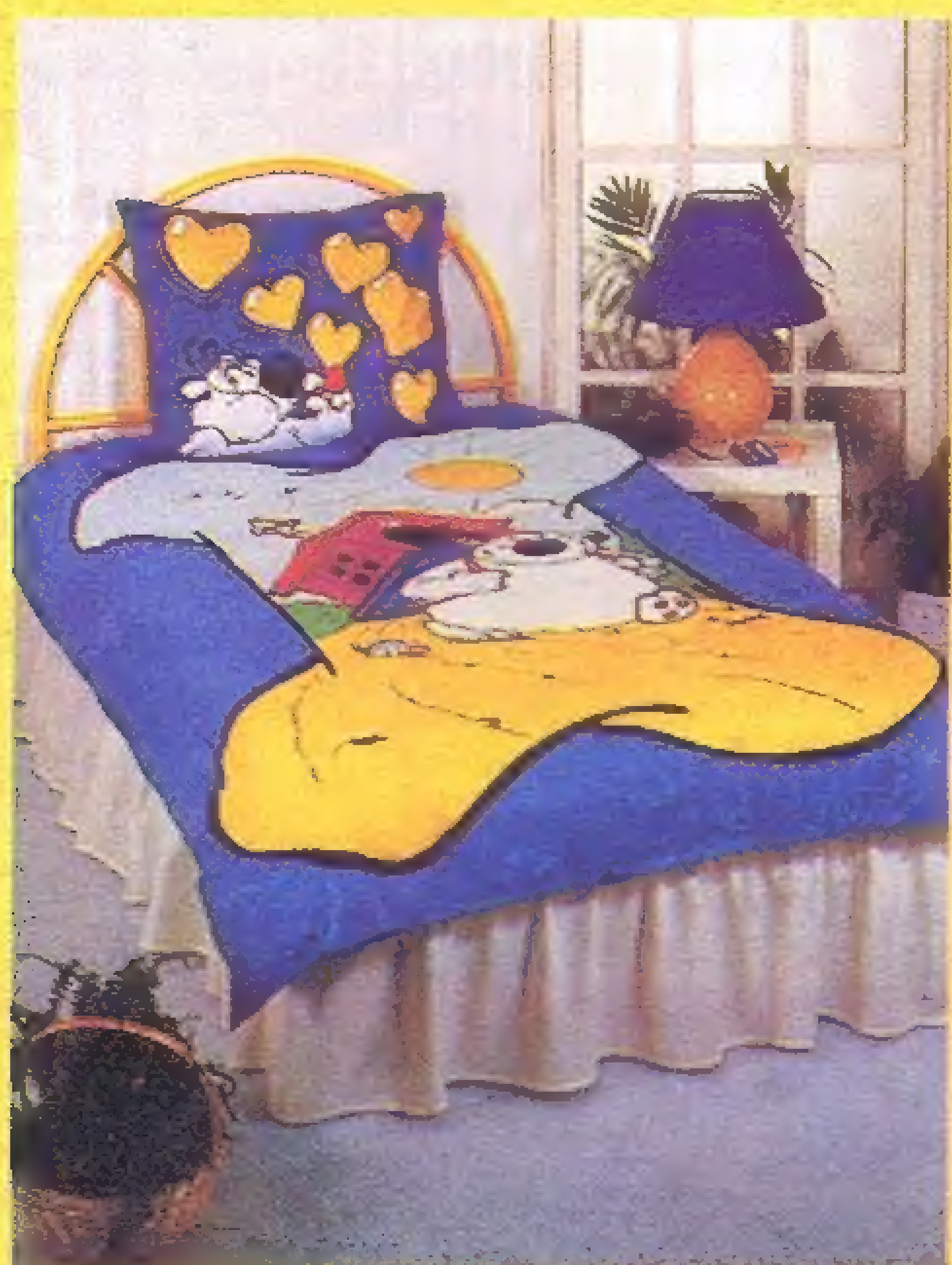

Jouw eigen ______ DOMMEL CLUB

Het eerste echte Dommel horloge van ouderwetse kwaliteit in een roestvrijstalen kast en met bewegende Dommelogen. De winkelwaarde van dit horloge is f 24,95 maar voor jou als lid van de Dommelclub betaal je slechts f 12,95 + f 3,00 verzendkosten. (Totaal dus f 15,95). Voor België 299 BF.

Dommeldekbed en kussen maat 140 x 200 gemaakt van 100 procent katoen. Winkelwaarde f 69,95. Dommelclub prijs slechts f 49,95 + f 7,50 verzendkosten. (Totaal dus f 56,45). Voor België 999 Bf.

Een superdik album van maar liefst 144 pagina's met allemaal Dommelgags. Winkelwaarde f. 11,95. Jouw Dommelclub-prijs f. 8,95 + f. 2,- verzendings-kosten (totaal dus f. 10,95) voor België: 200 Bf.

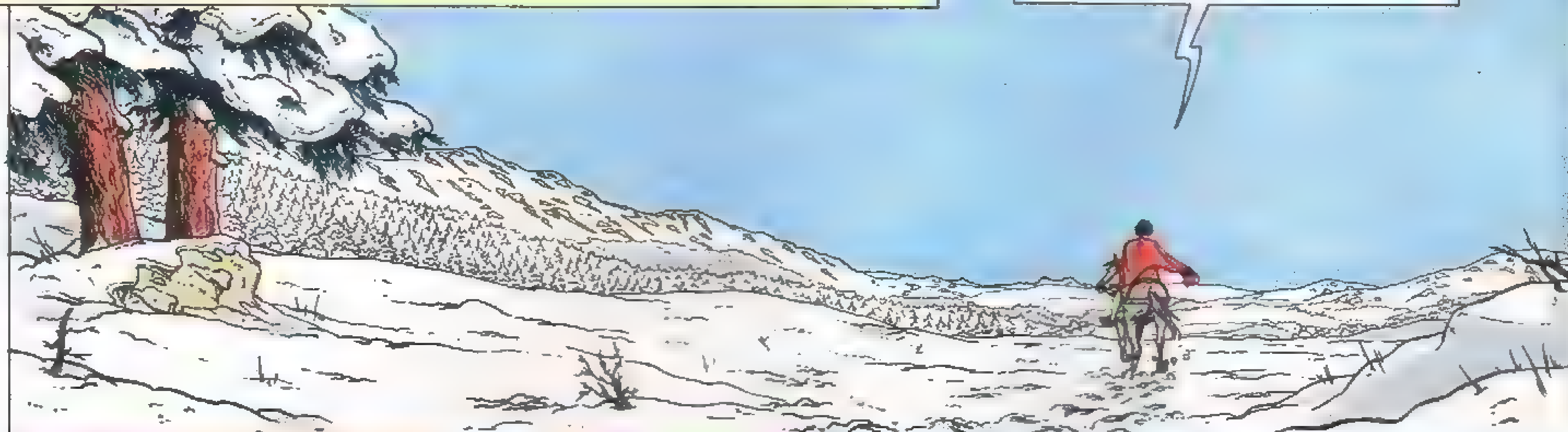

Hoe kan je deze artikelen bestellen?
Heel gemakkelijk! Je maakt het te betalen bedrag (+ vermelding van gewenst artikel) over op giro nr. 5619004 van Lombard Nederland te Heemstede of op ABN banknr: 448780267 t.n.v. Lombard Nederland.
Twee weken nadat we je overschrijving hebben ontvangen zal de postbode het bestelde artikel bij je thuis bezorgen.
Voor België: Het bedrag overmaken op rekening nr. 280-0424366-28 van Excalibur Press bvba (niet vergeten op betaling juiste artikel te vermelden.)

VELDSLAG OP HET IJS

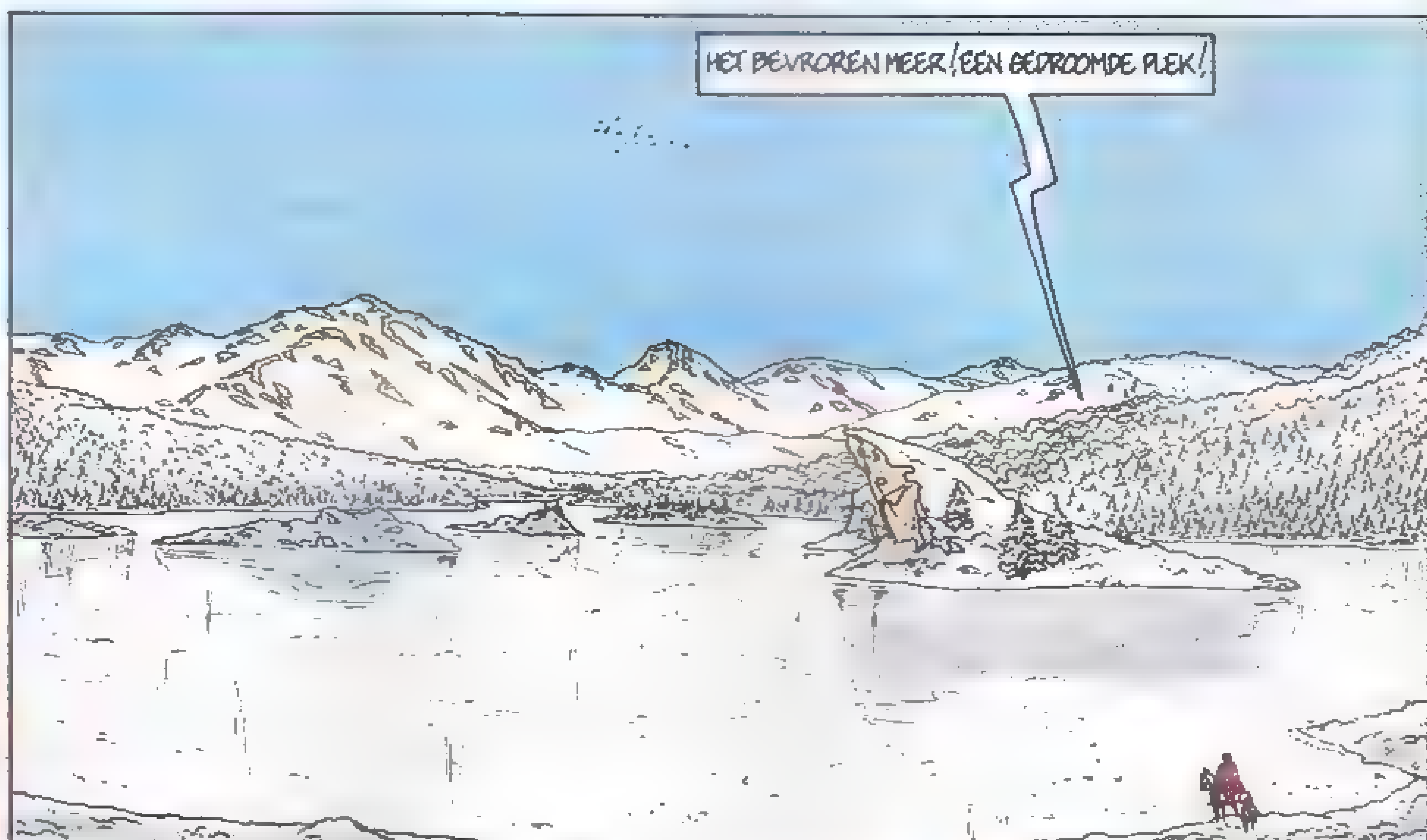
April 1242

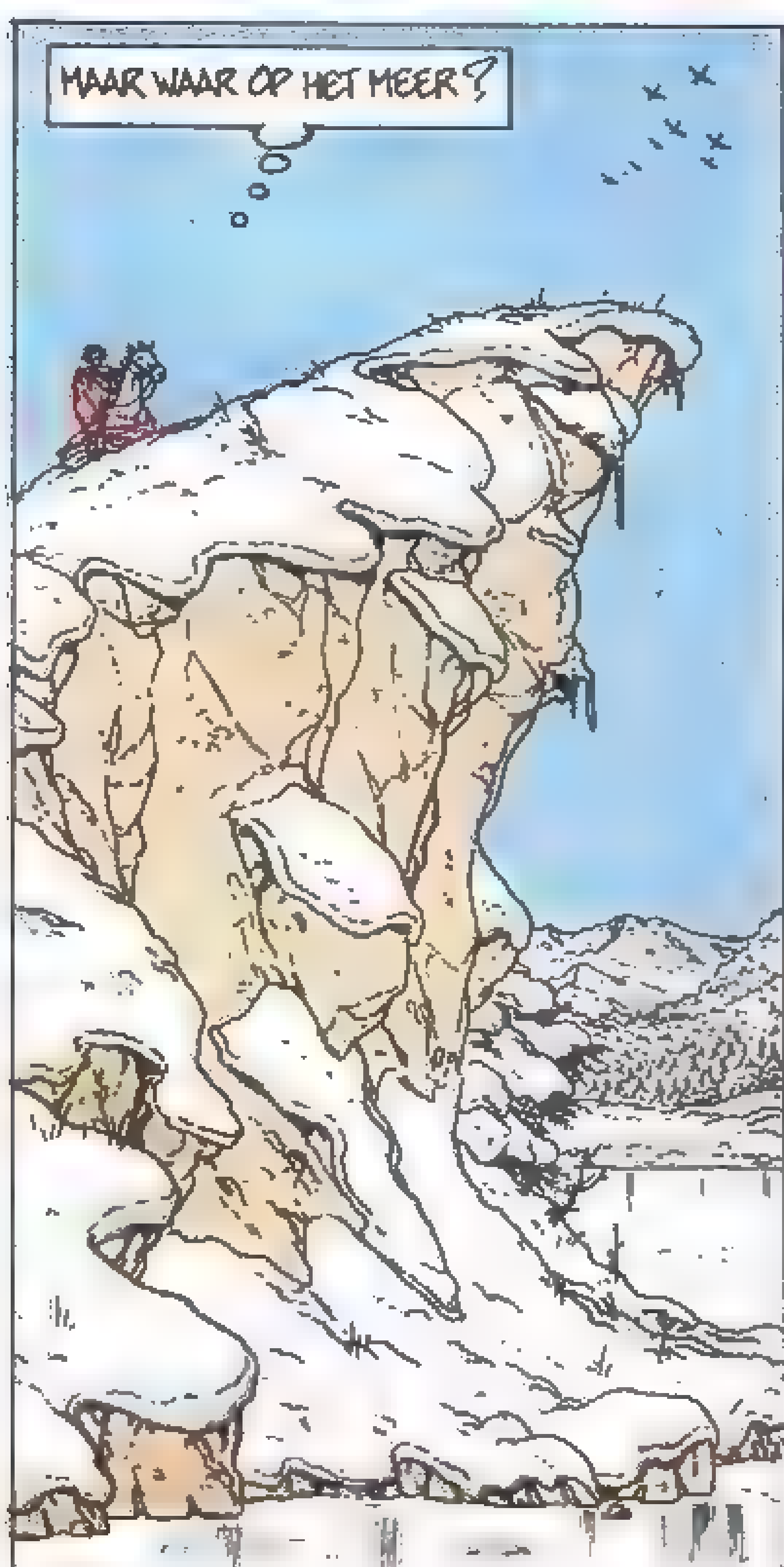
PRINS ALEXANDER NEVSKI VERWACHT EEN BOTSING TUSSEN ZIJN LEGER EN DAT VAN DE WREEDE DUITSE RIDDERS*. HIJ STAAT VOOR EEN MOEILIJK PROBLEEM IN DIT GEDEELTE VAN RUSLAND DAT NOG BEDEKT IS MET SNEEUW: DE KEUZE VAN EEN GUNSTIG TERREIN VOOR DE VELDSLAG ...

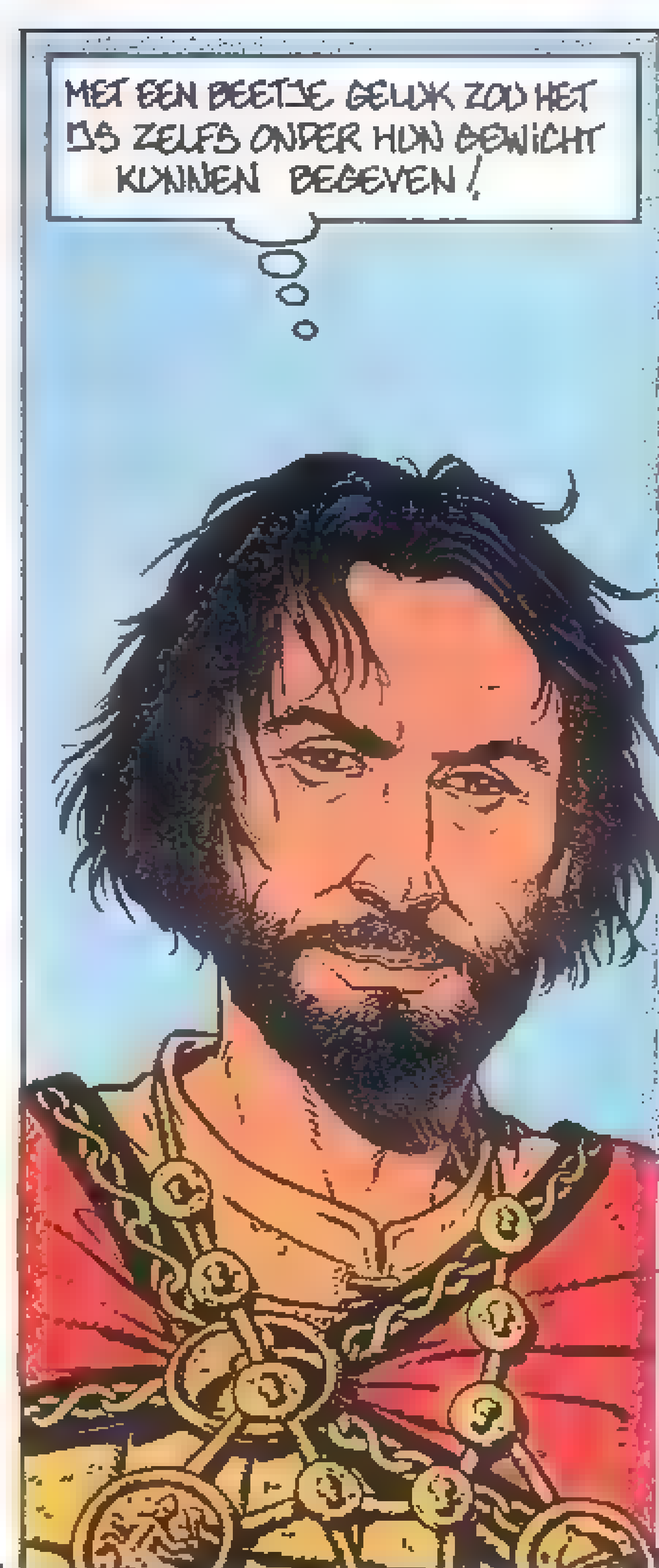

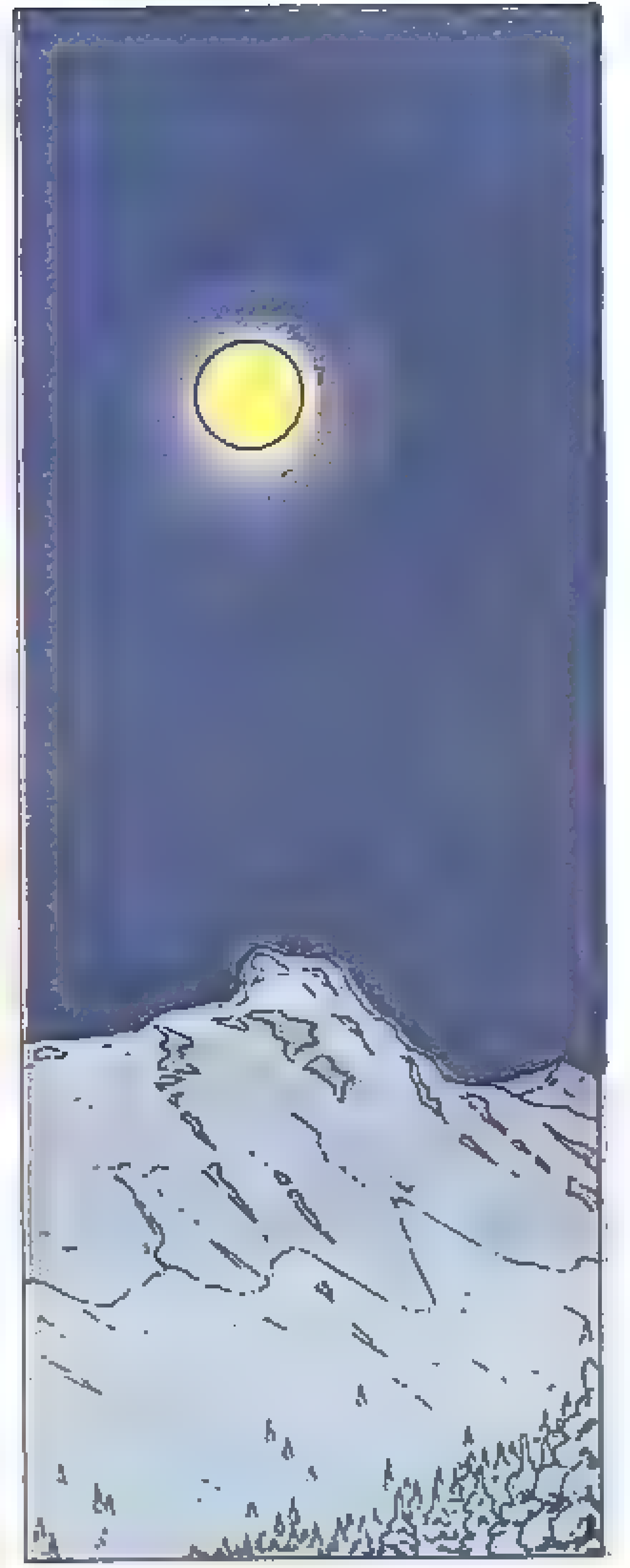

*DUITSE ORDE: GEESTELIJKE RIDDERORDE IN 1198 IN JERUZALEM GESTICHT.

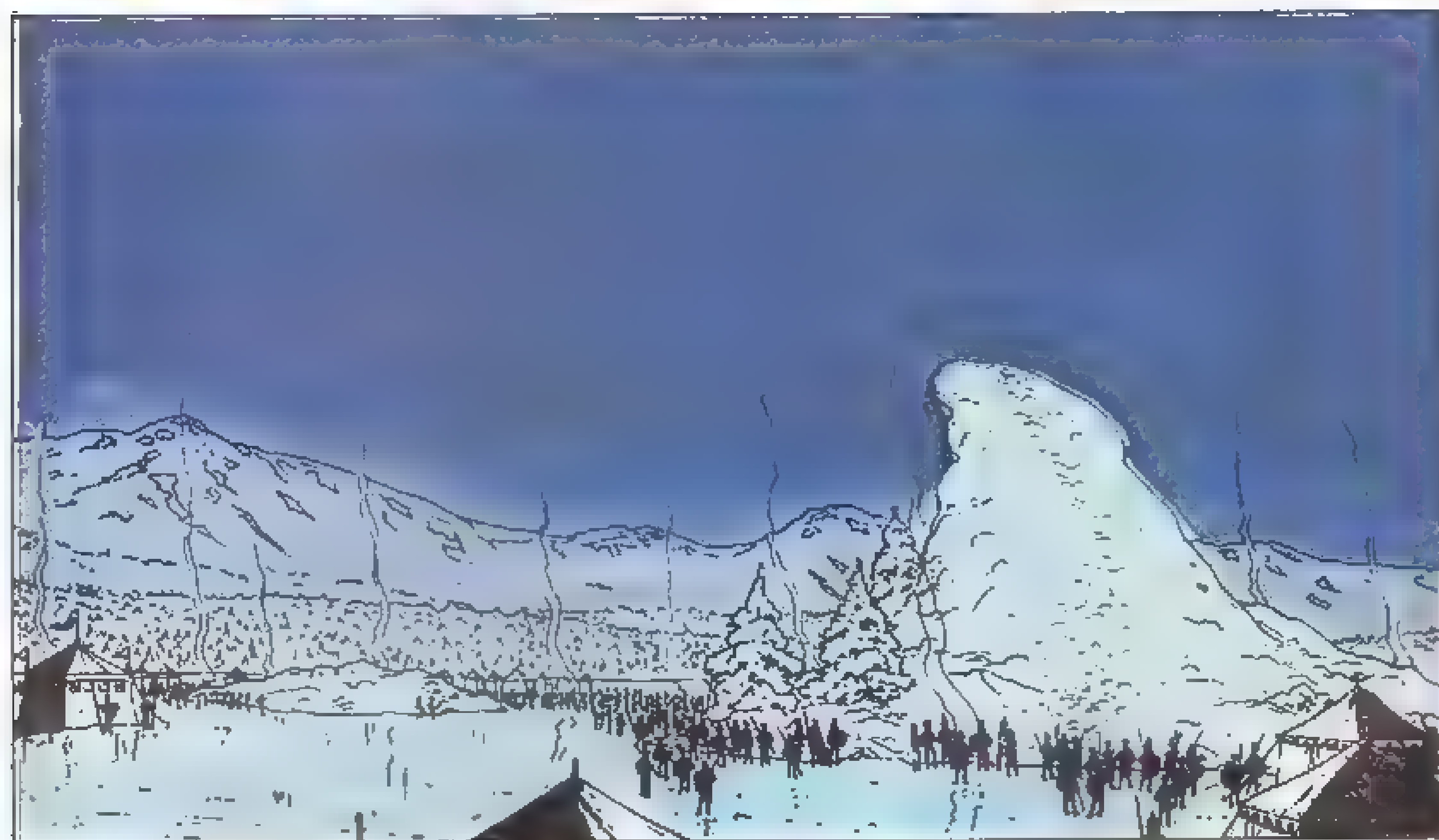
P. Delaby
M. Beullens

VELDSLAG OP HET IJS

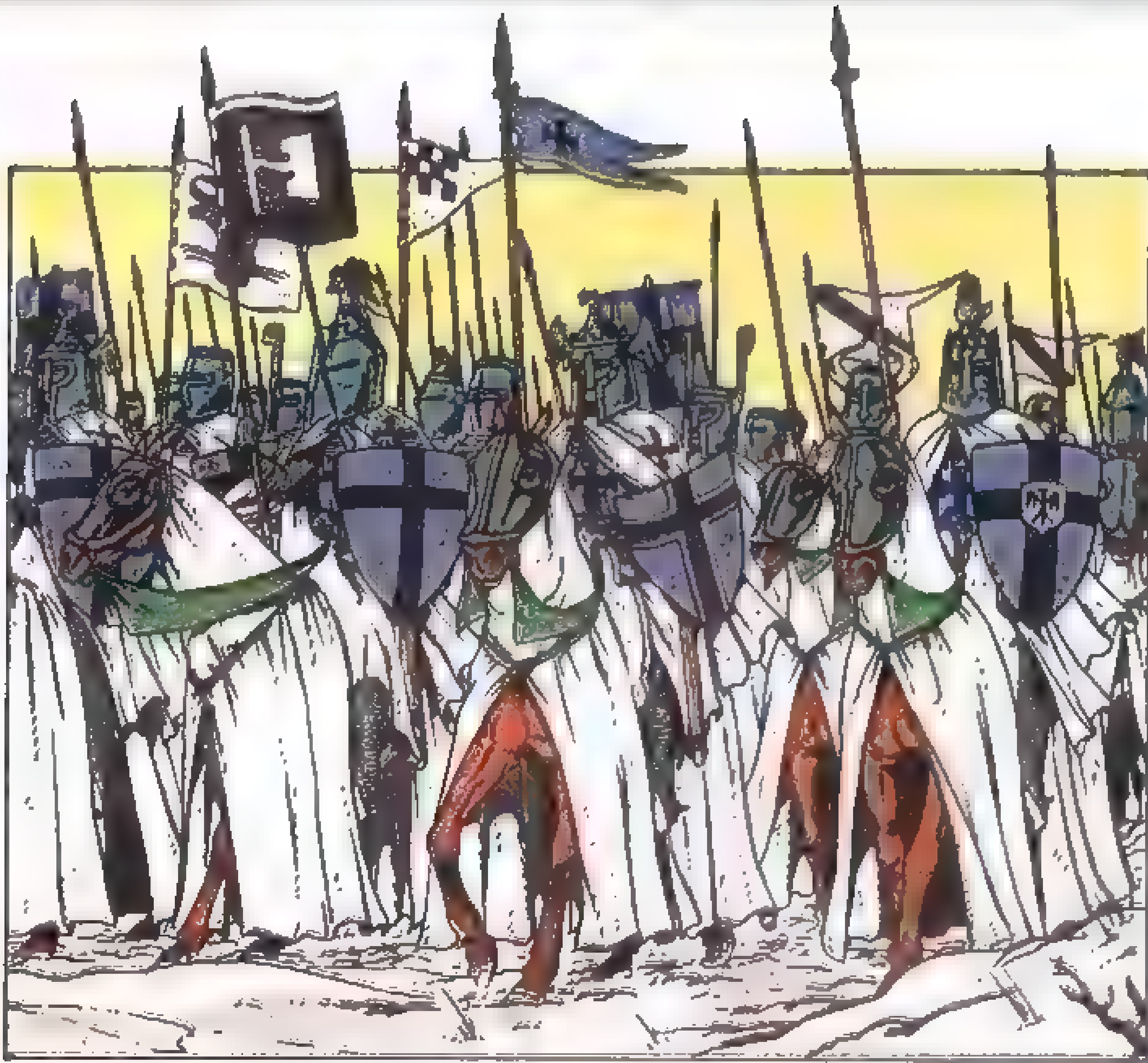

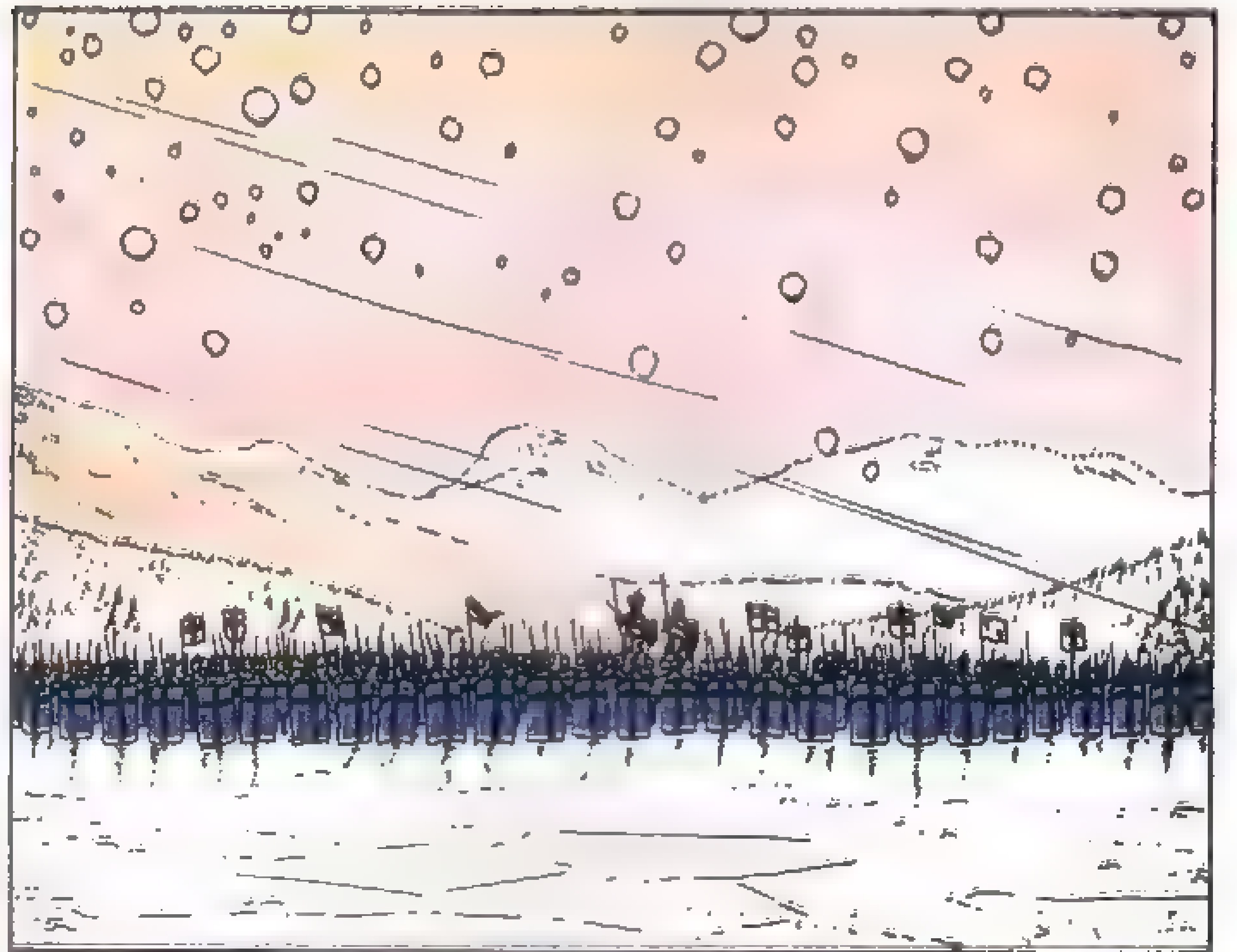

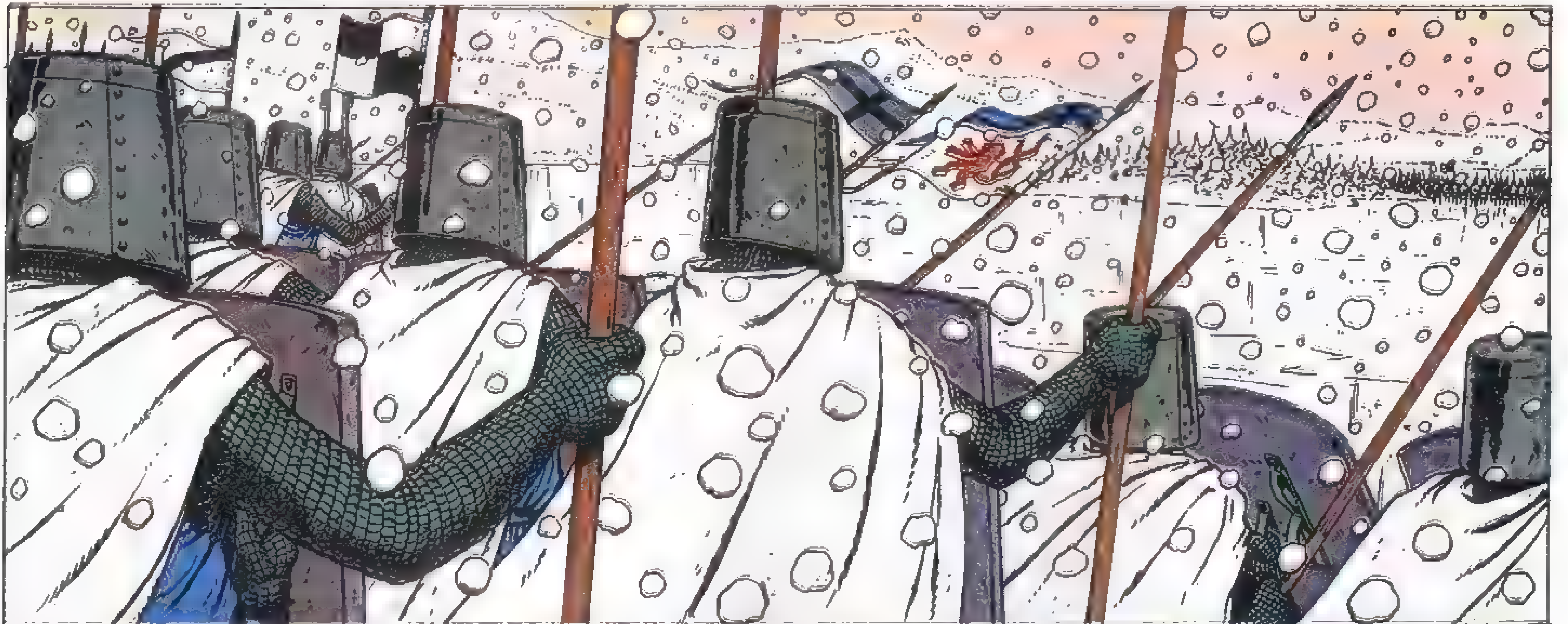

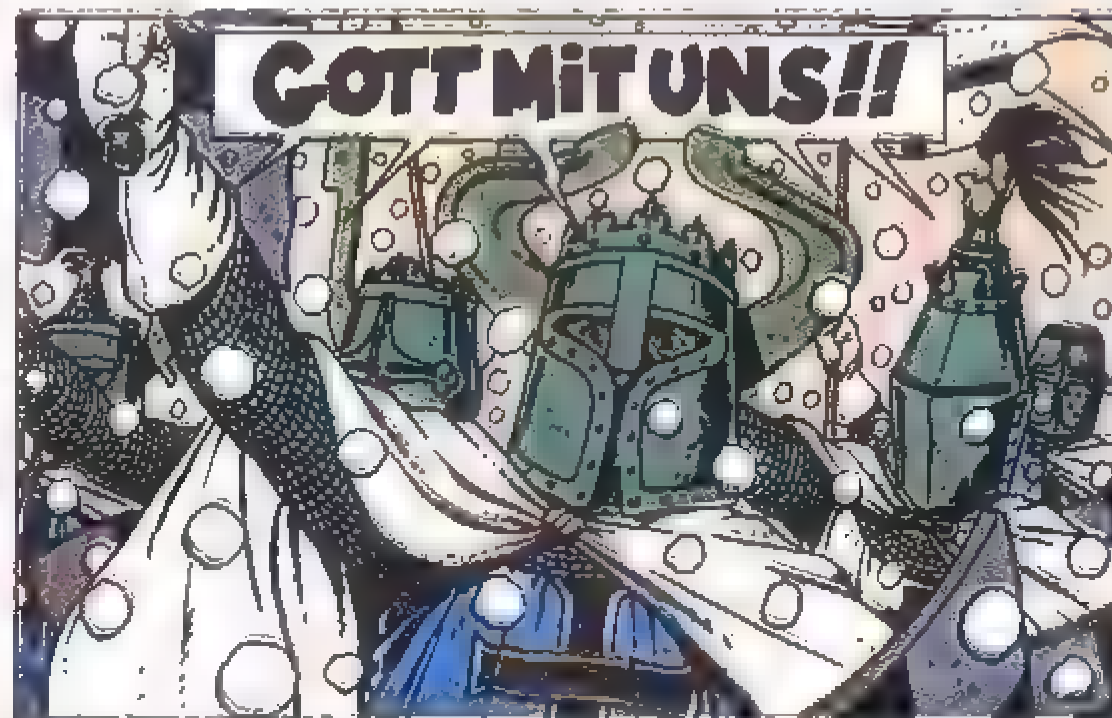

PWAAAH
POOOAAW

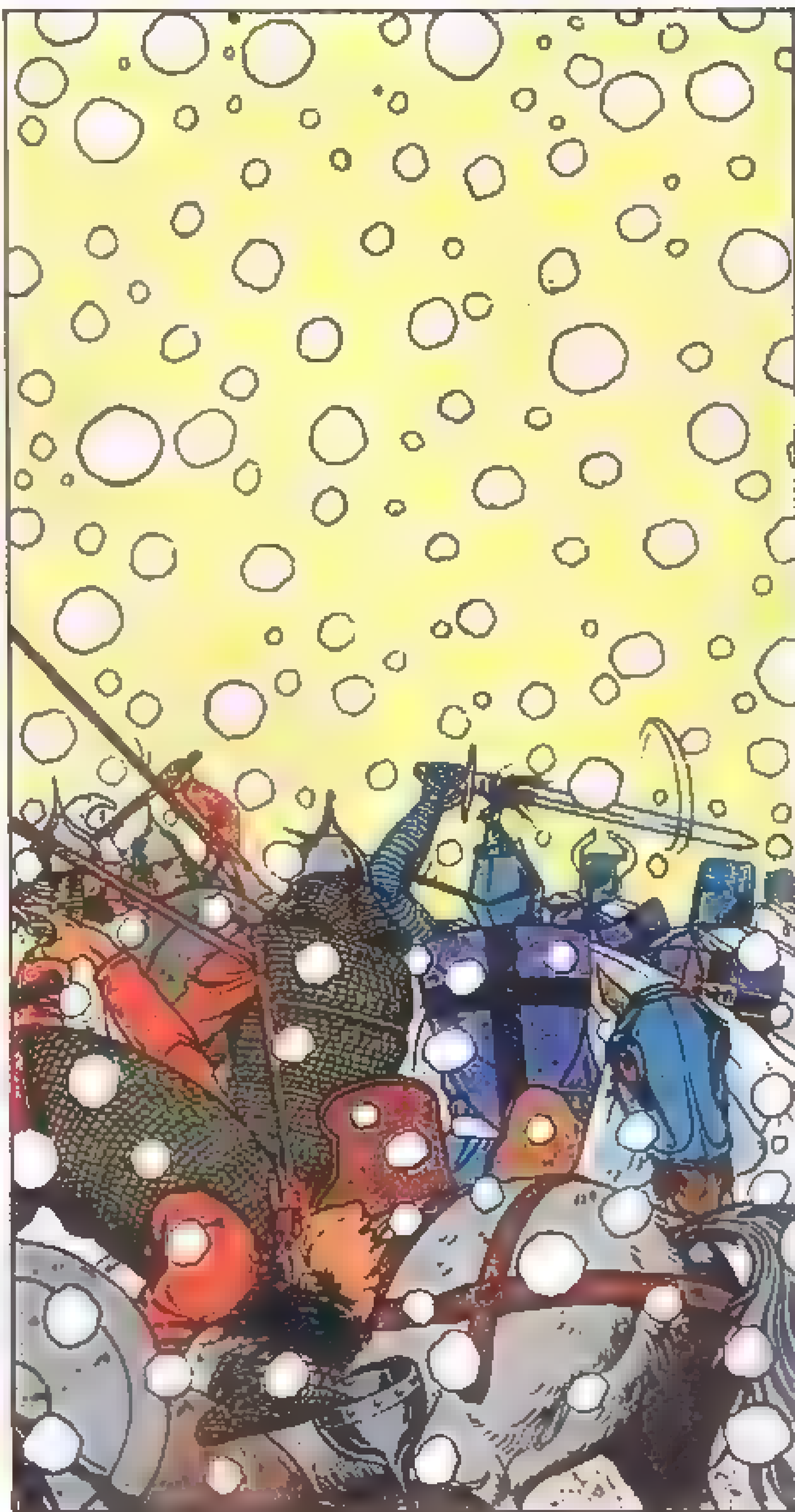

GOTT MIT UNS!!

VOOR HET RUSSISCHE VADERLAND!

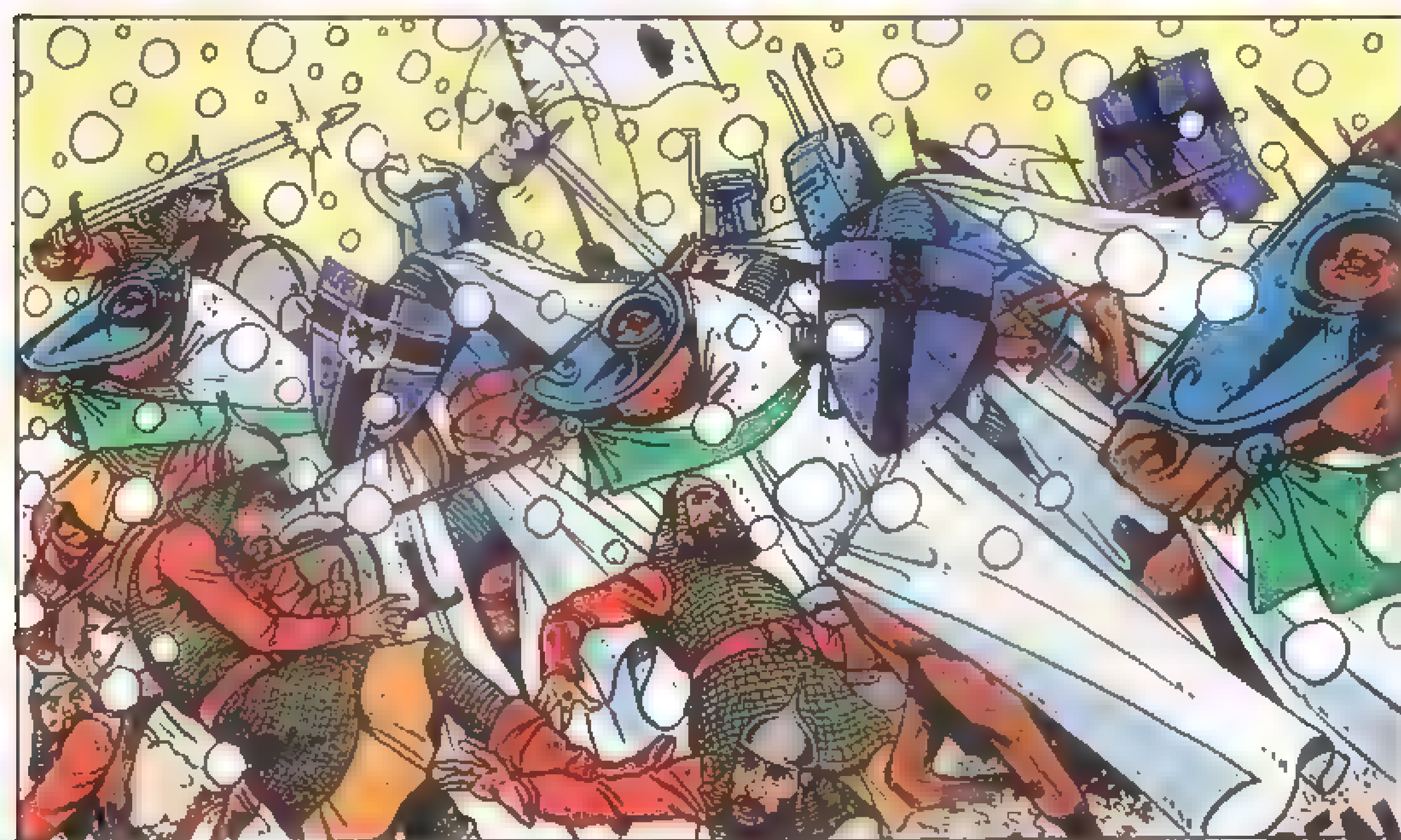

VELDSLAG OP HET IJS

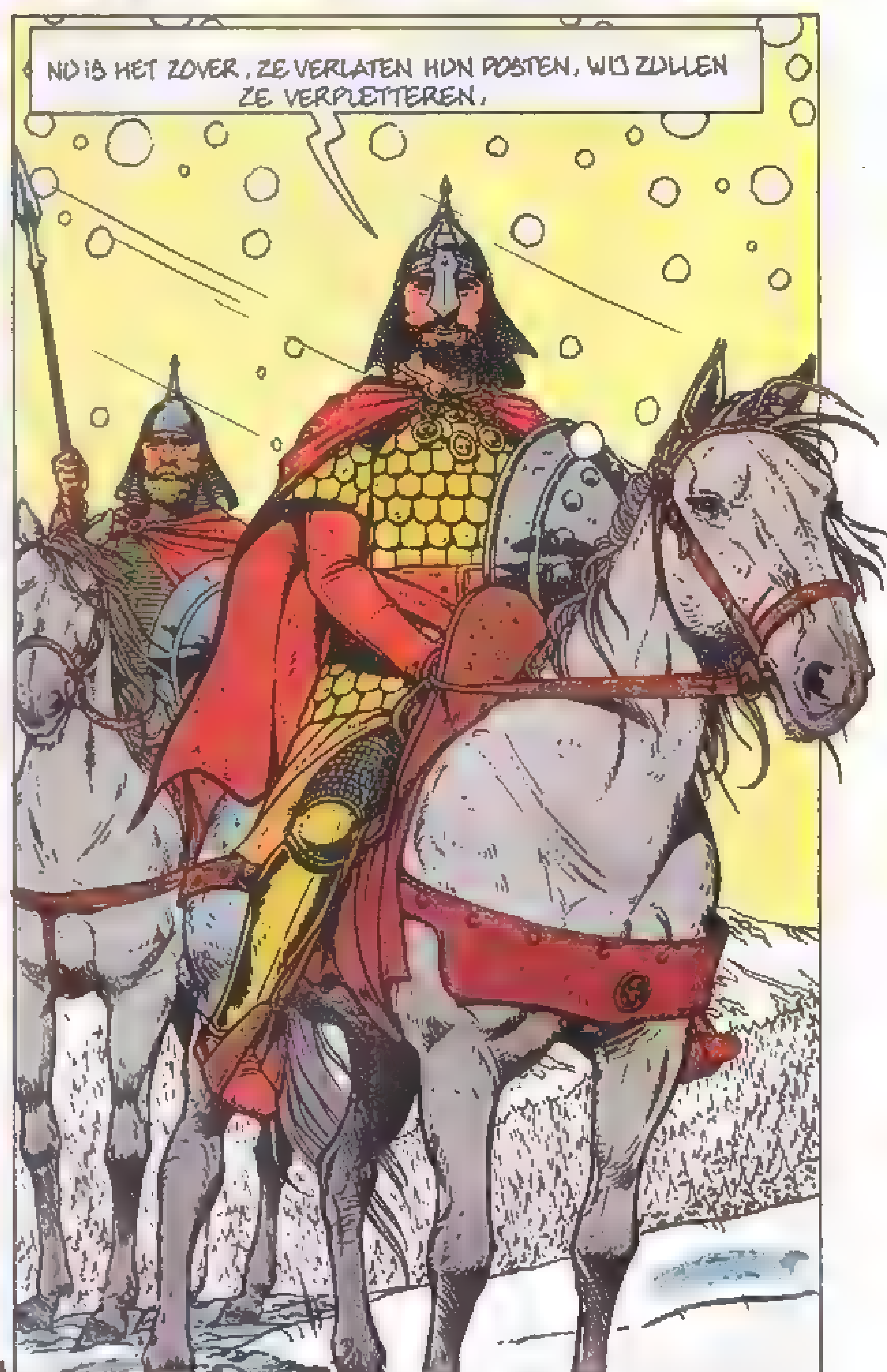

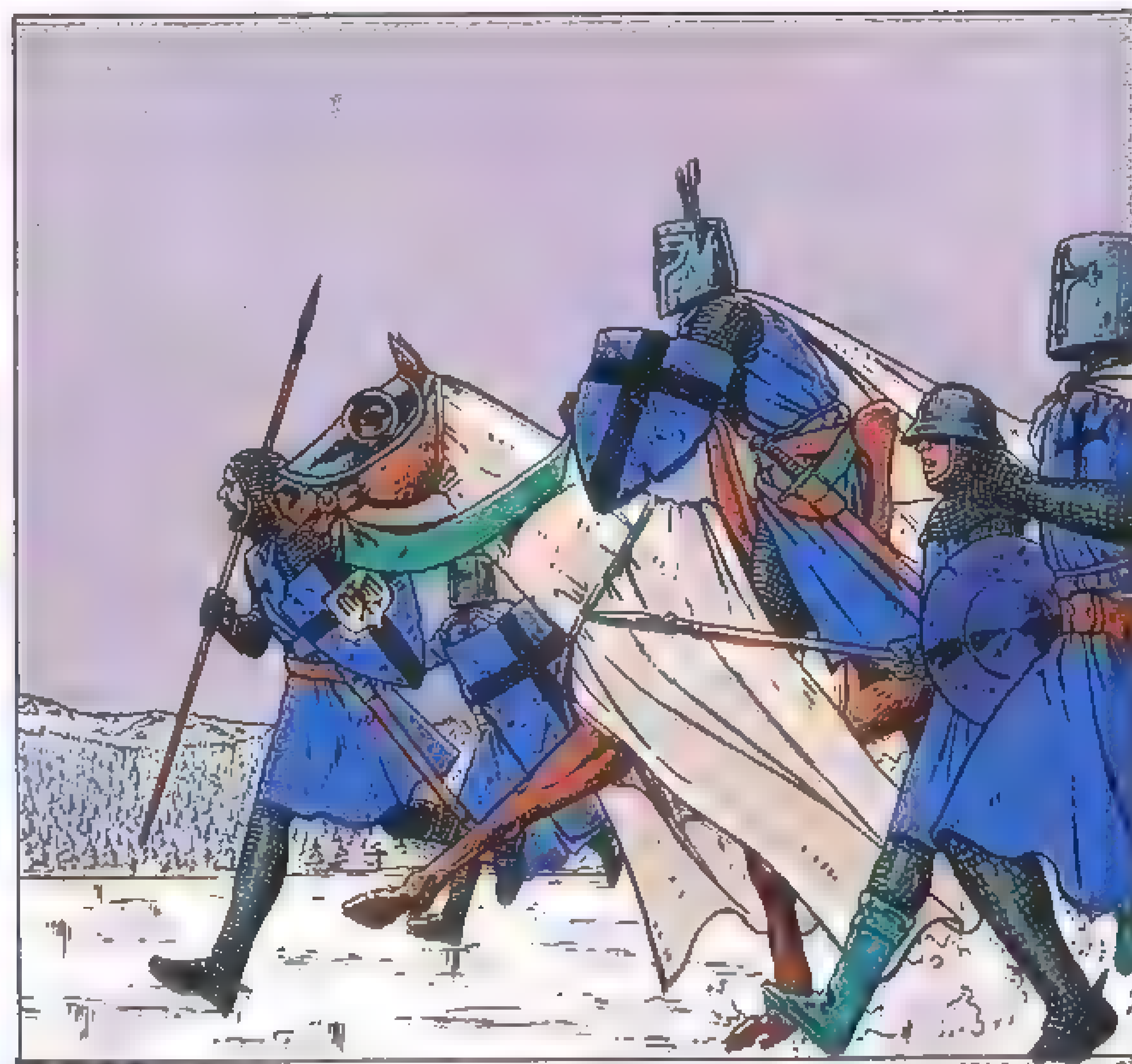

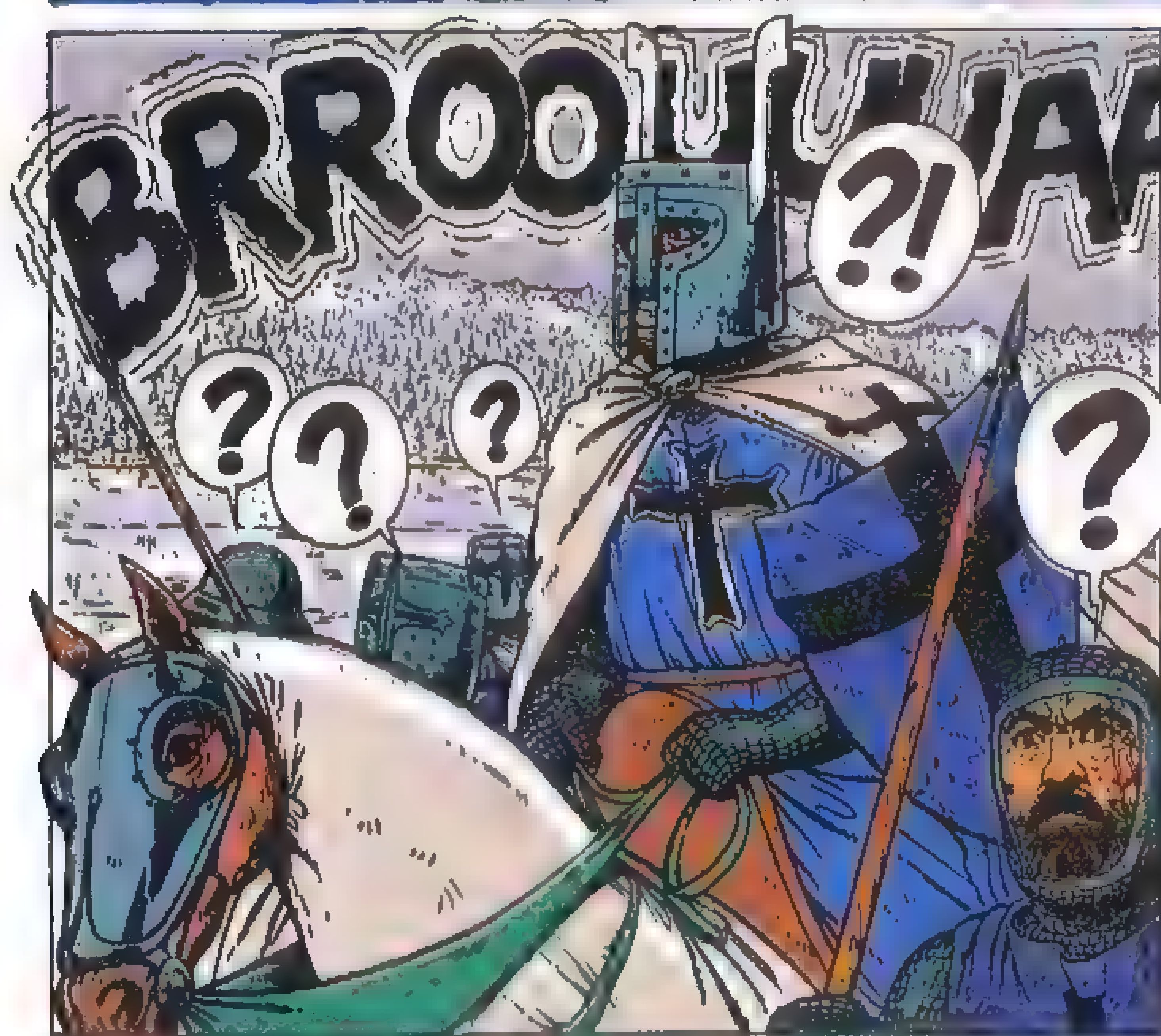

VOOR EEN VRIJ RUSLAND!!

VERDUIVELD! ER ZIJN ER MEER!!!
HERGROEPEREN IN VIERKANTE SLAGORDE!

VELDSLAG OP HET IJS

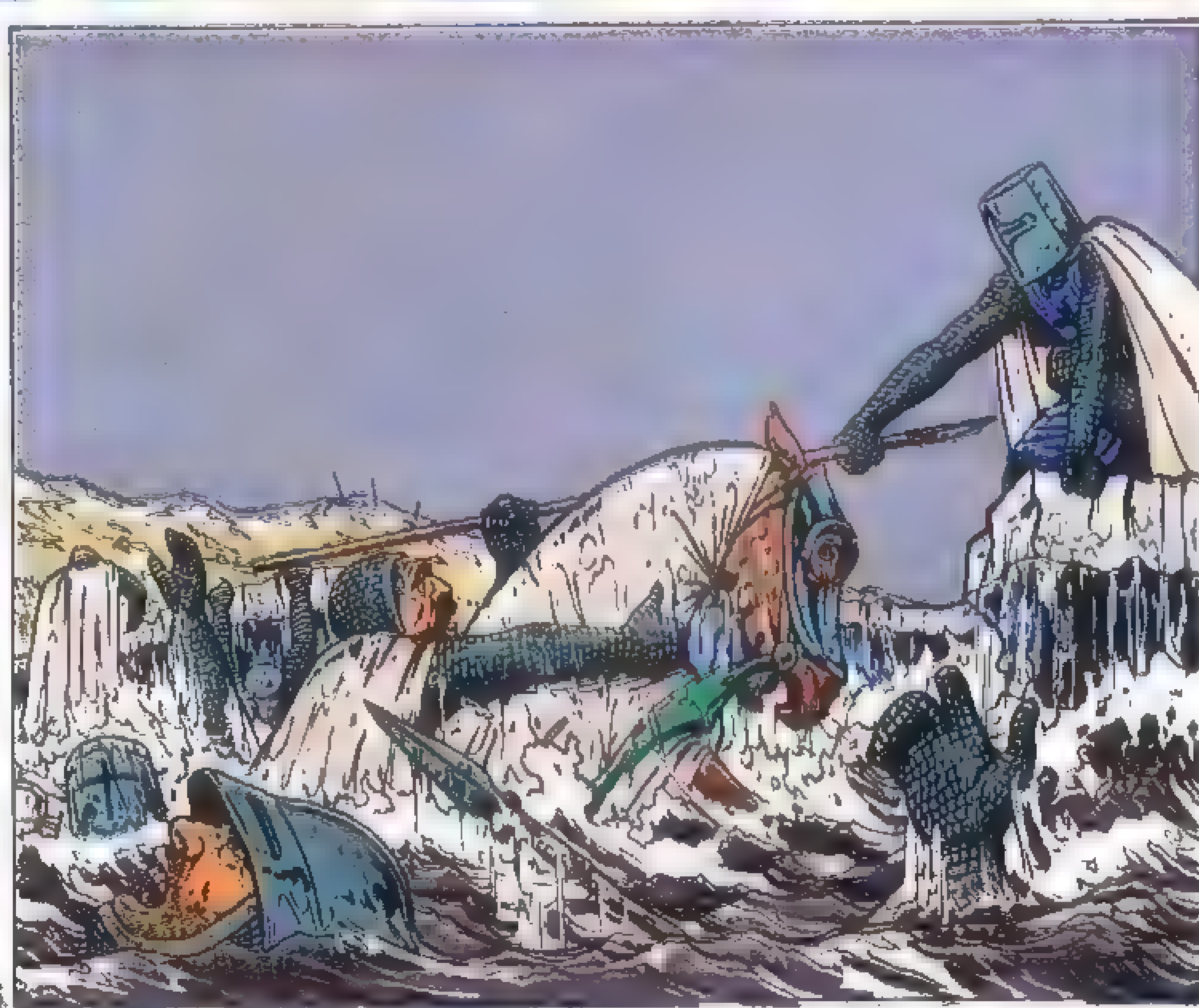

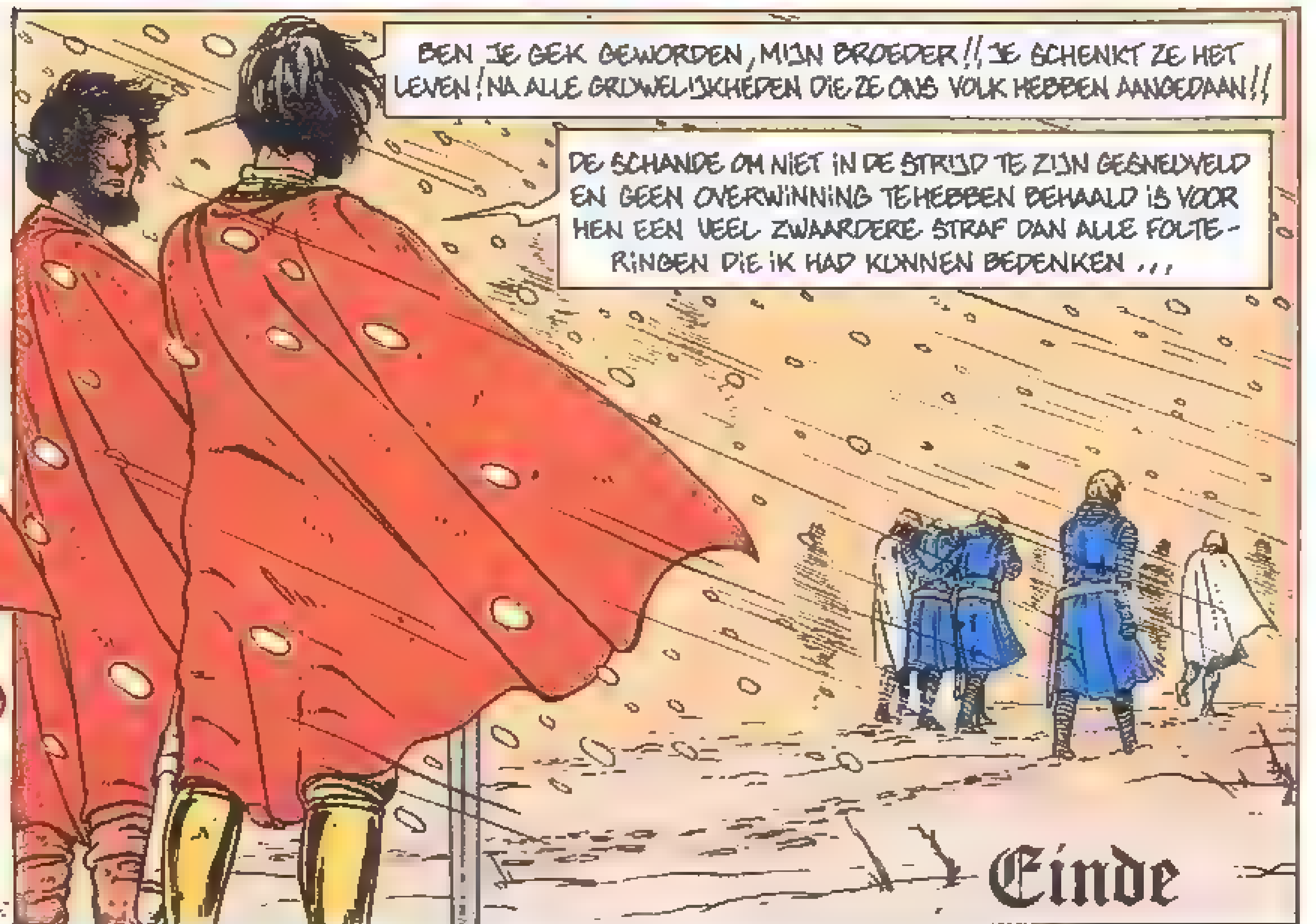

WE HEBBEN ZE EINDELIJK VERSLAGEN. IK DENK NIET DAT WE ZE VOOR LANGE TIJD ZULLEN TERUG ZIEN, HOOGHEID!
DAT DENK IK OOK NIET, MAAR NEEM ALLE OVERLEVENDEN GEVANGEN EN BRENG ZE LEVEND NAAR MIJ!!

DE GEVREESDE DUITSE RIDDERORDE HAD EEN PELLE NEDERLAAG GELEDEN, DIE EEN EINDE MAAKTE AAN DE DUITSE VEROVERINGEN IN RUSLAND.

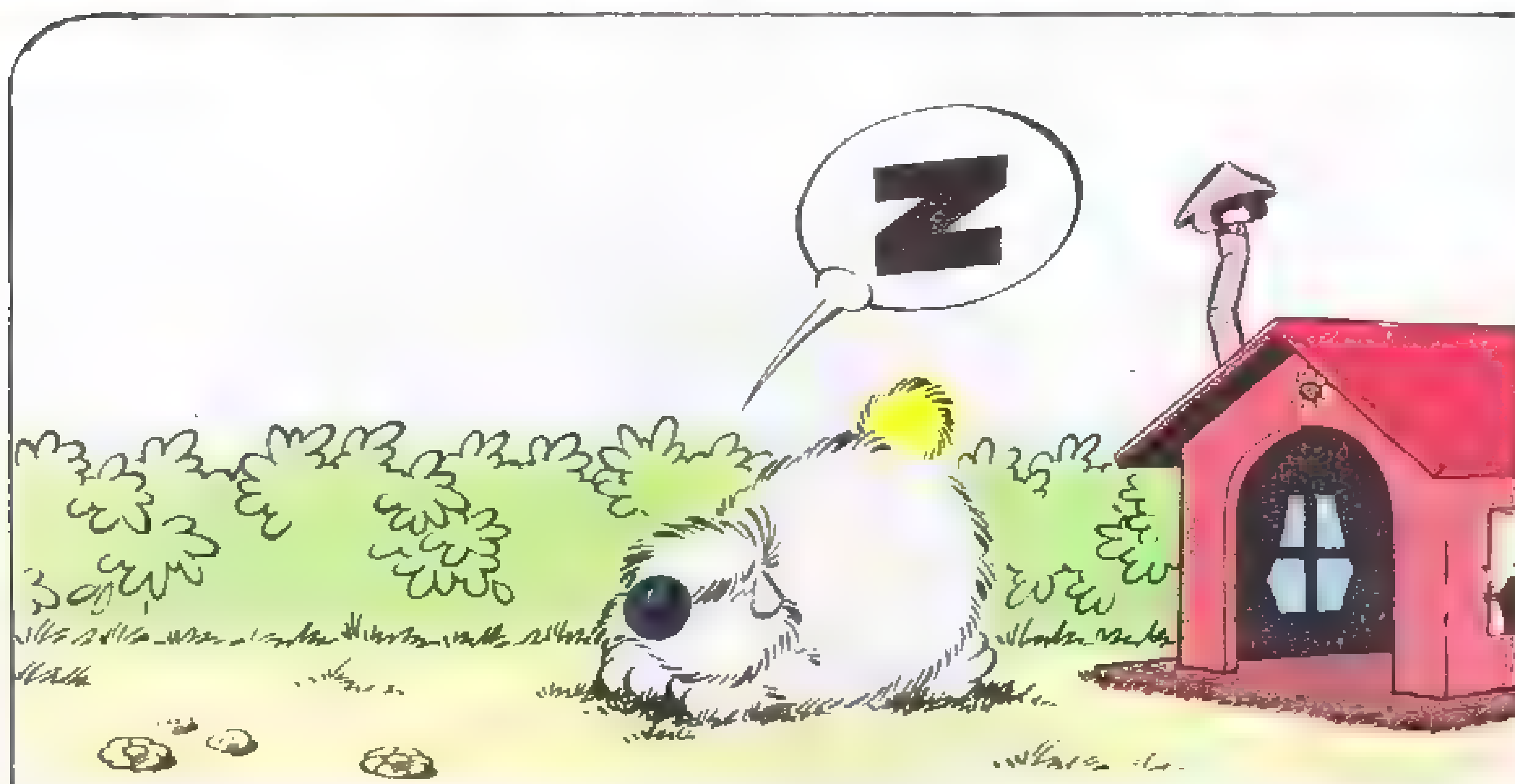

JE HEBT VANDAAG EEN GROTE OVERWINNING BEHAALD, ALEXANDER! JE HEBT ONS BEVRIJD VAN HET DUITSE JUK.
ZIJN MIJN BEVELEN UITGEVOERD?
JAZEKER HOOGHEID. ZE WACHTEN BUITEN OP HUN STRAF.

HIER ZIJN ZE DUS, DE HOOGMOEDIGE DUITSE RIDDERS. IK HEB ME LANG AFGEVRAAGD WAT IK MET JULLIE ZOU DOEN. IK HEB NU EEN IDEE...

GA MAAR! JULLIE ZIJN VRIJ! ZELFS VRIJ OM TERUG TE KOMEN! MAAR VERGEET NOOIT DAT WIE HET ZWAARD HEFT TEGEN RUSLAND, DOOR HET ZWAARD ZAL STERVEN!

BEN JE GEK GEWORDEN, MIJN BROEDER!! JE SCHENKT ZE HET LEVEN! NA ALLE GRUWELIJKHEDEN DIE ZE ONS VOLK HEBBEN AANGEDAAN!!
DE SCHANDE OM NIET IN DE STRIJD TE ZIJN GESNEUVELD EN GEEN OVERWINNING TE HEBBEN BEHAALD IS VOOR HEN EEN VEEL ZWAARDERE STRAF DAN ALLE FOLTERINGEN DIE IK HAD KUNNEN BEDENKEN...
Einde

DOMMELS JEUGD *DOMMEL EN DE TWEELING*

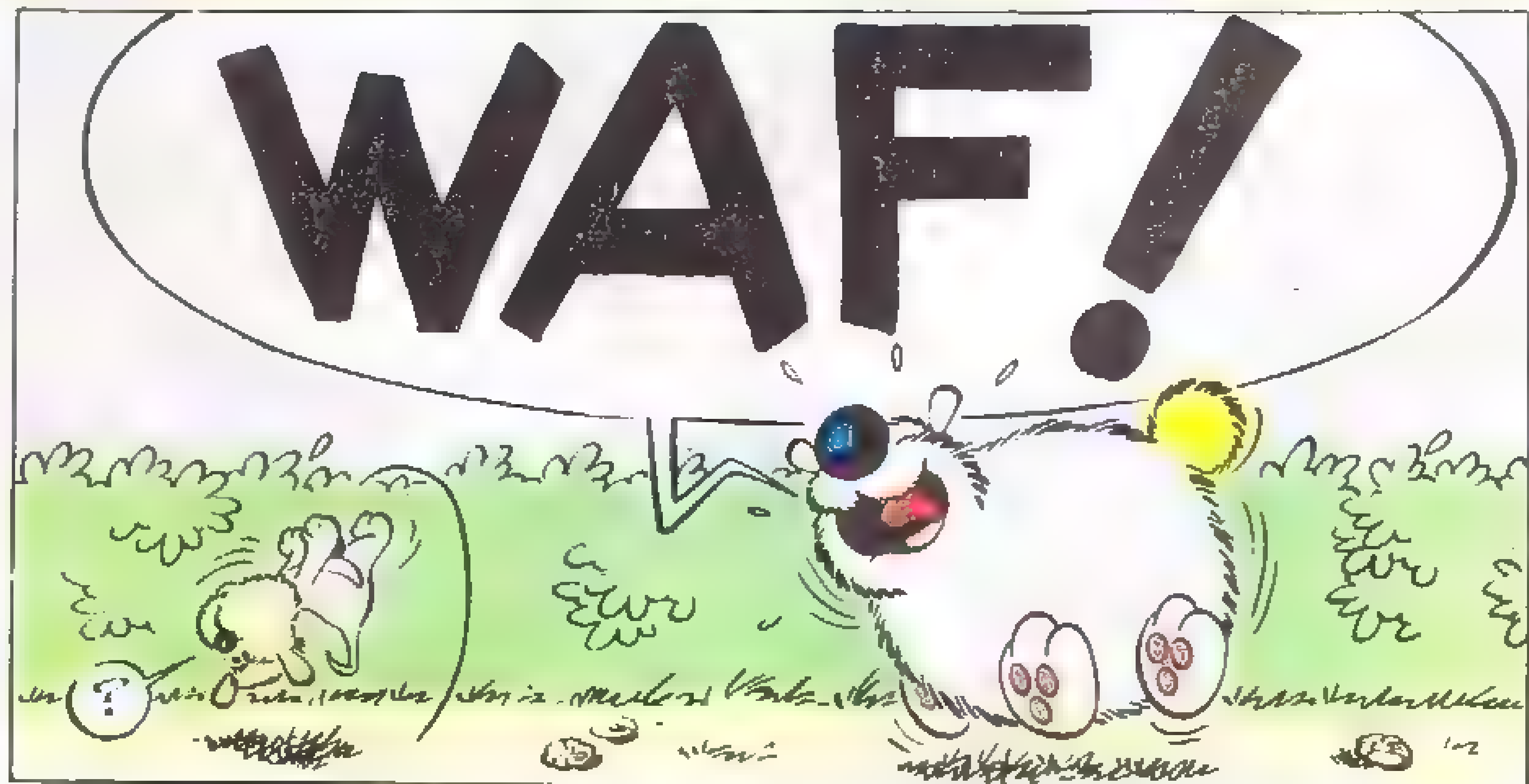

FIFI! METEEN TERUG IN JE HOK!

GRRR!

OLIVIER
EN ZIJN ONGELOOFLIJKE TWEELINGHONDEN

WAF!

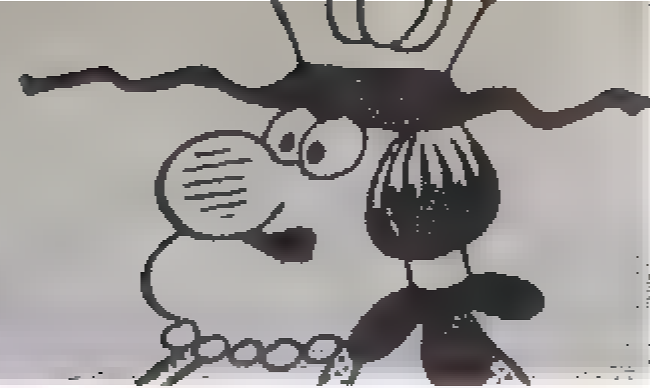
WAT EEN IDIOTE DROOM! WAT EEN IDIOTE DROOM! WAT EEN IDIOTE DROOM!

DUPA.

einde

G. Bess

ROODOOG

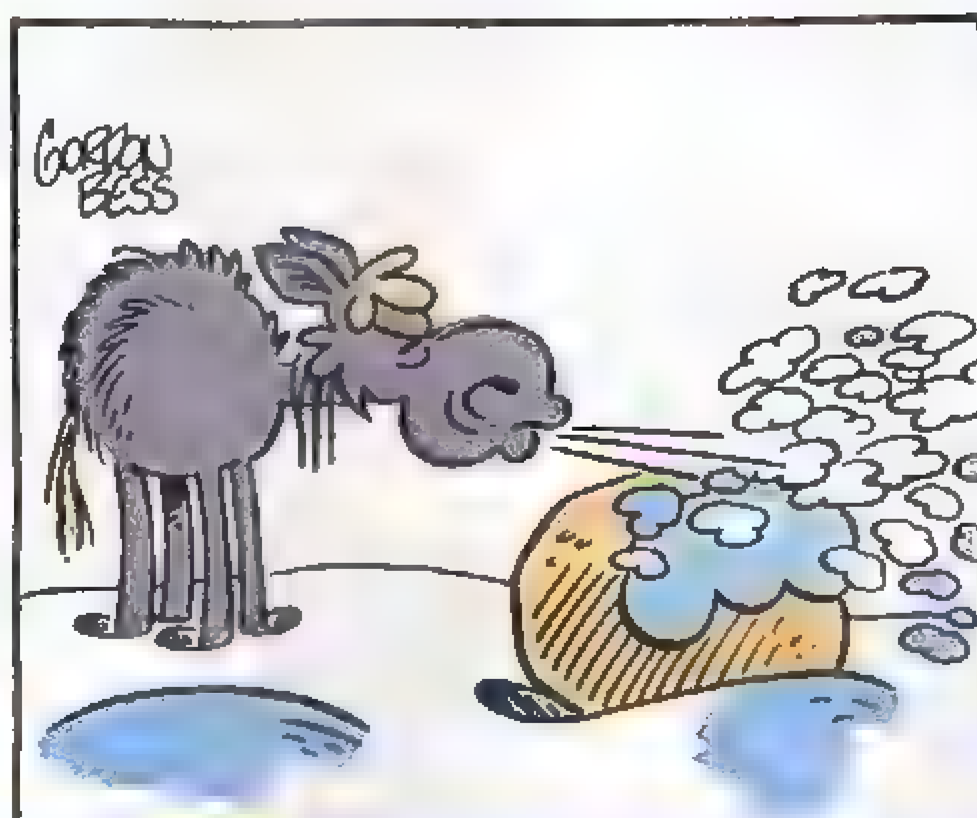

Walli
Bom

CHLOROPHYL

SAMENVATTING: Babbelkous is weer! Maar hun geluk is van korte duur: daar worden ze aangevallen door een reuzenspin... Maar neen, zij werden verkleind! Anthraciet geniet voor zijn scherm van de scène en neemt rechtstreeks deel aan hun angst...

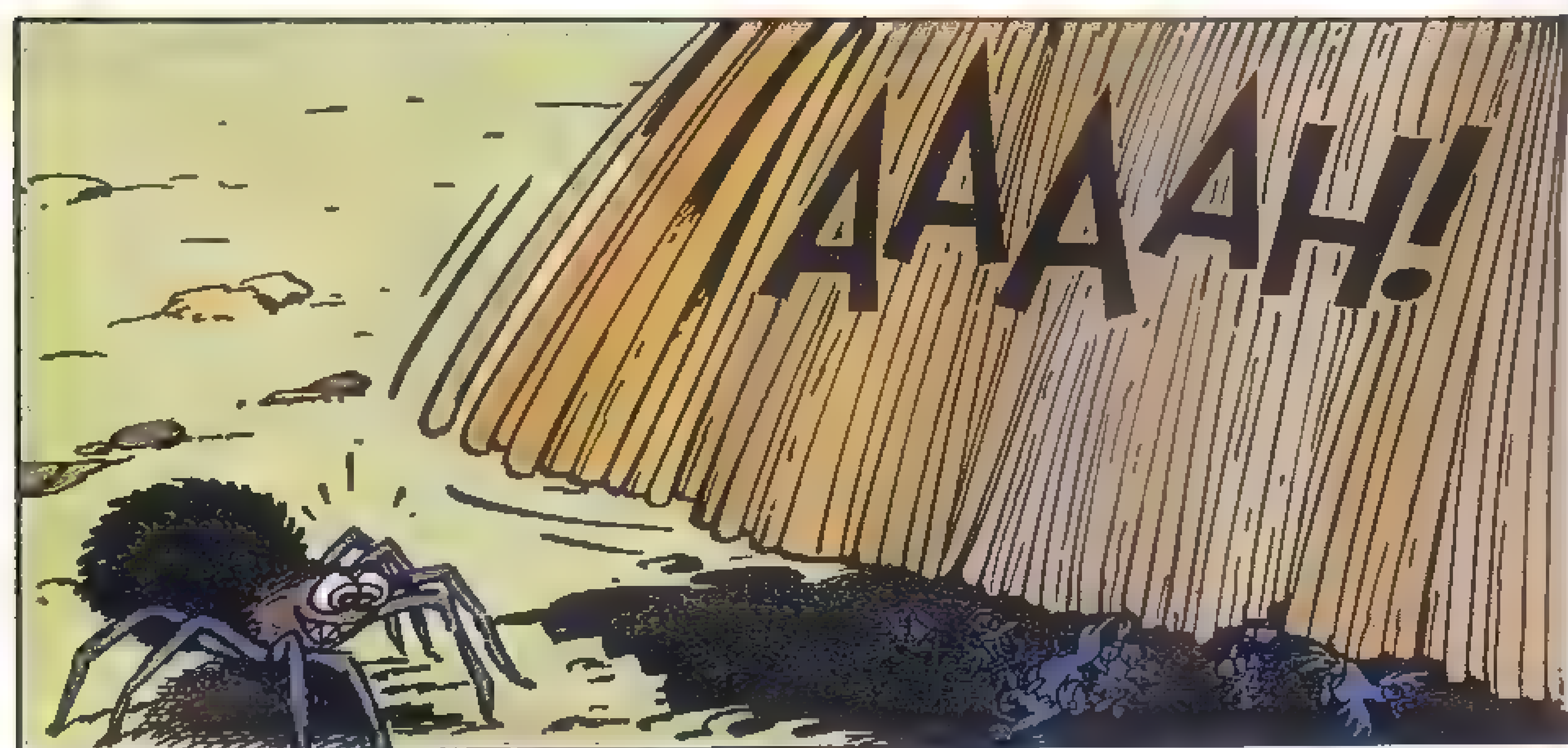

36.

CHLOROPHYL DE HELSE REIS

37.

DE MONSTERS! ZE WILLEN ONS VERTRAPPEN!!!
MOED HOUDEN! WE ZIJN VRIJWEL ONZICHTBAAR VOOR ZE EN DIE GATEN ZIJN EEN PERFECTE BESCHERMING!
BOM BOM
ZOLANG WE ONZE NEK NIET UITSTEKEN!

UH! UH! LOLLIG OM MET U TE WERKEN, BOSS! 'T WAS IN DE MAAND VAN MEI, JA, JA! ♫
HA! HA! TOT PAP, VRIEND CHLORO! TOT PAP!

BOM BOM
POEH! ZE DANSEN NIET EENS IN DE MAAT!
MAAR ZEG... WE ZIJN VLAK BIJ DE MACHINE! ... OH! DAT BRENGT ME OP EEN IDEE!

CHLORO, WE MOETEN HIER UIT!
WAT? JE BENT GEK!?!
OH, DAAR HOOR IK NIET VAN OP!

WAT WIL JE DOEN?
WACHTEN TOT ANTHRACIET OPHOUDT EN DAT DUURT VAST NIET LANG MEER. EN DAN...

BZZZ! BZZZZ!

JA, DAT MOET KUNNEN... HET IS DE ENIGE MANIER OM HEM TE DWINGEN ONS WEER GROOT TE MAKEN!
MIJN GOD!

OEF! VERMOEIEND OM MET U TE WERKEN, BOSS!
JA. ZO MOET HET TROUWENS GENOEG ZIJN. ZE ZIJN VAST ZO PLAT ALS EEN PANNEKOEK.
PLIK PLIK

DAAR! ZIJN VOET! WE GAAN!
HEE, HET REGENT!
PLIK
PLIK

wordt vervolgd

ROALD DAHL: Griezelen is goed voor je

Ter gelegenheid van de afgelopen kinderboekenweek hield het warenhuis De Bijenkorf een onderzoek onder lezers van tien tot veertien jaar. Tweeduizend schoolkinderen werd naar hun favoriete boek gevraagd. In de top tien die op die manier werd samengesteld, stonden niet minder dan vier boeken van de Engelse schrijver Roald Dahl, die zich nu zonder echte concurrentie als de populairste jeugdboekenschrijver van Nederland mag beschouwen.

Verslaafd aan bingo

Van Roald Dahl verscheen dit najaar een nieuw boek: *Matilda*. Matilda, die voluit Matilda Wurmhout heet, is een briljant meisje. Als ze drie jaar oud is, heeft ze zichzelf met behulp van in huis rondslingerende kranten leren lezen. Een jaar later gaat ze voor het eerst naar de bibliotheek, waar ze in een mum van tijd alle kinderboeken heeft gelezen en daarna aan de boeken voor volwassenen begint. Ze leest *Grote verwachtingen* van Charles Dickens, die haar lievelingsschrijver wordt, en boeken van andere beroemde schrijvers zoals Ernest Hemingway, Jane Austen en George Orwell. Meneer en mevrouw Wurmhout kunnen die leeshonger van hun briljante dochter niet erg waarderen. Boeken zijn nergens goed voor, vinden ze. Je kunt beter naar de televisie kijken. Eigenlijk zijn de ouders van Matilda erg nare mensen. Haar vader is een onbetrouwbare handelaar in tweedehands auto's en haar moeder is verslaafd aan bingo. 's Avonds installeert het hele gezin (Matilda heeft ook nog een broertje) zich voor de televisie en eet een opgewarmde kant-en-klaar maaltijd. Met haar intelligente opmerkingen en haar voorliefde voor boeken haalt Matilda zich voortdurend de woede van haar ouders op de hals. Op een gegeven moment is haar vader zo boos, dat hij een bibliotheekboek aan stukken scheurt. Maar Matilda laat het er niet bij zitten. Ze neemt wraak op haar ouders door op een uitgekookte manier een spook in de schoorsteen van het huis te installeren...

Matilda; omslagillustratie van Quentin Blake

Als Matilda vijf en een half jaar oud is, mag ze naar de lagere school. Ze komt in de klas van juffrouw Engel terecht, een lieve zachte vrouw die, na de behulpzame bibliothecaresse juffrouw Fens, de eerste is die Matilda's bijzondere gaven op waarde weet te schatten. Want het meisje leest niet alleen met het grootste gemak de moeilijkste boeken, maar ook kan ze uit haar hoofd de meest ingewik-

kelde vermenigvuldigingen maken. Juffrouw Engel probeert het hoofd van de school, juffrouw Bulstronk, duidelijk te maken hoe geniaal Matilda niet is. Maar juffrouw Bulstronk is nog gemener, nog dommer en nog bekrompener dan Matilda's ouders. Ze is werkelijk een monster. In zijn boek beschrijft Roald Dahl haar als volgt: "De meeste schoolhoofden worden uitgekozen omdat ze een paar goede eigenschappen bezitten. Ze begrijpen kinderen en houden hun belangen altijd in het oog. Ze zijn aardig. Ze zijn rechtvaardig en bijzonder geïnteresseerd in onderwijs. Juffrouw Bulstronk bezat niet één van die eigenschappen. Hoe zij ooit aan deze baan was gekomen, was een raadsel. Ze was bovenal een ontzagwekkende vrouw. Ooit was ze een beroemd atlete geweest en dat was nog duidelijk te zien aan haar spieren. Je zag ze in haar stierenek, de brede schouders, in de dikke armen, de pezige polsen en de krachtige benen. Als je naar haar keek, had je het gevoel dat dit iemand was die ijzeren staven kon buigen en telefoongidsen doormidden scheuren."
Juffrouw Engel en Matilda worden vriendinnen en samen nemen ze het op tegen de verschrikkelijke juffrouw Bulstronk.

De boekhandelaar & De chirurg; omslagillustratie van Sylvia Weve

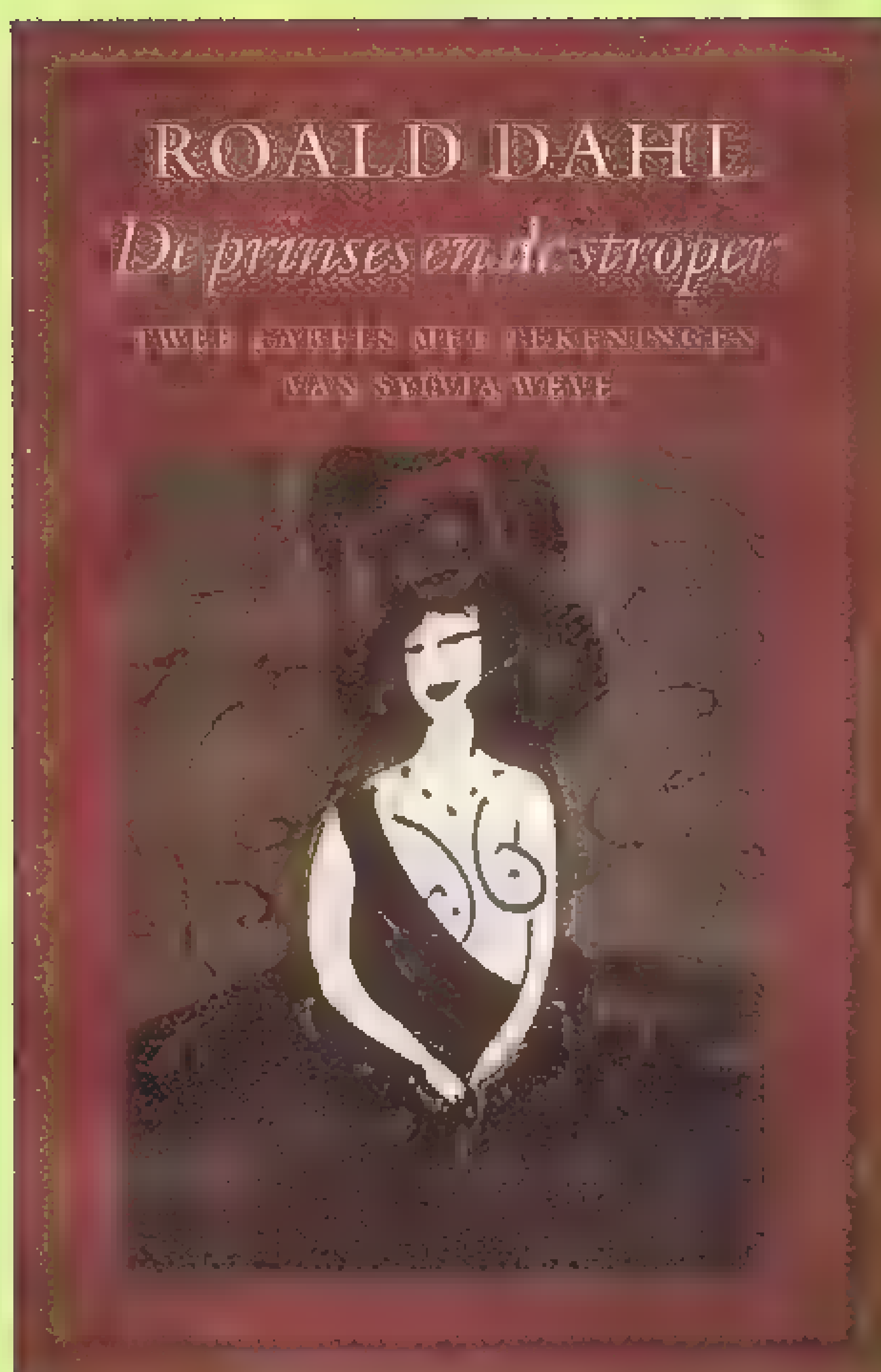
Een vals sekreet

Roald Dahl werd op 13 september 1916 geboren in Llandaff, Zuid-Wales (Groot Brittannië). Zijn vader was *shipchandler*, een soort leverancier die schepen voorziet van alle voorraden die ze nodig hebben, van brandstof en verf tot hamers en spijkers. Zijn beide ouders kwamen uit Noorwegen. Thuis werd Noors gesproken en elk jaar ging het gezin naar Noorwegen met vacantie.
Toen Roald drie jaar oud was, stierf zijn vader. Aan longontsteking, maar vooral aan een gebroken hart: even ervoor was zijn lievelingsdochter Astri gestorven aan een blindedarmontsteking. In zijn boek *Boy*, waarin Roald Dahl over zijn jeugd vertelt, schrijft hij daarover: "Als ze in die dagen penicilline hadden gehad, zouden blindedarmontsteking en longontsteking niet echt gevaarlijk zijn geweest, maar zonder penicilline of andere wonderbaarlijke antibiotische geneesmiddelen was vooral longontsteking een levensgevaarlijke ziekte. (. . .) De zieke moest vechten om het te overleven. Mijn vader weigerde te vechten. Ik weet zeker dat hij aan zijn geliefde dochter dacht en zich het liefst in de hemel bij haar wilde voegen. Dus stierf hij."
De dood van zijn vader had grote gevolgen voor de jongen. Zijn moeder, een Noorse vrouw die geen Engels sprak, bleef achter met een gezin van vijf en binnenkort zes kinderen. Ze weigerde echter terug te gaan naar haar familie in Noorwegen. Haar man had altijd gezegd dat hij wilde dat zijn kinderen naar een Engelse school zouden gaan, omdat de scholen daar de beste ter wereld waren. Daar hield zij zich aan. Toen hij zeven jaar oud was, ging Roald voor het eerst naar school. Het was het begin van een lange lijdensweg, vooral ook omdat het in die tijd nog zeer gebruikelijk was om lijfstraffen toe te dienen: kinderen die iets hadden uitgehaald, werden door het hoofd van de school geslagen met een rieten wandelstok. En de bovenmeester sloeg op zo'n manier, dat het zo veel mogelijk pijn deed. De geringste ongehoorzaamheid werd meestal onevenredig zwaar bestraft.
Op de middelbare school hadden niet alleen de leerkrachten, maar ook de oudere leerlingen het recht om andere leerlingen een pak ransel te geven. Aan het einde van *Boy* schrijft Roald Dahl: "Onderhand vraag je je vast af waarom ik in dit boek zo de nadruk leg op het slaan op scholen. Het antwoord is dat ik niet anders kan. Mijn hele schooltijd door ben ik diep geschokt geweest door het feit dat meesters en grotere jongens andere jongens zomaar letterlijk mochten verwonden, soms behoorlijk ernstig. Ik kon er maar niet aan wennen. Ik heb er nooit aan kunnen wennen. Het zou natuurlijk onterecht zijn te suggereren dat *alle* meesters voortdurend *alle* jongens afranselden in die tijd. Het waren er maar een paar, maar dat was meer dan genoeg om mij met weerzin te vervullen en een blijvende indruk op mij te maken. Bovendien heeft het ook een lichamelijk indruk op me achtergelaten. Zelfs nu nog, als ik een tijdje op een harde bank of stoel moet zitten, voel ik mijn hart kloppen langs de oude lijnen die de stok op mijn achterwerk heeft gemaakt zo'n vijfenvijftig jaar geleden."
De Engelse scholen uit de jeugd van Roald Dahl waren heel anders dan de Nederlandse scholen van tegenwoordig. Jongens en meisjes gingen naar aparte scholen, en de kinderen woonden niet thuis maar op school, waar ze op slaapzalen sliepen en alleen in de vacanties naar huis mochten. Toen hij negen jaar oud was, moest Roald Dahl voor het eerst naar zo'n kostschool, waar hij verschrikkelijk heimwee had, en "heimwee is net zoiets als zeeziekte. Je weet pas hoe erg het is als je het zelf krijgt en wanneer je het hebt, raakt het je boven in je maag en wil je alleen nog maar dood." De meedogenloze en onrechtvaardige behandeling van schoolkinderen, die Roald Dahl in zijn jeugd aan den lijve ondervond, en de verontwaardiging daarover zijn in *Matilda* terug te vinden. Zijn jonge hoofdpersoon is de gewetenloze volwassenen echter te slim af. Het onrecht wordt door haar rechtgezet en daarmee wreekt ze niet alleen juffrouw Engel en zichzelf, maar ook de talloze Engelse schoolkinderen over wie Roald Dahl in *Boy* schrijft. Want juffrouw Bulstronk is weliswaar een vals sekreet, maar de schoolhoofden in *Boy* doen in gemeenheid niet voor haar onder.

Een schapebout uit de diepvries

Na zijn eindexamen ging Roald Dahl voor een oliemaatschappij werken en liet hij zich uitzenden naar OostAfrika. Enkele jaren later brak de Tweede Wereldoorlog uit en hij nam dienst in de Royal Air Force. Over zijn ervaringen als vlieger schreef hij zijn eerste boek, een bundel verhalen die *Over en sluiten* heet en in 1945 verscheen. Deze en andere bundels met korte verhalen zoals *M'n liefje, m'n duifje* (1954) en *Op weg naar de hemel* (1959) maakten hem wereldberoemd. Ze werden door andere schrijvers vaak geïmiteerd, maar nooit overtroffen. Wat Dahls korte verhalen uniek maakt, is de combinatie van humor en horror: ze zijn griezelig, maar je kunt er toch ook om lachen. In een interview zei Roald Dahl daarover: "Horror en humor liggen heel dicht bij elkaar. *Ik voeg ze samen.* Zoals in het verhaal van de lieve toegewijde vrouw, die als ze merkt daar haar man haar wil verlaten terwijl ze een kind verwacht, in blinde drift ontbrandt. Ze slaat haar man dood met een schapebout uit de diepvries. Als de politie

arriveert, heeft ze het vlees al ontdooid en gebraden. Ze vraagt de politiemannen of ze een lekker stukje schapevlees lusten en zo kan het gebeuren dat ze het moordwapen waarnaar ze zoeken, zelf verslinden. Huiveren en lachen heeft met elkaar te maken. Horror alleen is niet goed, dat is de fout van mensen die mij imiteren. Ze schrijven humorloze zwarte verhalen."

De laatste jaren heeft Roald Dahl nog maar weinig korte verhalen geschreven. Het waren er in totaal vier, die werden verzameld in twee dunne boekjes: *De prinses en de stroper* (1987) en *De boekhandelaar & De chirurg* (1988). Ze zijn minder griezelig en venijnig dan Dahls oude verhalen, met uitzondering van "De boekhandelaar", waarin verteld wordt over de morsige antiquair William Snott, die samen met zijn assistente Miss Muriel Tuttle een manier gevonden heeft om de weduwen van beroemde mensen flinke sommen geld af te persen. Maar net als juffrouw Bulstronk krijgt ook William Snott ten slotte zijn verdiende loon.

Kinderen willen lachen

Roald Dahl begon kinderboeken te schrijven toen hij zelf kinderen kreeg. Als je *Boy* en het vervolg daarop dat *Solo* heet meerekent, heeft hij bij elkaar achttien kinderboeken geschreven. Voor vijf daarvan kreeg hij een Zilveren Griffel, een van de belangrijkste Nederlandse prijzen voor jeugdboeken: *De fantastische Meneer Vos, Daantje, de wereldkampioen, Het wonderlijke verhaal van Hendrik Meier, De Griezels* en *De GVR*. Ook in de jeugdboeken laat Roald Dahl wreedheid en humor hand in hand gaan. Kinderen zijn nu eenmaal wreed, vindt hij, maar zolang het goede wordt beloond en het slechte bestraft, kunnen ze best tegen een stootje. In de boeken van Roald Dahl loopt alles uiteindelijk toch goed af.

En griezelen is volgens Roald Dahl goed voor een kind: "Een kind dat wordt grootgebracht met louter tamme kost weigert tenslotte het ongewone, het onverwachte, het vreemde te accepteren. Alles wat ik schrijf gaat over goed en kwaad en met slechteriken dient het slecht af te lopen. Dat is een ijzeren wet. Ouders zijn bang dat kinderen nachtmerries van mijn boeken krijgen. Ze beseffen niet hoe taai hun kinderen zijn en nemen mijn verhalen te ernstig. Het zijn allemaal geweldige grappen. Er wordt veel te veel gepreekt in de kinderboeken. Kinderen willen lachen. Je kunt ze alleen fantasie en humor geven, om het leven wat beter aan te kunnen."

Roald Dahl lijkt zijn jonge lezers beter te begrijpen dan hun ouders en andere volwassenen, die volgens hem voortdurend vervelende dingen ("Met twee woorden spreken, eten met mes en vork, afschuwelijk") van hen eisen. Waarschijnlijk komt dat doordat hij in zijn hoofd en in zijn hart altijd jong is gebleven. Roald Dahl: "Een heleboel mensen zijn vergeten hoe de kinderwereld er uitziet. De meeste mensen, en zeker als ze een beetje succes hebben gehad, worden toch een beetje eigenwijs en gaan zichzelf nogal belangrijk vinden, ze kunnen niet meer giechelen. Als je hun een kinderachtige grap vertelt, lachen ze helemaal niet. Ik lach me nog steeds kapot om dat soort grappen. Mijn lichaam wordt al behoorlijk oud, maar in mijn bovenkamer blijf ik jong. Je moet een hoekje in je hersenen hebben dat nooit volwassen is geworden en ik heb dat."

SOLO
1938 - 1941

ROALD DAHL
Fontein

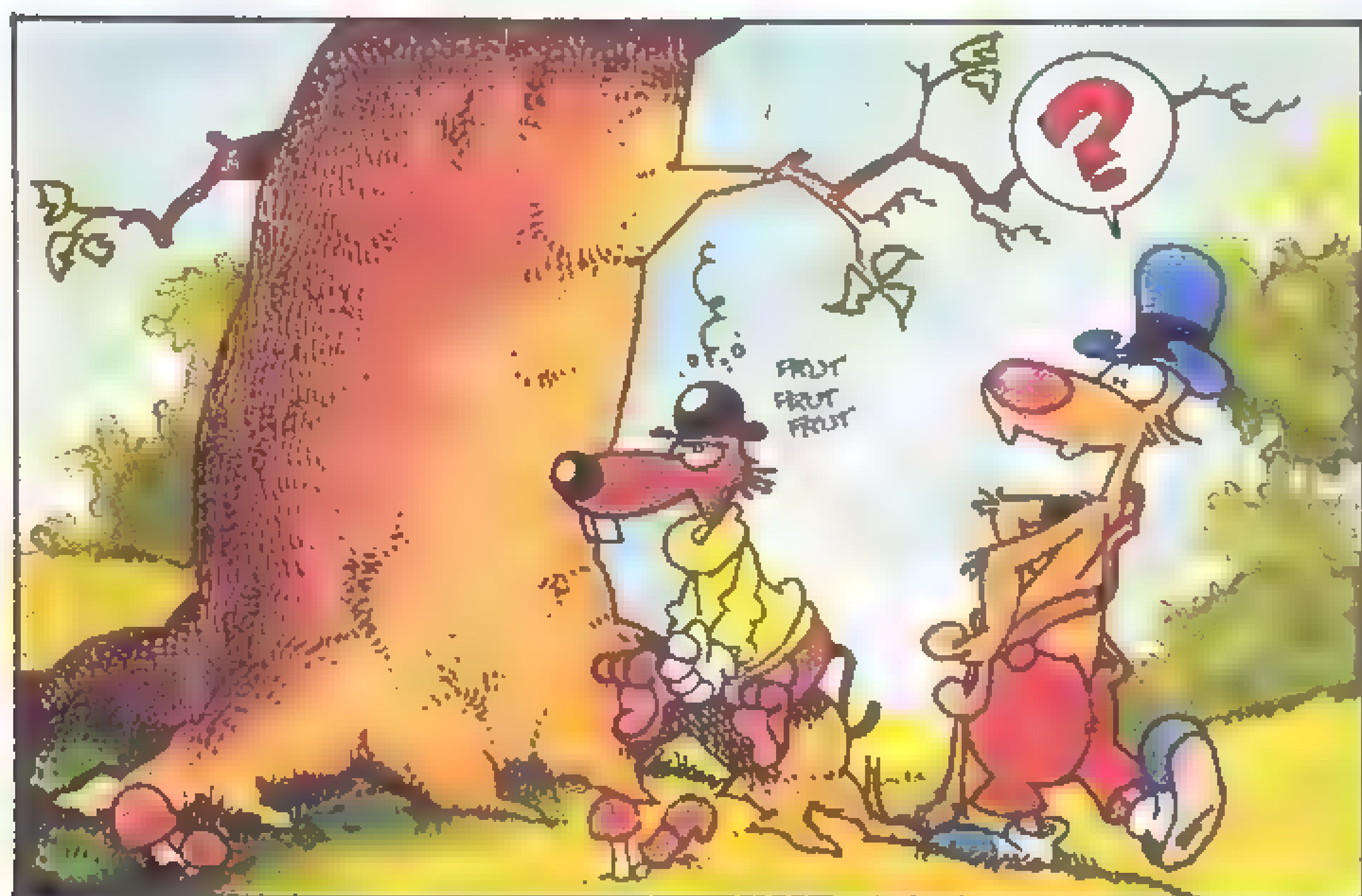

uit: Matilda; illustratie Quentin Blake

De jeugdboeken van Roald Dahl zijn verschenen bij uitgeverij Fontein. Matilda kost f 24,50. Boy en Solo kosten elk f 19,90. Dahls boeken voor volwassenen worden gepubliceerd door uitgeverij Meulenhoff. De prinses en de stroper kost f 14,90, De boekhandelaar & De chirurg f 16,50. Van Dahls eerste boek Over en sluiten verscheen onlangs een goedkope herdruk.

P. Desmet

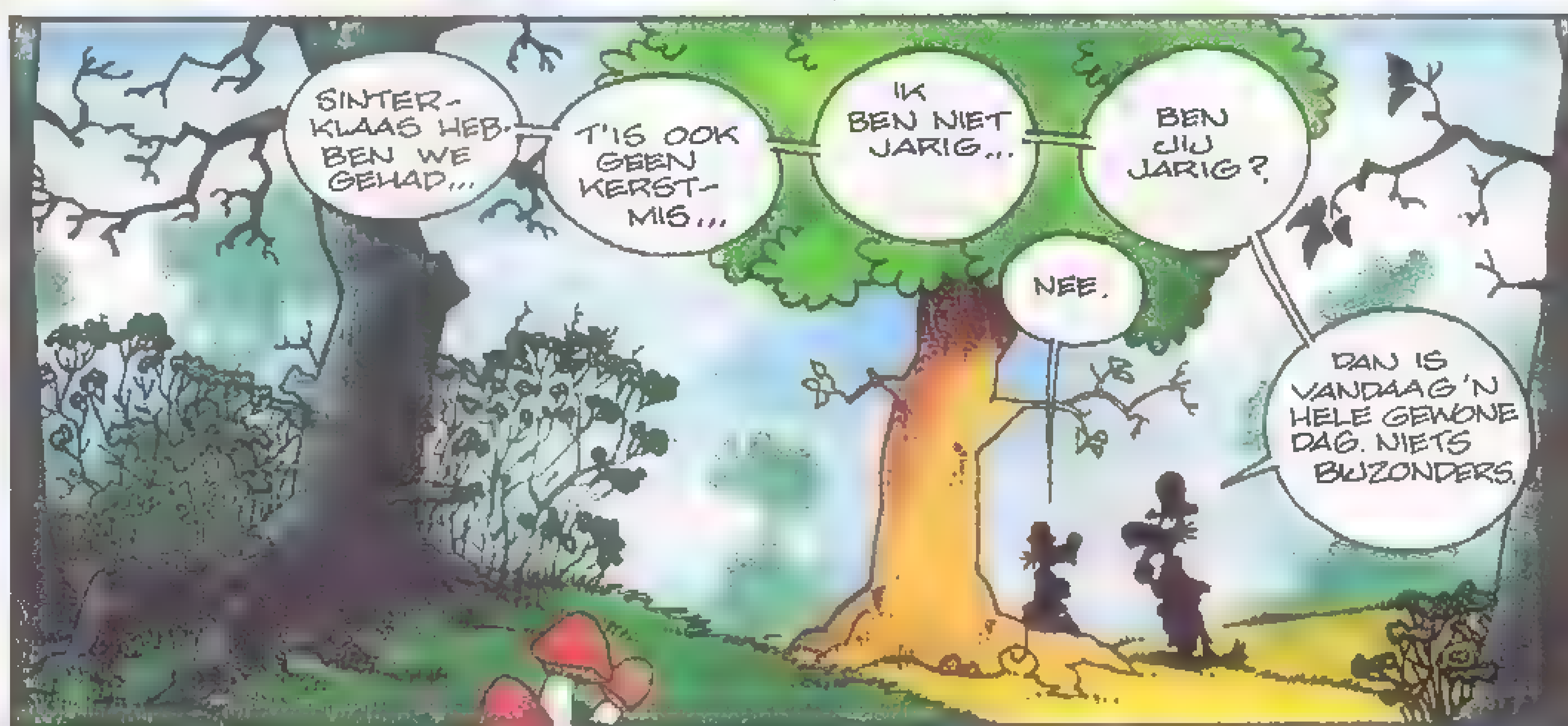
GROF GESCHUT

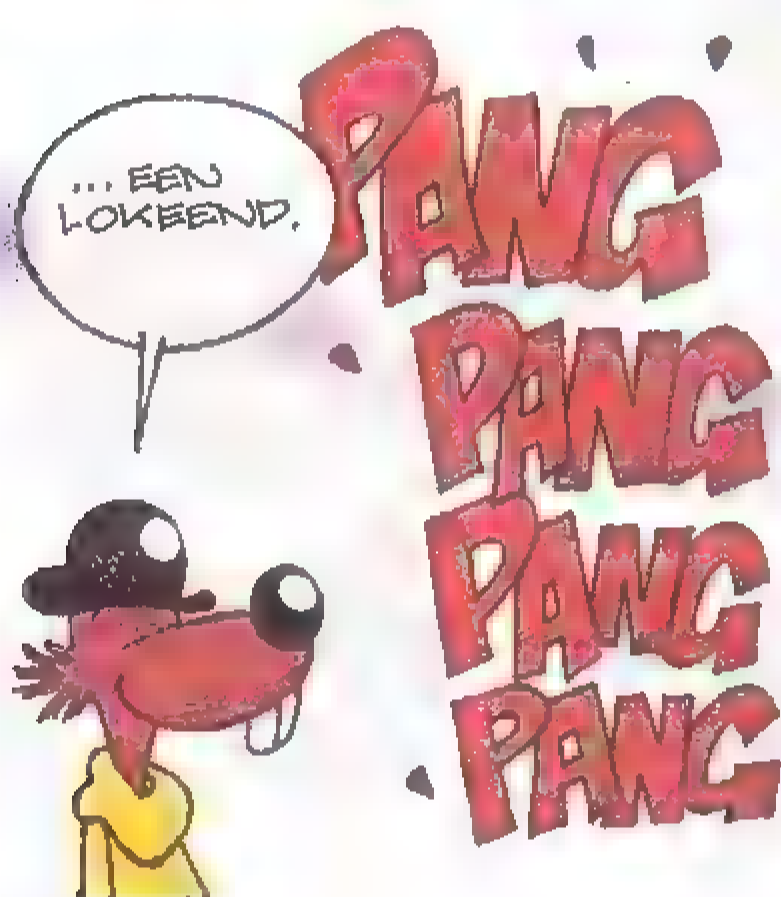

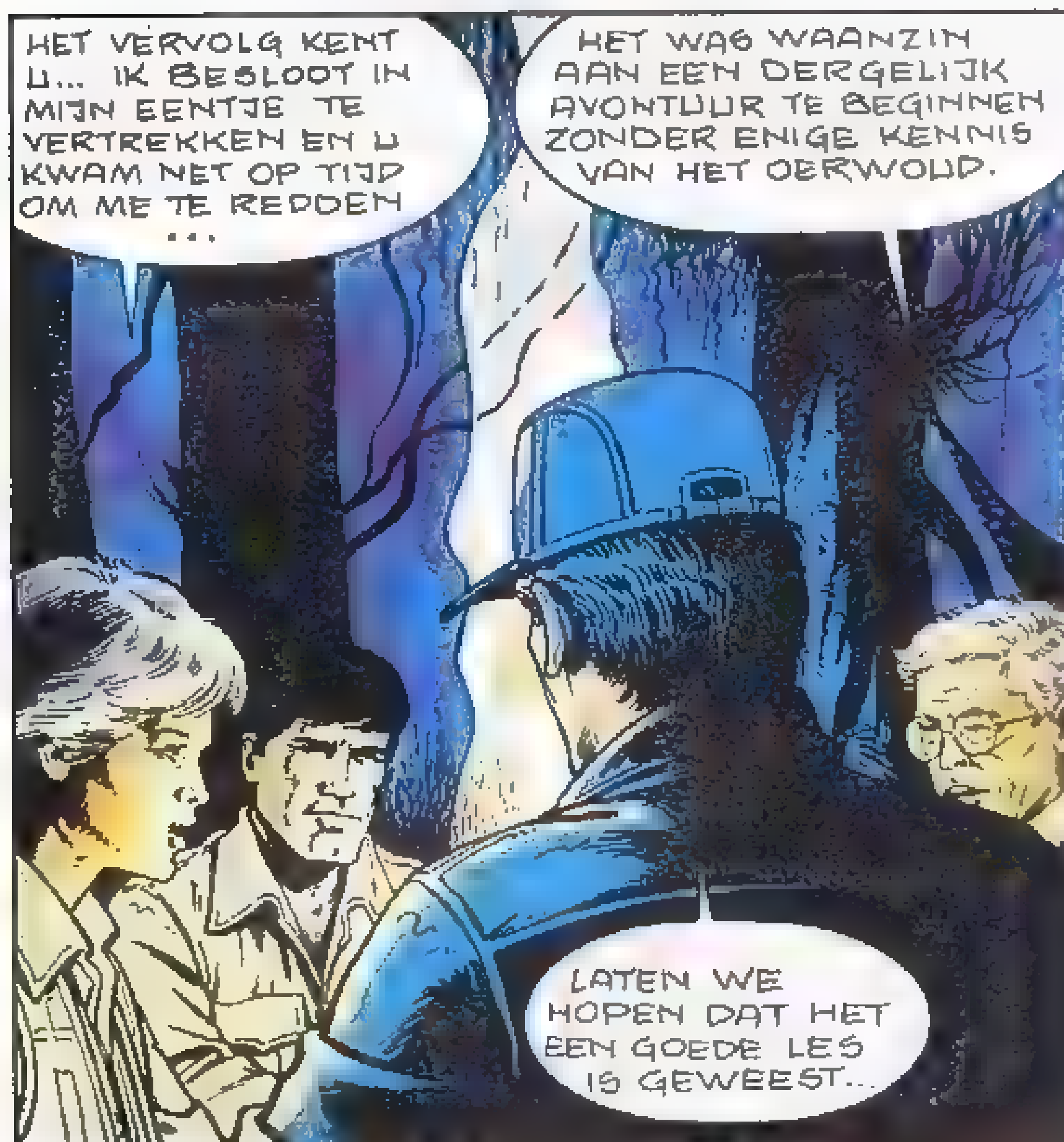

Coria
H. Vernes

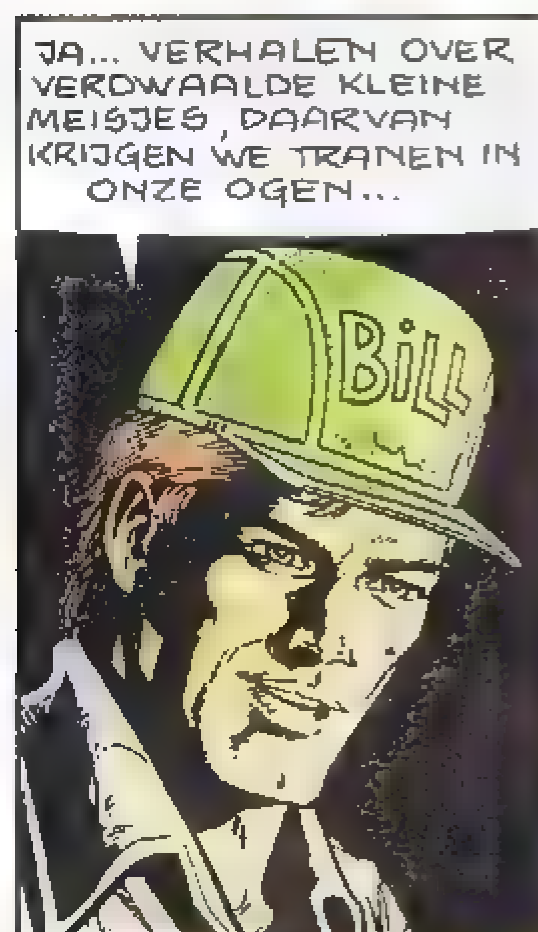
BOB MORANE *DE TIJGER VAN DE LAGUNES*

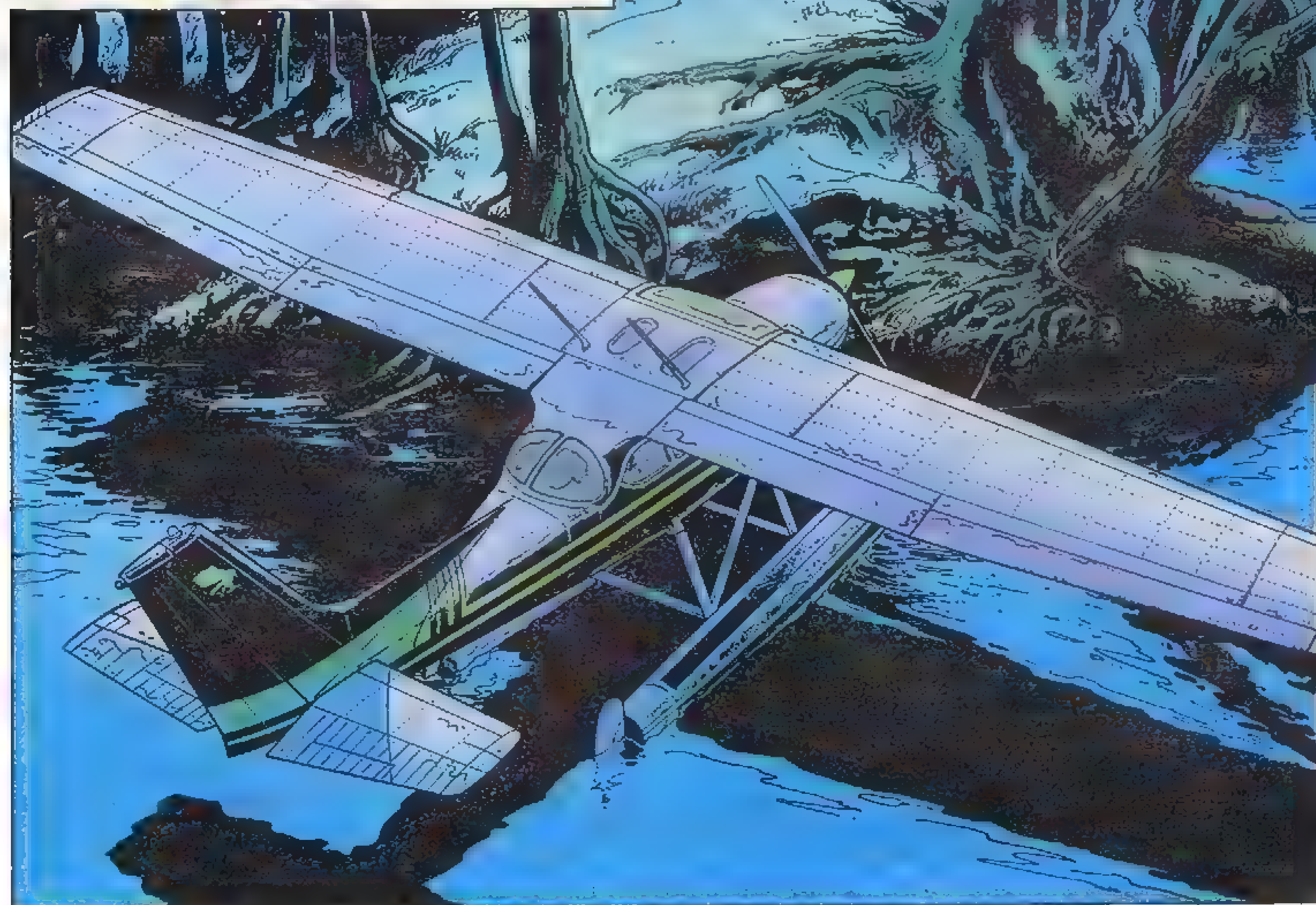

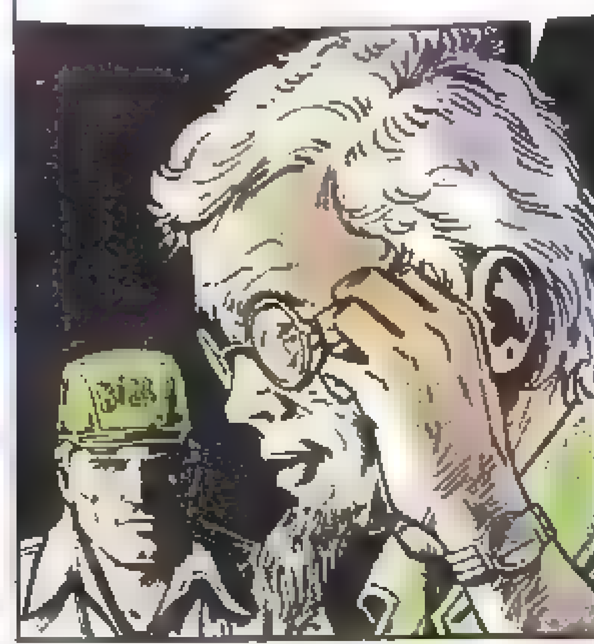

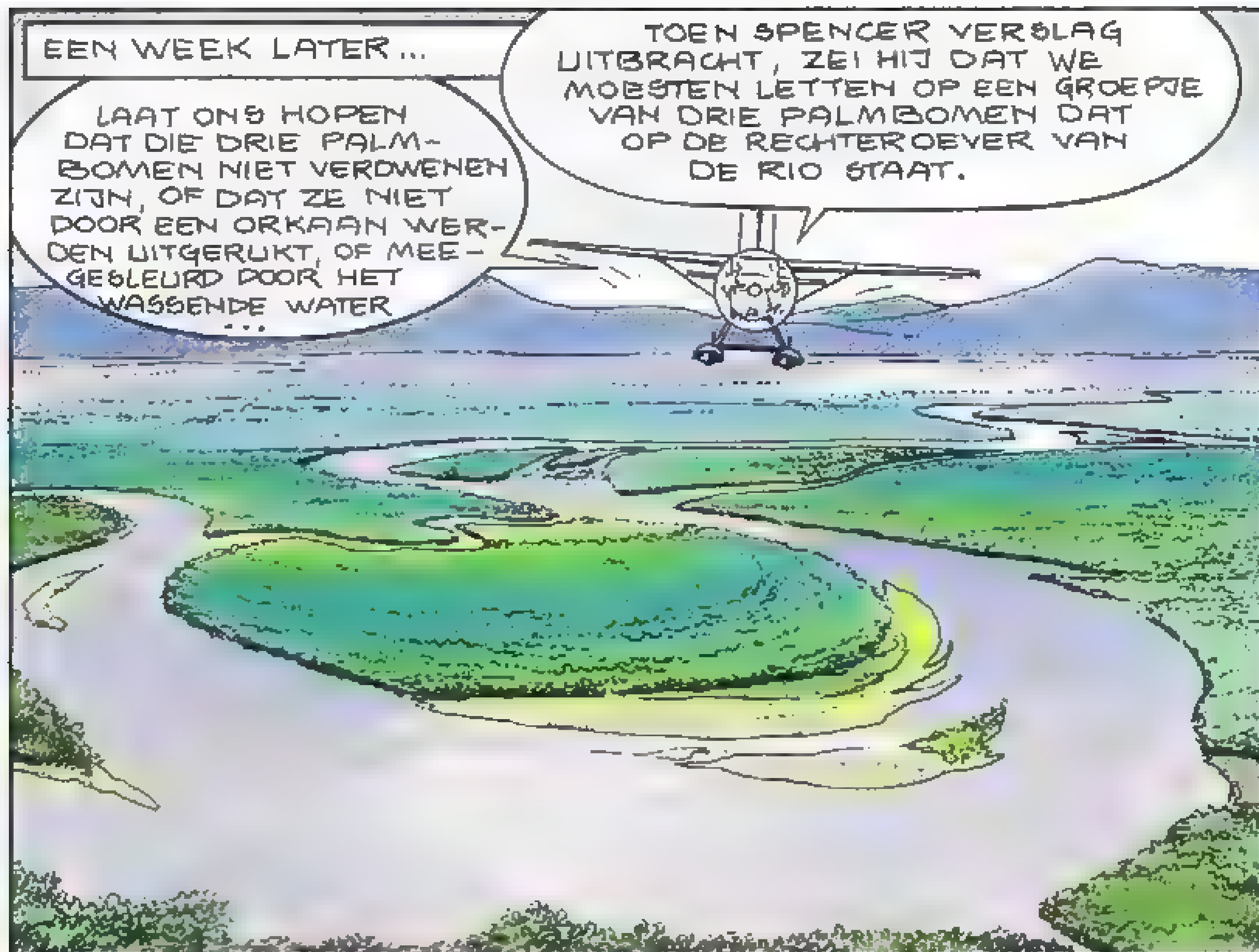

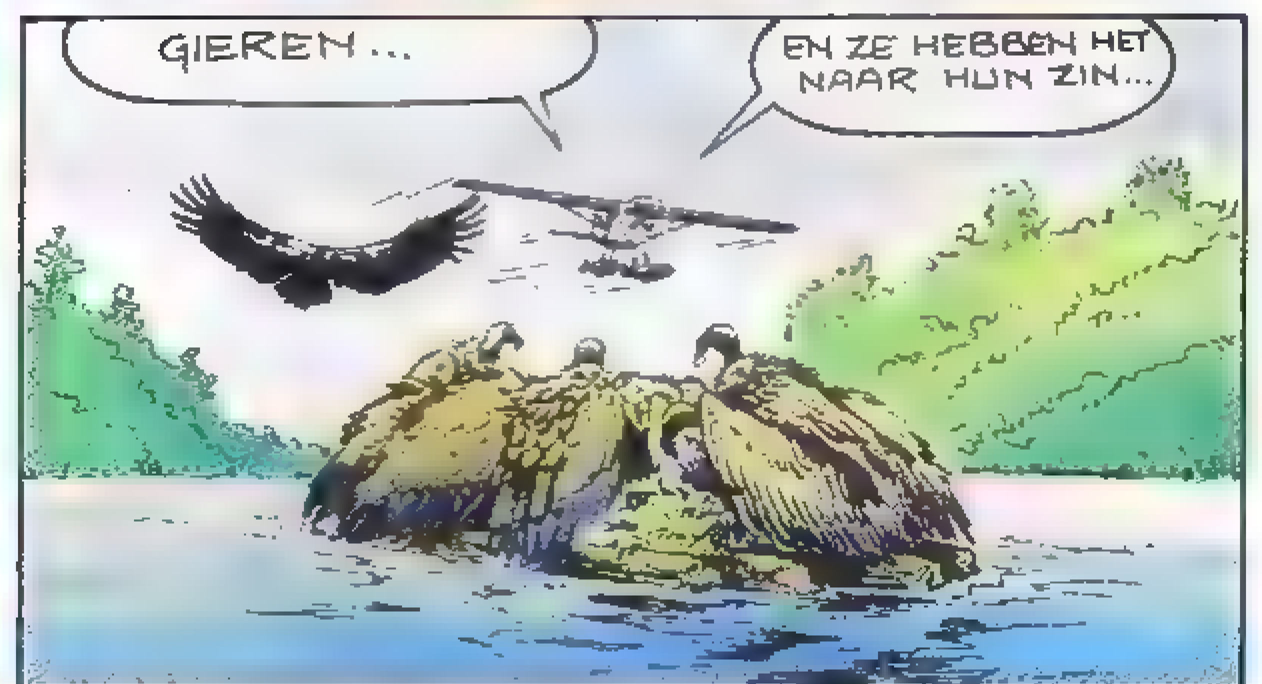
SAMENVATTING: Nadat zij gered werd van een aanval van de indianen door Bob en zijn vrienden, vertelt Helen Standish dat ze op zoek is naar haar dochter Sheila: 10 jaar geleden stortte haar vliegtuig neer te midden van het amazone woud...

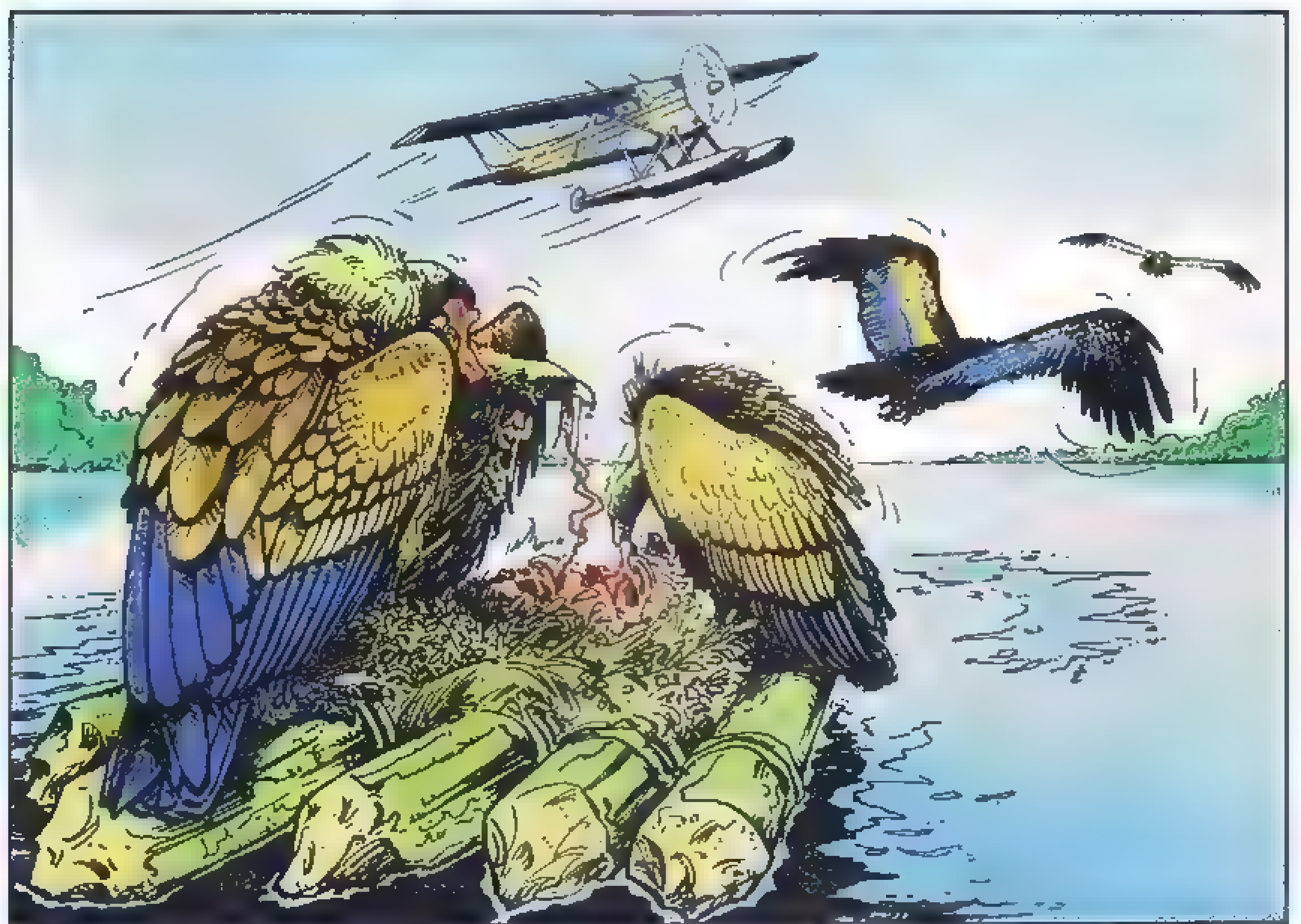

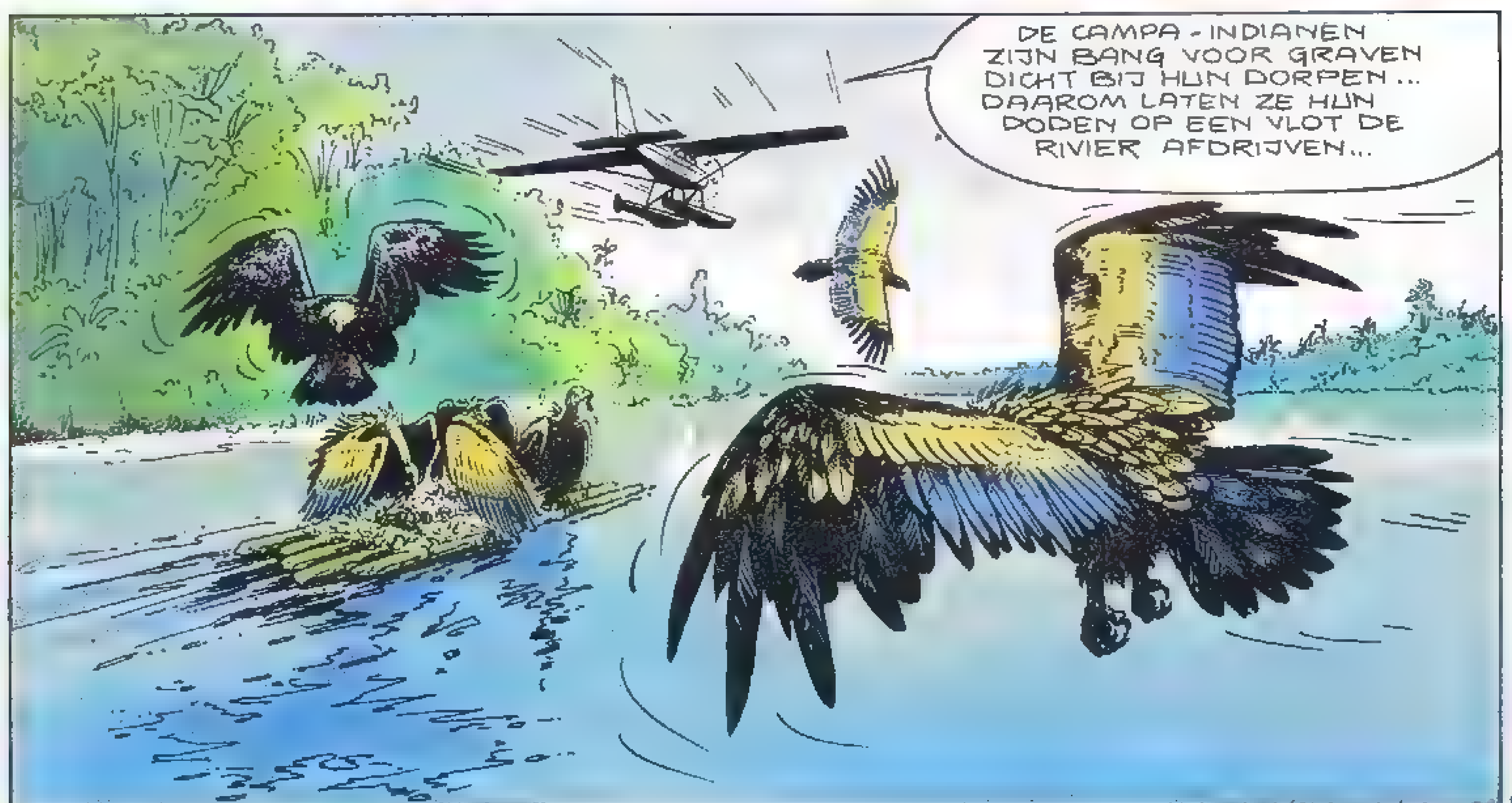

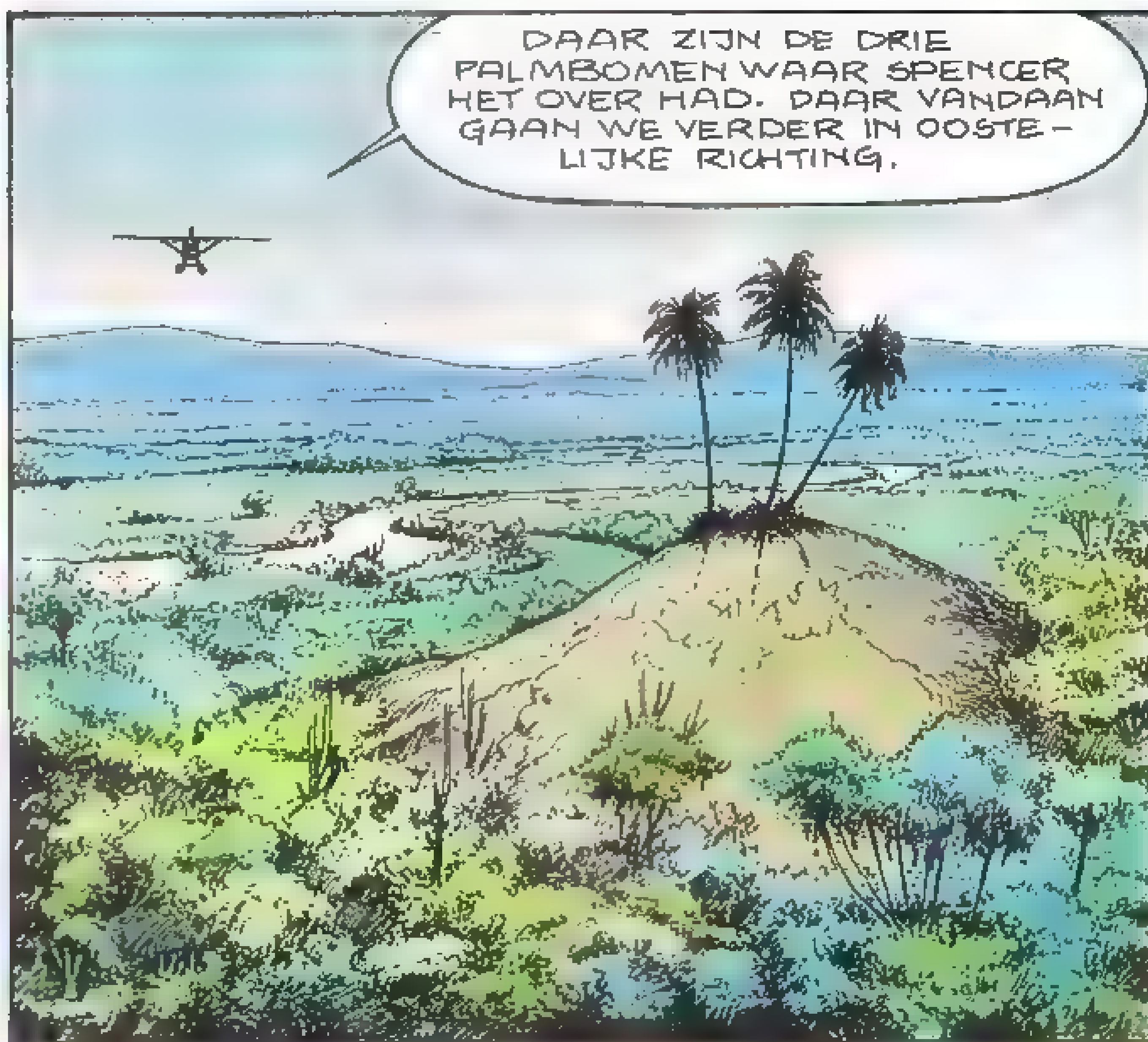

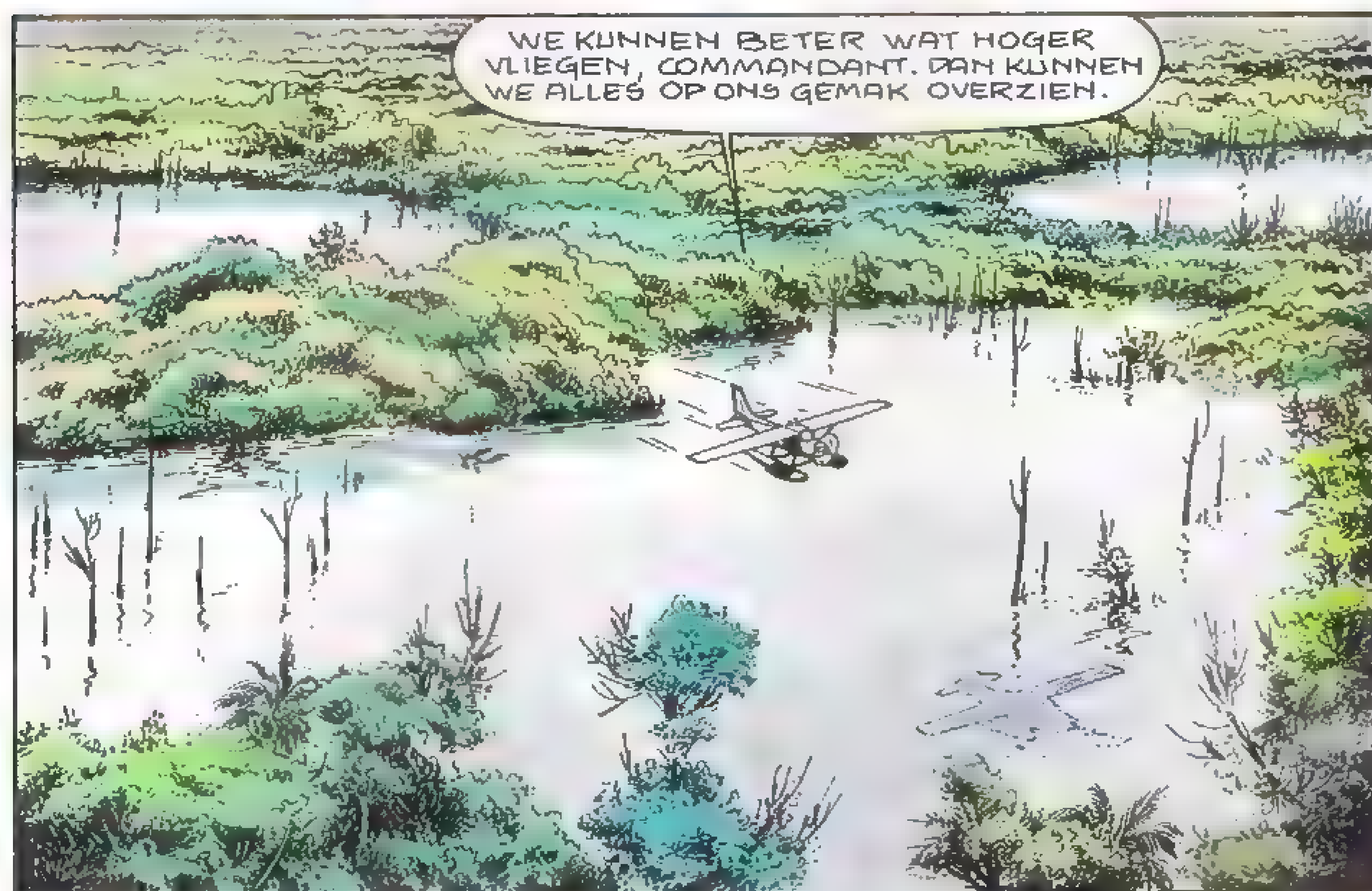

BOB MORANE

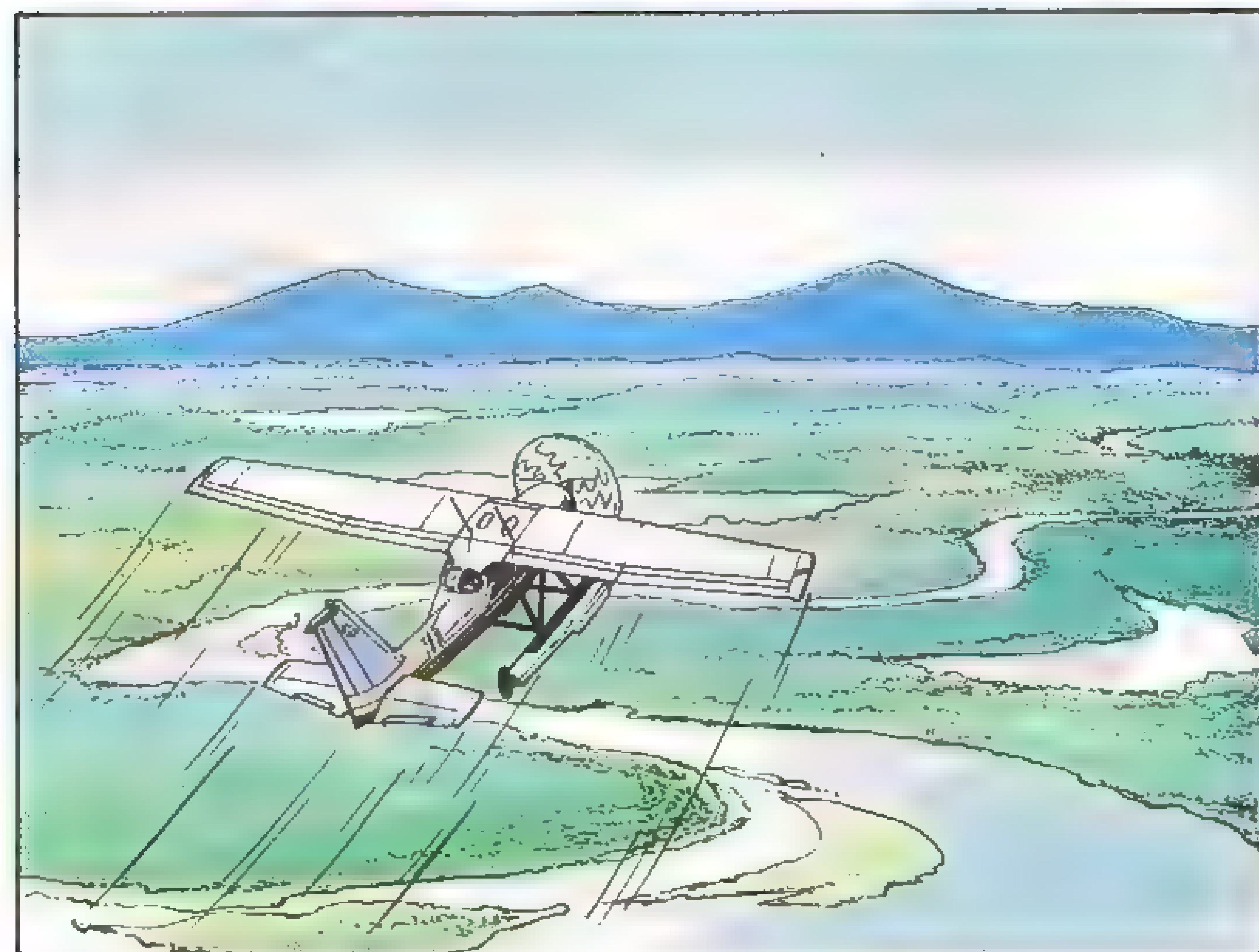

ZE DOEN ER NIEMAND KWAAD MEE ... EN DE GIEREN ZUL JE ZEKER NIET HOREN KLAGEN.

DAAR ZIJN DE DRIE PALMBOMEN WAAR SPENCER HET OVER HAD. DAAR VANDAAN GAAN WE VERDER IN OOSTE-LIJKE RICHTING.

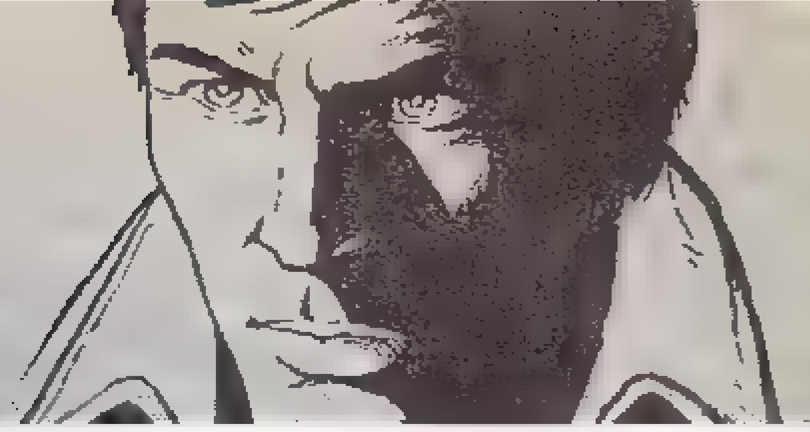

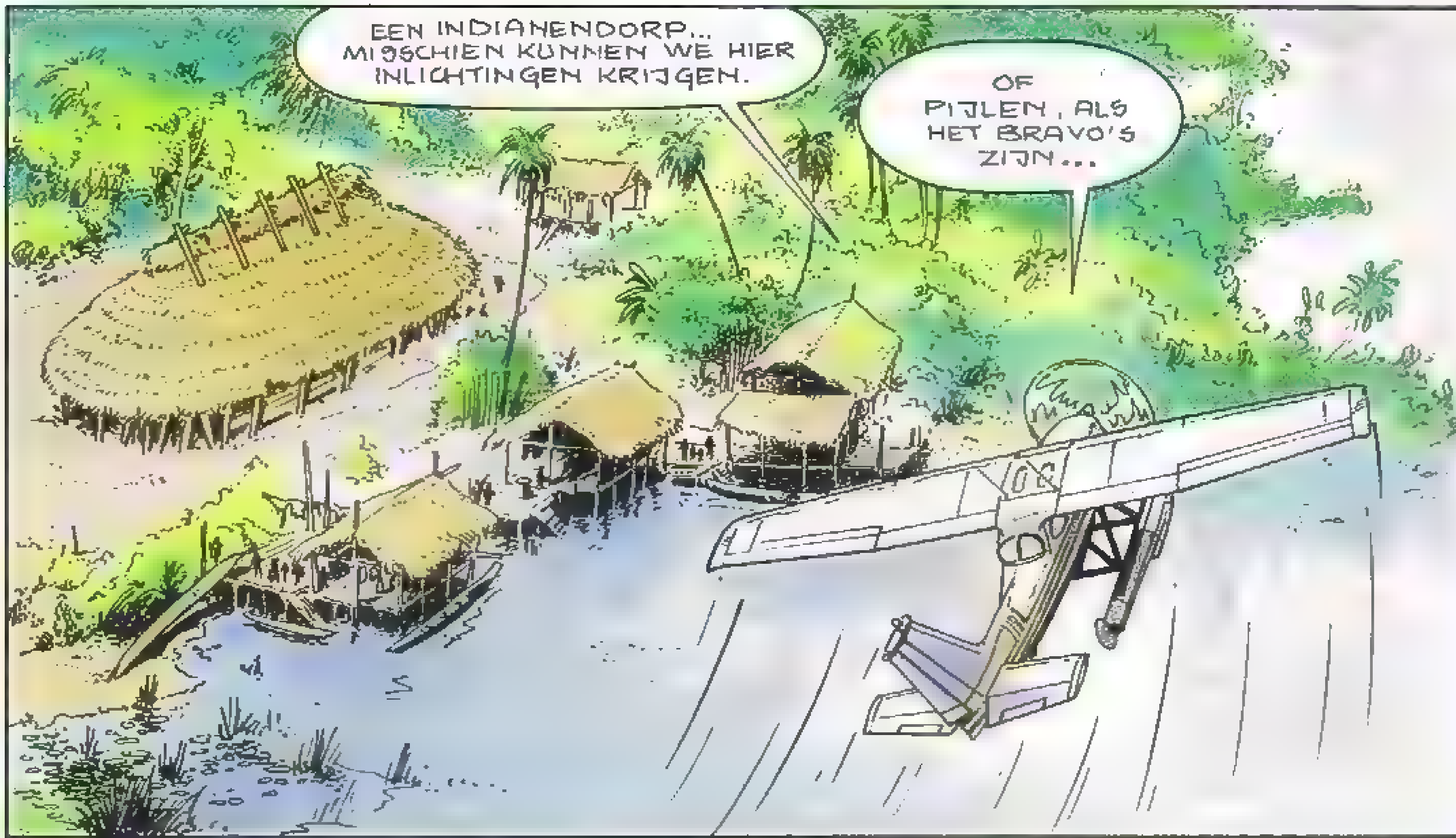

WE KUNNEN BETER WAT HOGER VLIEGEN, COMMANDANT. DAN KUNNEN WE ALLES OP ONS GEMAK OVERZIEN.

JE HEBT GELIJK, BILL... IK GA KLIMMEN...

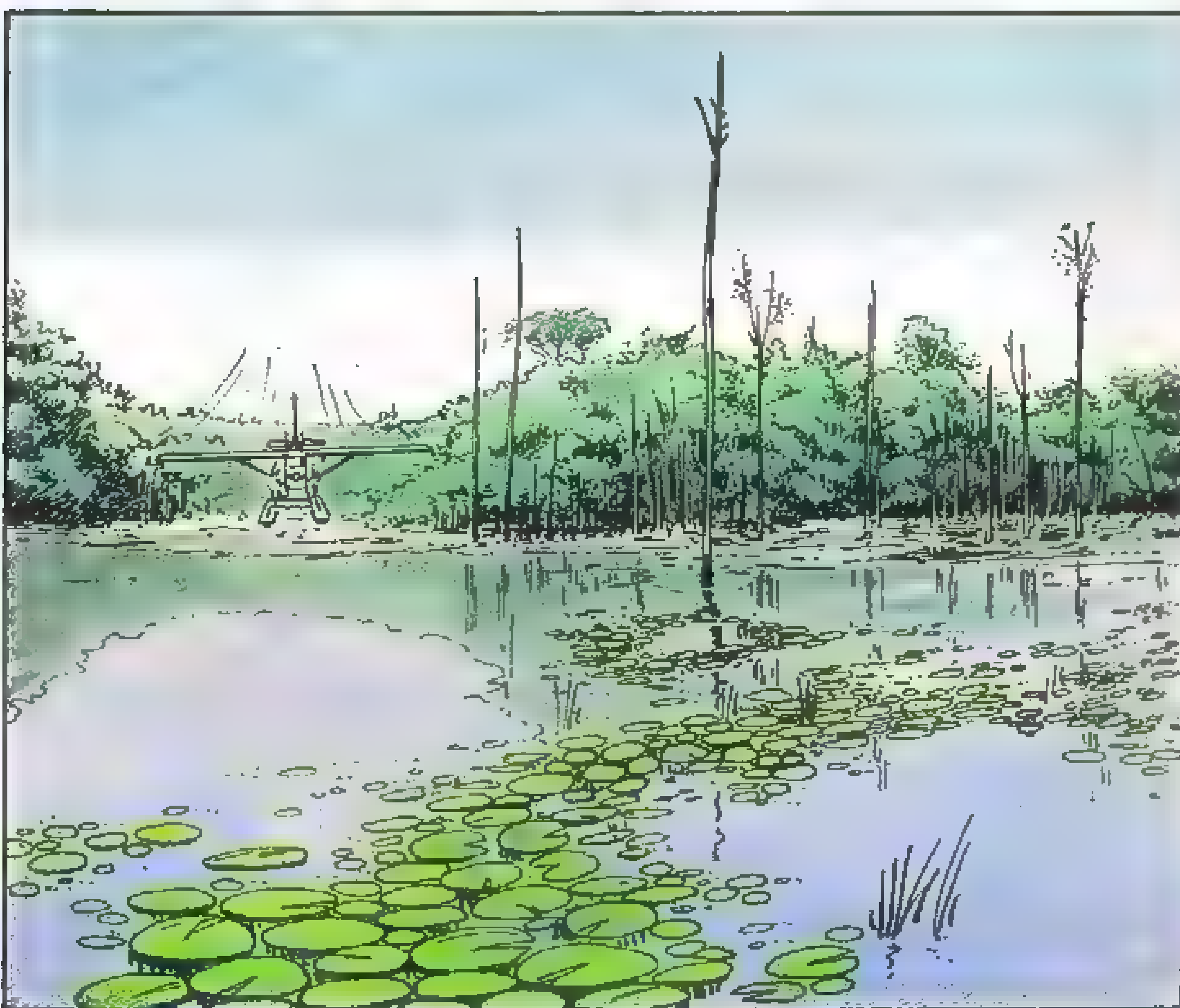

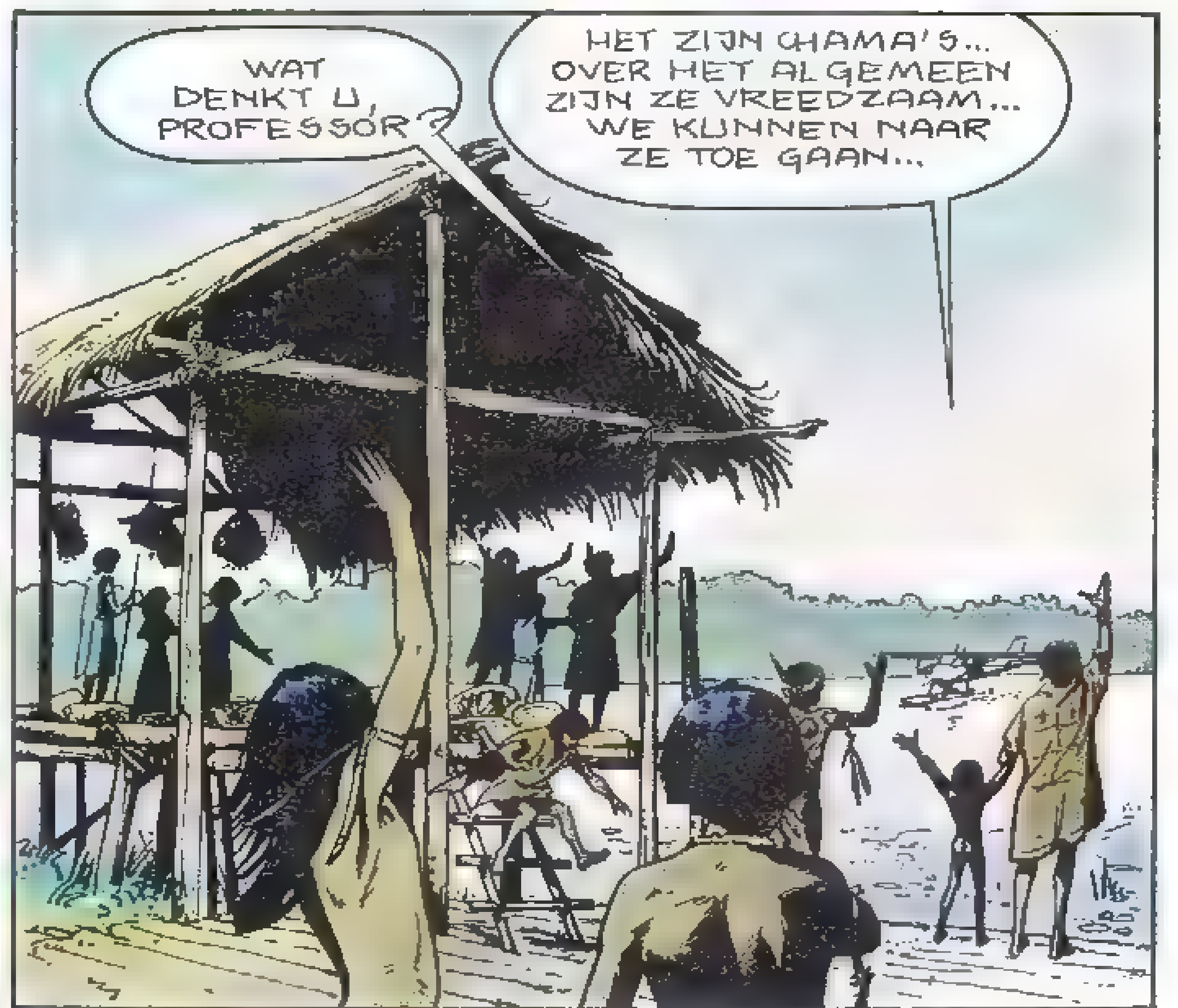

VOLGENS MIJ ZIJN WE OP DE GOEDE WEG. WAT DENKT U, MEVROUW STANDISH?
HETZELFDE, PROFESSOR. HET LANDSCHAP IS PRECIES ZOALS SPENCER HET BESCHREVEN HEEFT...

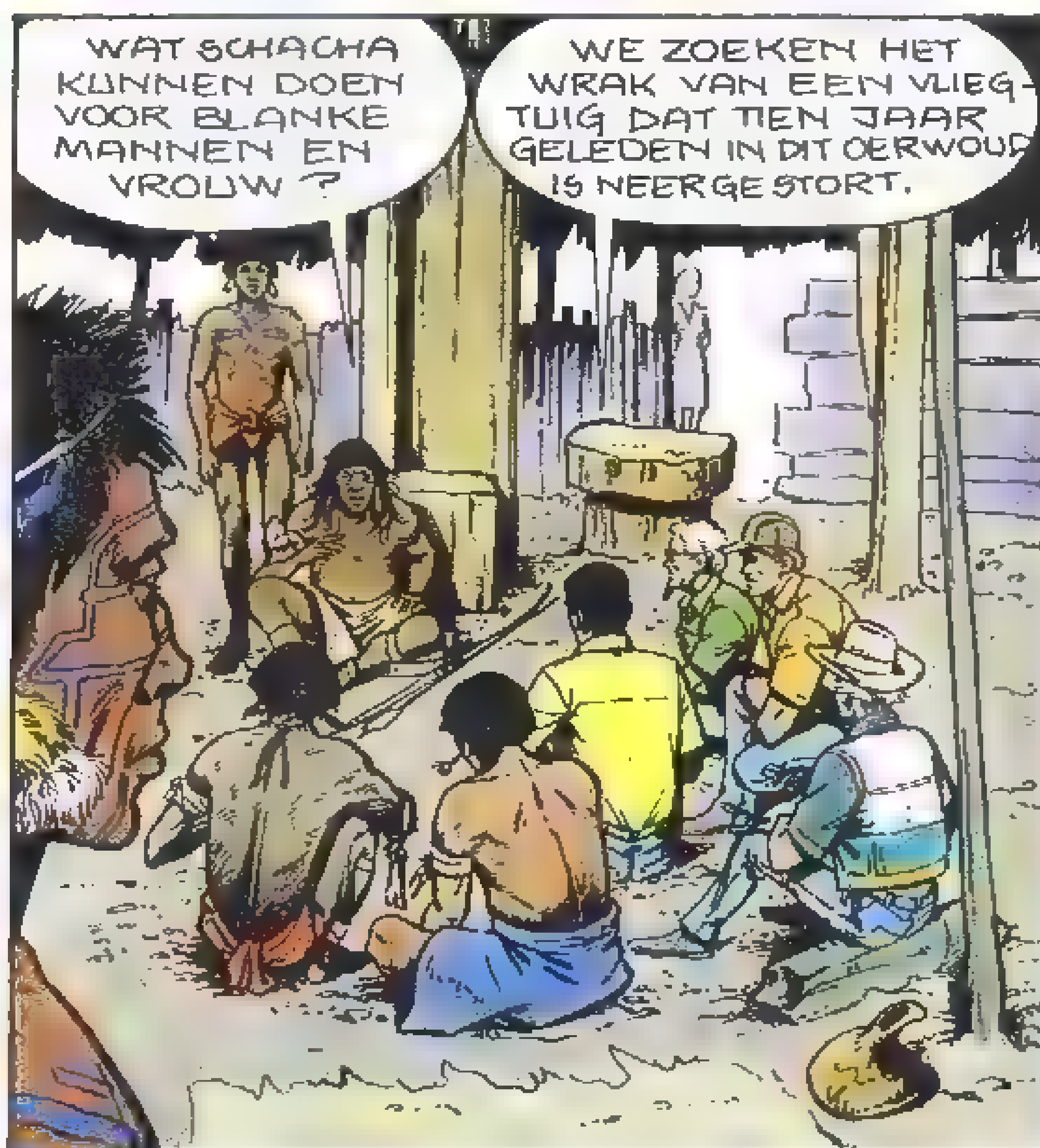

EEN INDIANENDORP... MISSCHIEN KUNNEN WE HIER INLICHTINGEN KRIJGEN.
OF PIJLEN, ALS HET BRAVO'S ZIJN...

DAT ZIEN WE WEL... WE BLIJVEN OP EEN AFSTAND EN BIJ HET MINSTE TEKEN VAN VIJANDIGHEID...

WAT DENKT U, PROFESSOR?
HET ZIJN CHAMA'S... OVER HET ALGEMEEN ZIJN ZE VREEDZAAM... WE KUNNEN NAAR ZE TOE GAAN...

BLANKE MENSEN WELKOM... BLANKE MENSEN KOMEN NAAR HUIS SCHACHA...

WAT SCHACHA KUNNEN DOEN VOOR BLANKE MANNEN EN VROUW?
WE ZOEKEN HET WRAK VAN EEN VLIEGTUIG DAT TIEN JAAR GELEDEN IN DIT OERWOUD IS NEERGESTORT.

SCHACHA ZICH HERINNEREN... SCHACHA GOED GEHEUGEN... GROTE SINICRI * LANG GELEDEN GEVALLEN... DAAR, VER WEG...
SIERRA DOS MORCEGOS... SLECHTE PLEK...

* VOGEL.

BOB MORANE

PAS VERSCHENEN BIJ DE LOMBARD UITGAVEN! DE GIJZELAARS VAN DE GELE SCHADUW

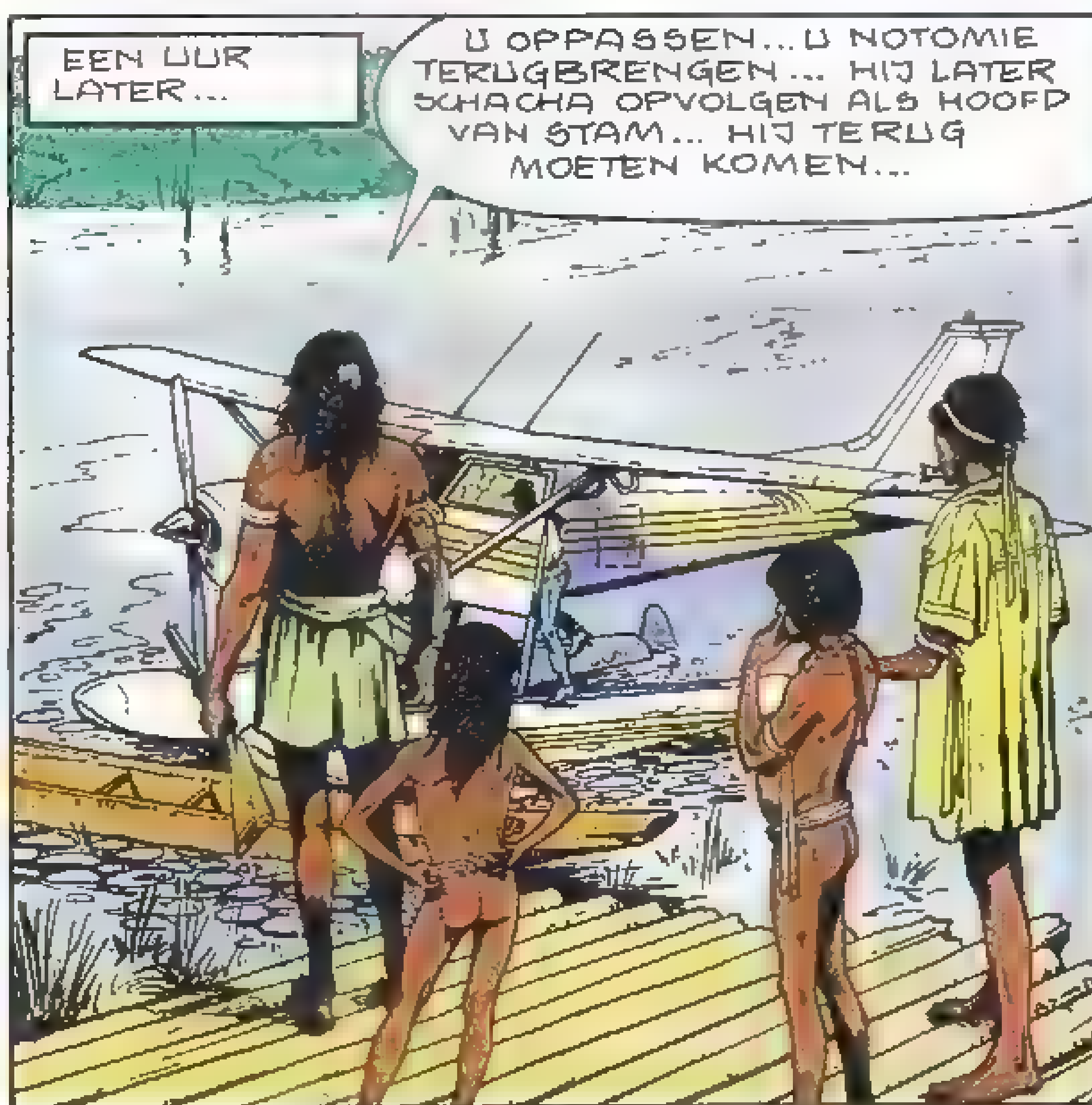
* GEWEER

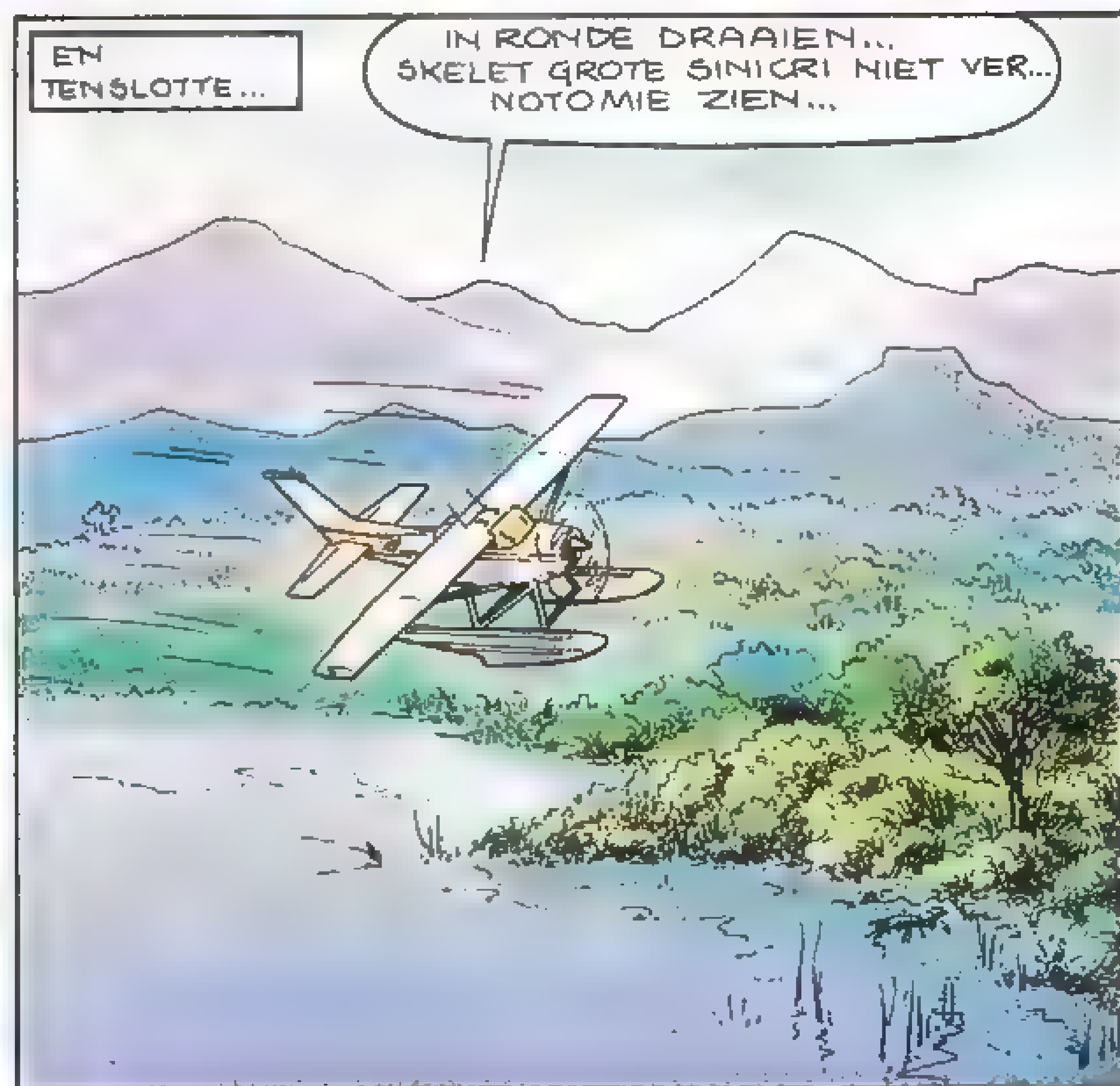
(1) BLANKE (2) WATERVLIEGTUIG

11.

wordt vervolgd

HENRI VERNES:

OP ZOEK NAAR HET GOUDEN MASKER

Wanneer Bob Morane precies werd geboren, weten we niet. In elk geval werd zijn schepper in 1918 geboren. Als jongetje verslond Henri Vernes de avonturen van Nick Carter en Buffalo Bill en al heel vroeg ontdekte hij zijn roeping: hij wilde avonturier worden. Toen hij negentien was, reisde hij diverse maanden door China. Maar omdat hij zelf de kost wilde verdienen en vond dat hij behalve schrijven geen enkel talent had, maakte hij een enorm aantal reportages voor verscheidene dagbladen en tijdschriften. Op die manier reisde hij zo ongeveer de hele wereld rond. Door die ervaringen en door het plezier dat hij in het schrijven had, ontstond tegelijkertijd een hele serie romans. In 1953 dook Bob Morane voor het eerst op, die de held van zijn boeken werd. Ontdekkingsreizen, verre oorden, ontmoetingen met zogenaamd primitieve volkeren... ze werden voor de ex-piloot schering en inslag. Bob kwam zo ongeveer overal en werd het idool van vele jonge lezers, die hem vergezelden op zijn avontuurlijke reizen.

In de verhalen zijn veel herinneringen van de schrijver terug te vinden. De avonturen van Bob Morane komen niet louter uit zijn verbeelding voort. Op de meeste reizen van zijn hoofdpersoon is Henri Vernes hem voorgegaan. Zo zwierf hij een jaar of dertig geleden zelf door Zuid-Amerika, midden door de jungle van het Amazone-gebied. «Het was tussen Colombia en Venezuela,» herinnert hij zich. «Ik was op zoek naar de Arouaco-indianen, de afstammelingen van de Chibca's, die een tempel hadden met daarin een mytisch masker met een gouden mond! Don Cesar Riascos, een planter die de streek als zijn broekzak kende, was bereid me als gids te helpen. In een prauw zijn we heel diep in het oerwoud doorgedrongen en tenslotte hebben we die stam gevonden. De bevolking leek niet erg ingenomen te zijn met onze komst. Het was duidelijk dat we als indringers werden beschouwd! Ze waren heel onwillig om ons die beroemde tempel en vooral het kostbare masker te laten zien. We konden maar beter niet aandringen... We namen dus de beslissing terug te gaan zonder het voorwerp gezien te hebben waarvoor we gekomen waren.»

Toch was Henri Vernes niet te zeer uit het veld geslagen. Hij gebruikte zijn verblijf daar om andere stammen te leren kennen. «Op de grens tussen Colombia en Equator, bij het afzakken van de Rio Pastas, bereikte ik voor het eerst de dorpen van de Jivaro's, de indianen die bekend zijn doordat ze de hoofden van overwonnen vijanden afhakken en verschrompelen. Het contact met hen was niet makkelijk. Ze waren openlijk vijandig tegenover vreemdelingen. Toch hadden ze al kennis gemaakt met wat wij «de beschaving» noemen. De missionarissen waren langs geweest! Ze gingen nog wel door met het verkleinen van hoofden, maar het waren geen mensenhoofden meer. Het waren koppen van apen en vooral van luiaards... Later op diezelfde tocht bezocht hij Iquitos in Brazilië, een paaldorp dat bewoond wordt door Chana-indianen. Vroeger was het de hoofdstad van de rubbercultuur, maar tegenwoordig is er haast geen blanke meer te vinden. In deze streek leven ook de beruchte Mayoruno's. Ze vormen echte roversbendes, die de baas zijn in de grote steden! Het is onmogelijk met ze in contact te komen... Daar speelt trouwens het nieuwe avontuur van Bob Morane zich af, dat ik «De Tijger van de lagunes» heb genoemd. Coria is vrijwel klaar met het tekenen ervan.»

Henri Vernes spreekt met een zekere nostalgie over die verre expedities: «Ik zou er graag naar teruggaan. Het Amazone-gebied is zo uitgestrekt dat er nog altijd onbekende stammen zijn. Helaas worden het er steeds minder. Het Amzone-oerwoud trekt allerlei soorten mensen aan: goudzoekers, mineralendelvers, olieboorders... Tegelijk met hen dringt onze beschaving er binnen! Met haar voordelen en jammergenoeg vooral met haar nadelen. Heel wat van die stammen hebben hun identiteit verloren. De sociale structuur van hun leven is helemaal vernietigd. Onder invloed van het christendom verdwijnen de traditionele kostuums. De alcohol en de verdovende middelen richten een verschrikkelijke slachting aan. Er zijn allerlei nieuwe ziektes gekomen, waartegen hun organisme geen weerstand heeft. En in feite zijn ze de slaven van de blanken geworden, die ze bij hun grote projecten in dienst nemen en misbruiken... Als we niet oppassen, zijn deze stammen binnenkort verdwenen! Dat is een vooruitzicht dat me verontrust en ontzettend droevig stemt.»

J.L.L.

Kuifje Stripnieuwtjes

DE CURIEUZE WERELD VAN HEER BOMMEL EN TOM POES

Door uitgever Peter Loeb, van wie boze tongen in een grijs verleden hardnekkig beweerden dat hij wel eens iets te maken zou kunnen hebben met illegale Bommelstrips, is nu onlangs ter gelegenheid van de Stripdriedaagse zomaar een serieus Bommelboek op de markt gebracht. Het kloeke werk zoals het in het Toonderiaans door Marten Toonder's oudste zoon bij de presentatie op de Stripgala-openingsavond werd genoemd (waarbij Eiso Toonder en passant de stripconsumenten rubriceerde in de categorien 14 a t/m d resp. striplezers, stripverzamelaars, fanaten (die meer waarde hechten aan het papier dan aan de strip die erop staat afgedrukt) en doorgeslagenen), verscheen

onder de titel **'De curieuze Wereld van heer Bommel en Tom Poes'** en werd samengesteld door Rob van Santbrink, die tevens het derde hoofdstuk voor zijn rekening nam, terwijl erkende stripcorifeeën als Matla, Frankfurther, Kousenmaker, Koppelaar en Nijmeijer hun medewerking verleenden (merkwaardigerwijs ontbrak de naam van curiositeitenverzamelaar bij uitstek Maarten de Melder). In het lijvige boek zijn opgenomen **1.** een essay over **De Wereld van Marten Toonder,** een analyse over het ontstaan en de ontwikkeling van de dagstrip. **2. Heer Bommel en Tom Poes in tijdschriften en boeken. 3. Produkten van Stand** Heer Bommel en Tom Poes merchandising (als verkoopbevorderaars). **4. Tom Poes en Heer Bommel in levenden lijve** met radio, tv, poppenkastoptredens en manifestaties. **5. De Sprookjesstad Rommeldam,** zoals die ooit in Oisterwijk werd verwezenlijkt. Ondanks dat het boek zo'n 160 pagina's (A4 formaat) omvat, lijkt volledigheid (voorlopig nog) uitgesloten. Wellicht geeft echter deze eerste aanzet aanleiding voor velen om met aanvullende informatie te komen, zodat ooit een volledig overzicht gerealiseerd kan worden. Onder de vele merendeels in zeer fraaie kleuren afgedrukte curiosa bevinden zich regelrechte juweeltjes zoals de prachtige oude **Tom Poes-kaarten**, maar ook wanstaltige gipsen beeldjes. Hoeveel werk de samensteller en zijn trouwe fotograaf voor dit monumentale werk hebben verzet, zal wel nooit meer becijferd worden, maar het is zeker de moeite waard geweest voor, gezien het resultaat, een prachtig uitgevoerd, uniek boek. **'De curieuze Wereld van heer Bommel en Tom Poes'** is een uitgave van Loeb Uitgevers, Amsterdam en voor snelle beslissers (tot 31/12/1988) verkrijgbaar voor fl. 39,50 via een bon uit Stripschrift (22e jrg. nr. 3) bij de erkende boekhandel. Anders: fl. 49,50.

Was het aardig van het bovenvermelde boek dat er o.m. geen prijslijst (zeg waardelijst) in was opgenomen, (overigens wel bij de samensteller te bestellen!) bij de door Hans Matla tegelijkertijd samengestelde en uitgebrachte Bommel katalogus, ligt dat natuurlijk duidelijk anders. Geen discretie, maar keiharde feiten, dus prijzen! Hoewel zeker niet minder monumentaal zit er dus een duidelijk ander 'geurtje' aan dit Bommelboek. Niettemin verdient de samensteller die verklaarde er zeven jaar aan gewerkt te hebben, alle lof voor niet alleen zijn doorzettingsvermogen, maar vooral voor het feit dat eindelijk weer eens een kompleet (?) overzicht van Toonders omvangrijke oeuvre werd bijeengesprokkeld! Het is niet te hopen dat we nu voorlopig nergens meer iets van Toonder zullen kunnen aanschaffen zonder dat de verkoper ons met de neus op deze bibliografie drukt. Het aardigste van het boekwerk wordt trouwens gevormd door de achterkant, waarop de maestro zelf onder de titel **'Door de bomen die ik geplant heb zie ik het bos niet meer'** zijn licht over het werk laat schijnen. De Bommelkatalogus (de officiële cumulatieve bibliografie van het verhalend werk van Marten Toonder) is een uitgave van Uitgeverij Den Haag en kost fl. 29,90.

DOODVERF

Voor 'Doodverf' (verschenen 1987) kreeg Aart Clerkx van de desbetreffende jury de Stripschappenning voor **'Het beste Nederlandse album van 1988'**. De motivering was: 'Ongehinderd door commercie en trends geeft Aart Clerkx blijk van een eigen geluid binnen de Nederlandse Stripwereld.' In **'Doodverf'** waardeert de commissie de eenheid tussen scenario en tekenwerk en de parodie op het pulpgenre en aspekten van de Amsterdamse scene. Alle reden dus om het boekwerkje nog eens ter hand te nemen. Je zou denken dat met zo'n laureaat het sukses van de strip wordt bevestigd, maar gelukkig is anders dan bij de Stripschapprijs sukses geen factor bij de toekenning van de penning en het lijkt dan ook vooral **een aanmoedigingsonderscheiding.** Dat had Clerkx overigens wel hard nodig, want hij moet toch menigmaal troosteloos in de kelder tussen de bijna volledig onverkochte oplage van zijn unieke werkje (17 x 12 cm - 224 pag.) hebben zitten staren! Zijn reactie in **Stripschrift** (het is er weer / nog) loog er dan ook niet om: **'Het is een pijnlijke zaak. Het is alsof je gefeliciteerd wordt met een auto-ongeluk!'**

In **'Doodverf'** wordt de draak gestoken met de pulplektuur. Dat gebeurt met gebruikmaking van de Amsterdamse scene: het taalgebruik, het snobisme van een deel daarvan en vooral de kunstwereld moet het ontgelden, terwijl natuurlijk ook de ingrediënten, die de stad in het buitenland zo mateloos populair maken: **sex, drugs en misdaad**, veelvuldig aan bod komen. Hoofdpersoon Jan Tit waarin 'de alleskunnende speurder' wordt gepersifleerd, raakt betrokken bij een aantal moorden in de kunstwereld. Bij openingen van exposities worden bekende recensenten achter elkaar afgemaakt. Tit heeft zo zijn theorie over e.e.a. en via prettige momenten bij een mooie dame en kunstdiefstal volgt 'de oplossing'...

Een strip die door de vele herkenningspunten met de stad sowieso in het bezit van iedere Amsterdammer zou moeten komen, waardoor Clerkx door zijn oplage heenraakt en de Stripschappenning voor **hem** ook zijn waarde krijgt... DOODVERF is een uitgave van Gezellig en Leuk, Amsterdam, en kost fl. 19,--.

STRIP '89 - STRIPS EN ANIMATIEFILMS

Van dinsdag 17 januari tot en met zondag 22 januari 1989 wordt in het **Cultureel Centrum Lanaken** een manifestatie gehouden. Van dinsdag tot en met vrijdag zijn er o.m. schoolvoorstellingen met de tentoonstelling Egypte hertekend. Zaterdag en zondag open van 10.00 - 19.00 uur met ruil- en tweedehandsbeurs, animatiefilms op groot scherm, videohoek en stripkaffee, signeren tekenaars, is Studio Vandersteen in werking en zijn er tentoonstellingen, korte films en curiosa...

Organisatie Jongerencentrum Apollo Eengelse Hof 10 bus 2, 3760 Lanaken, tel. 011 - 715037.

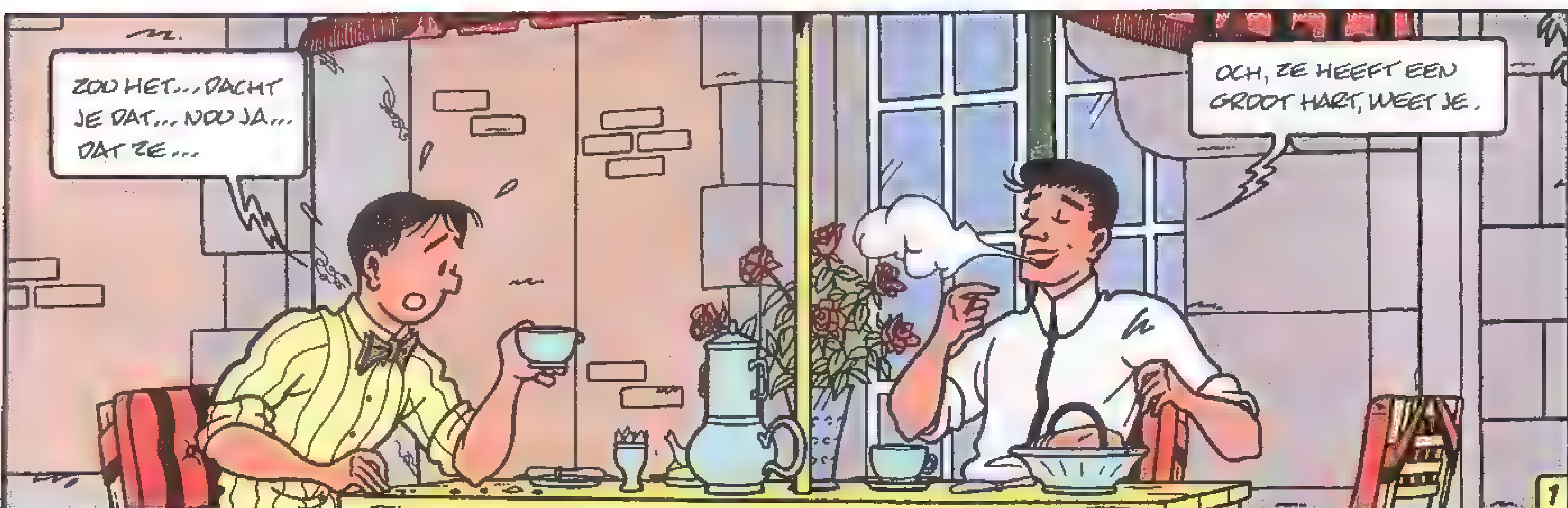
LOWIE DE WIT

ALS IN MIJN STULPJE MAAR LIEFDE HEERST... TRALALA
JE HEBT KENNELIJK EEN PRIMA HUMEUR, LOWIE!

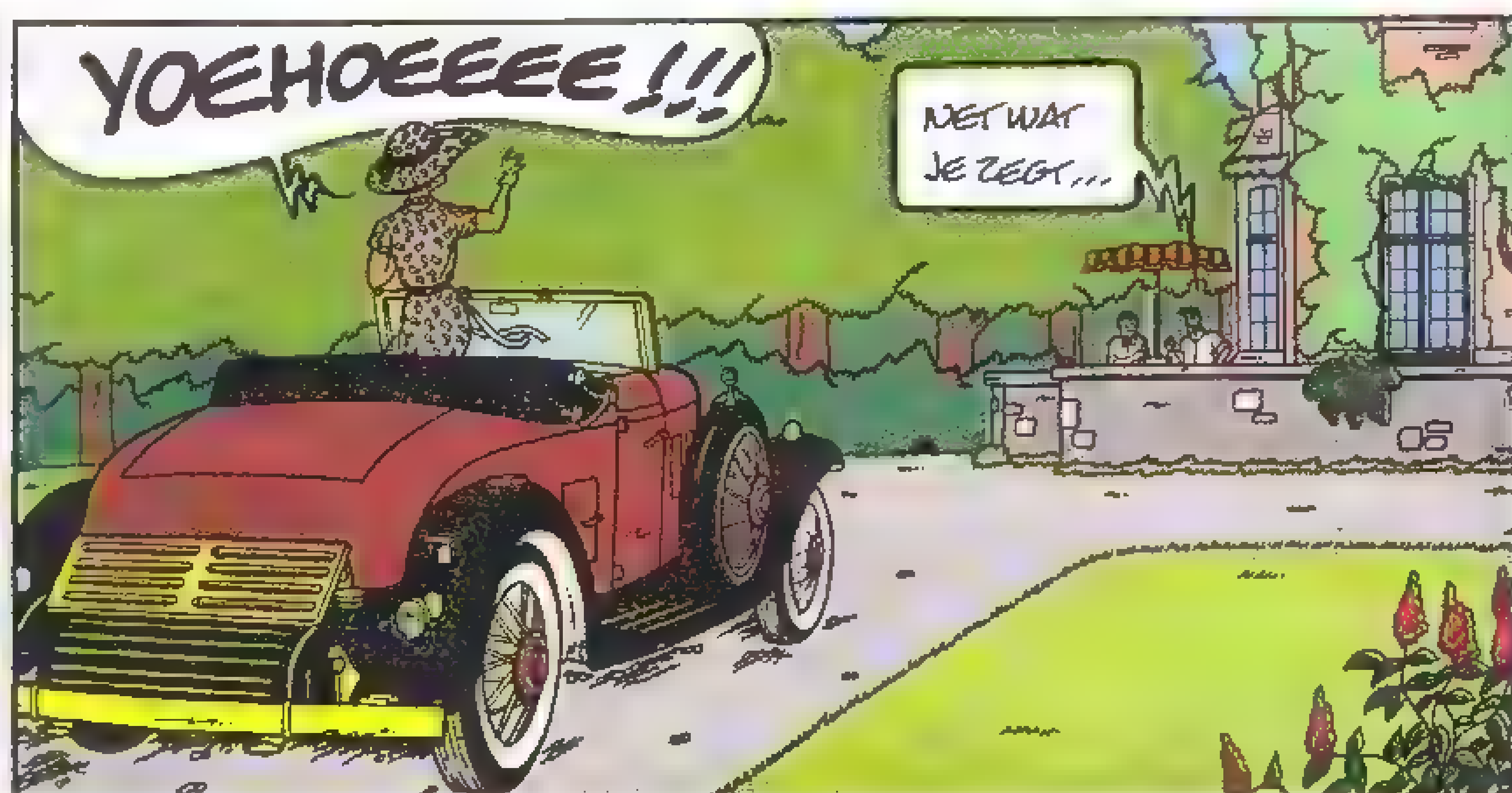

TJA, WAT WIL JE... KIJK ME DAT STULPJE MAAR EENS AAN...
DUS ALLEEN DE LIEFDE ONTBREEKT NOG...

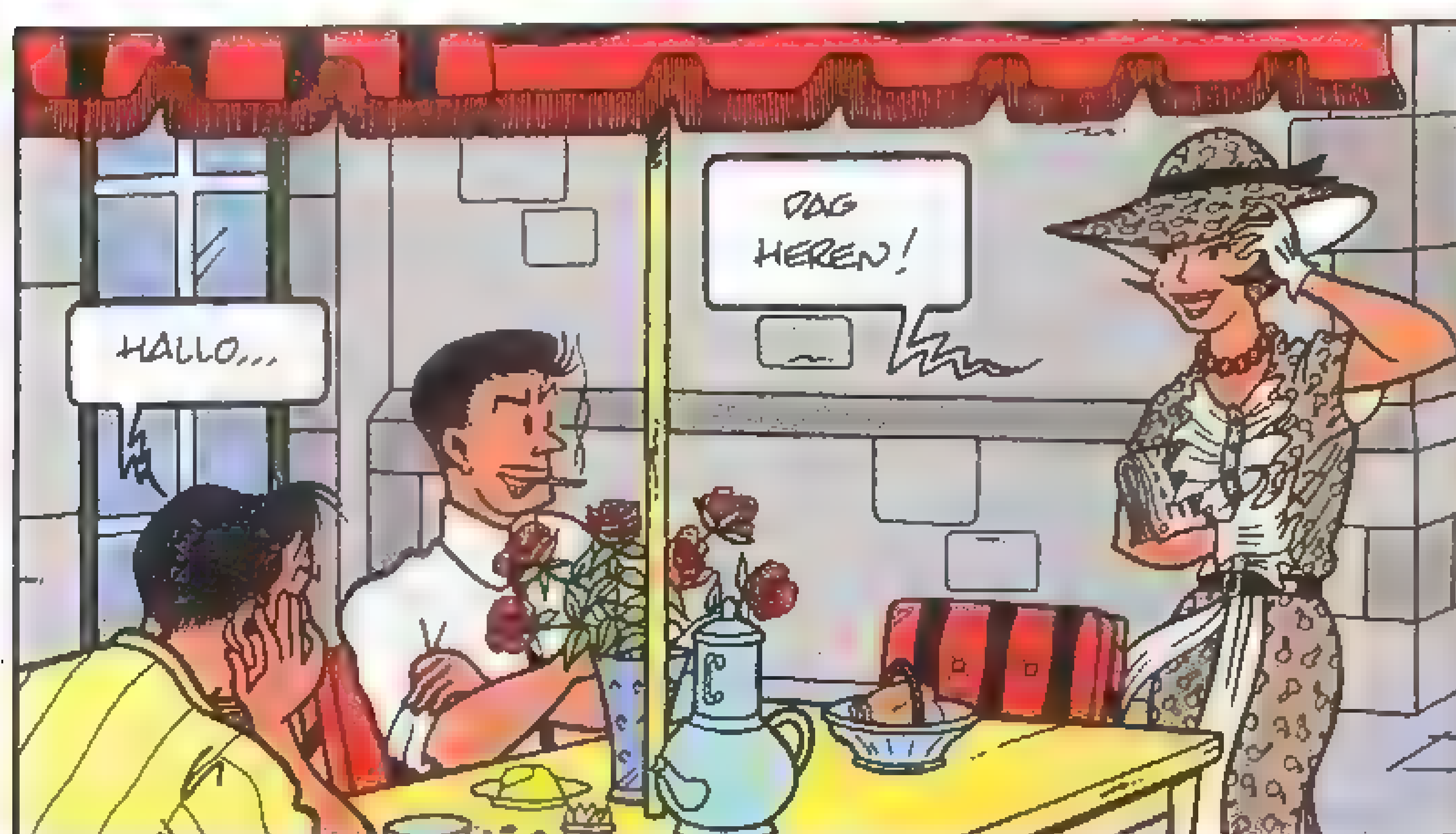

OCH... HUM... TJA...
OVER LIEFDE GESPROKEN: IK VRAAG ME AF WAT ER MET ZUSJELIEF IS: IK HEB ZE IN DAGEN AL HAAST NIET MEER GEZIEN...

ZOU HET... DACHT JE DAT... NOU JA... DAT ZE...
OCH, ZE HEEFT EEN GROOT HART, WEET JE.
1

LOWIE DE WIT *DE HINDERLAAG IN DE WOESTIJN*

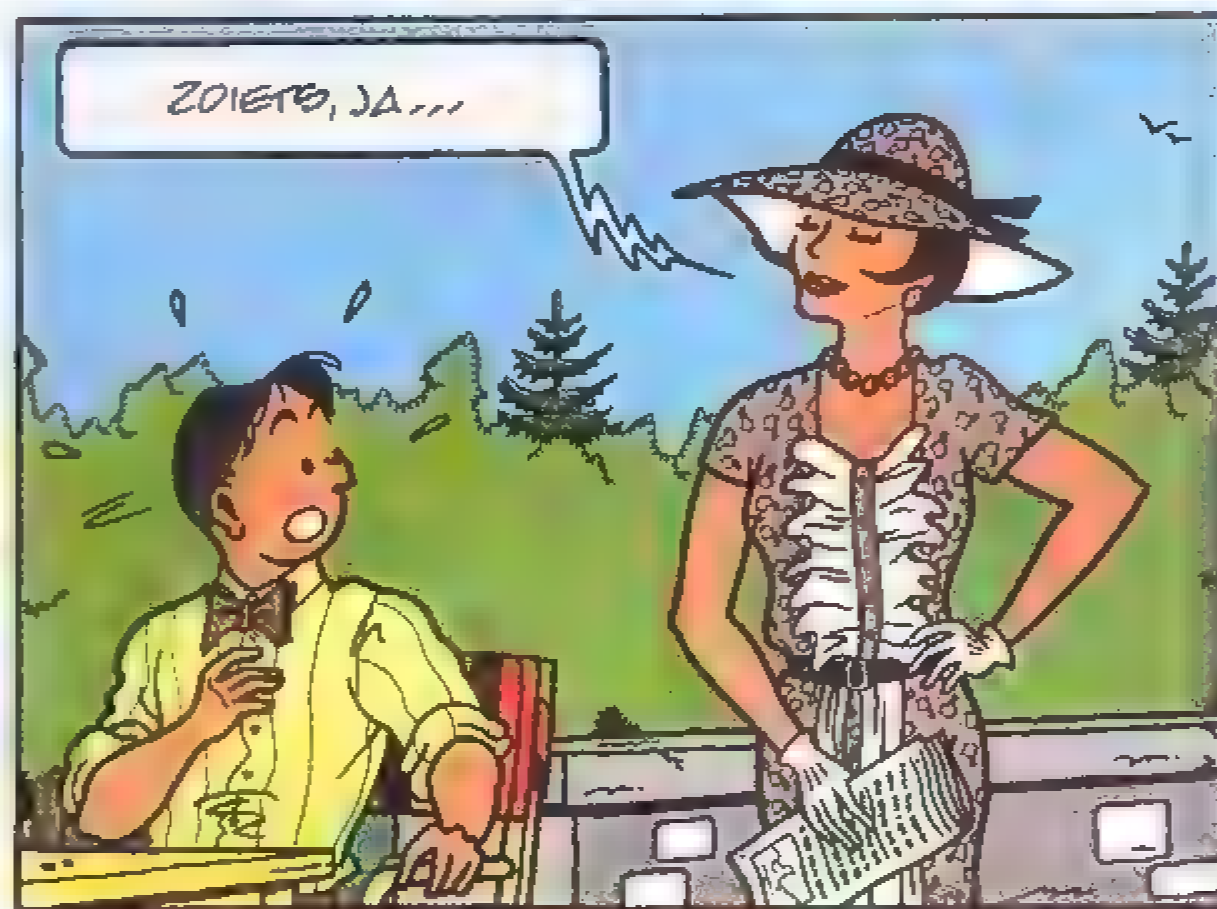

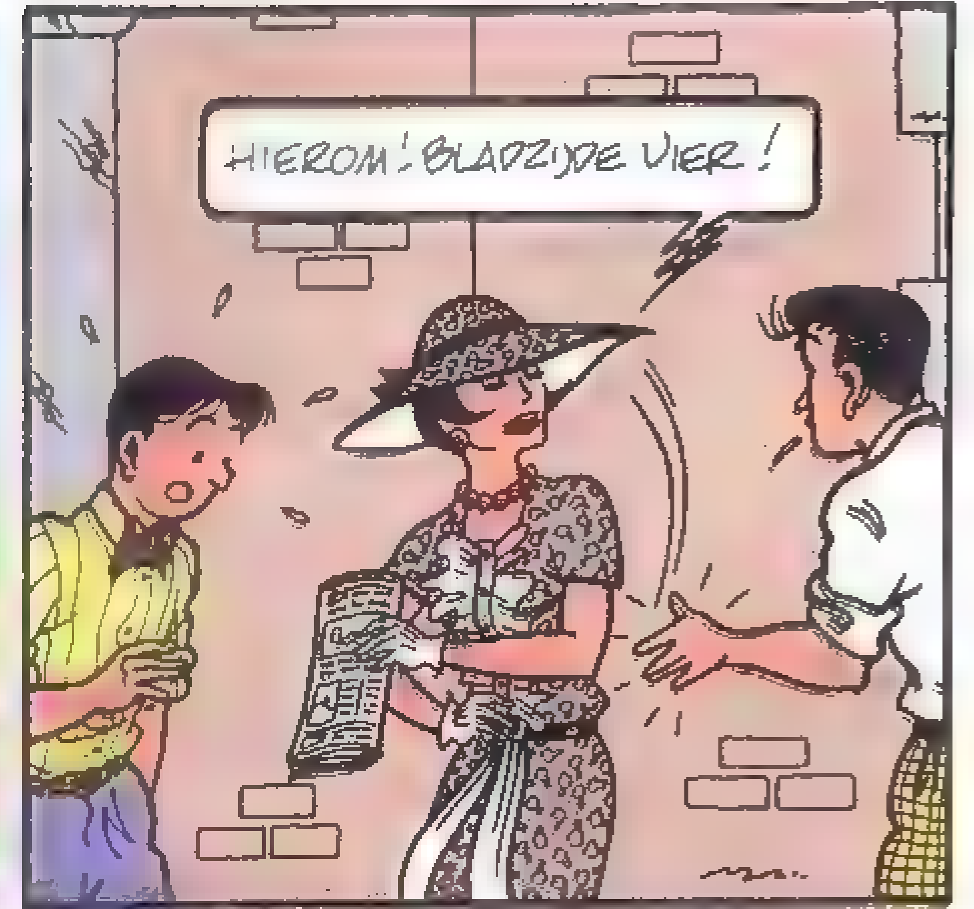

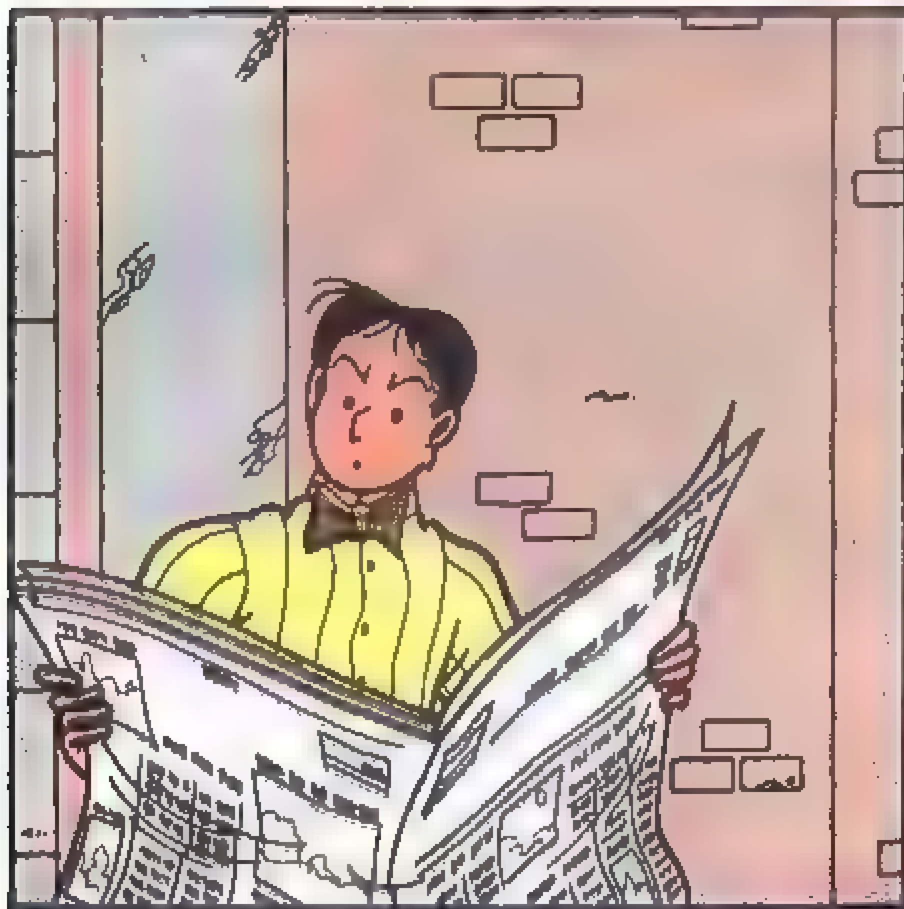

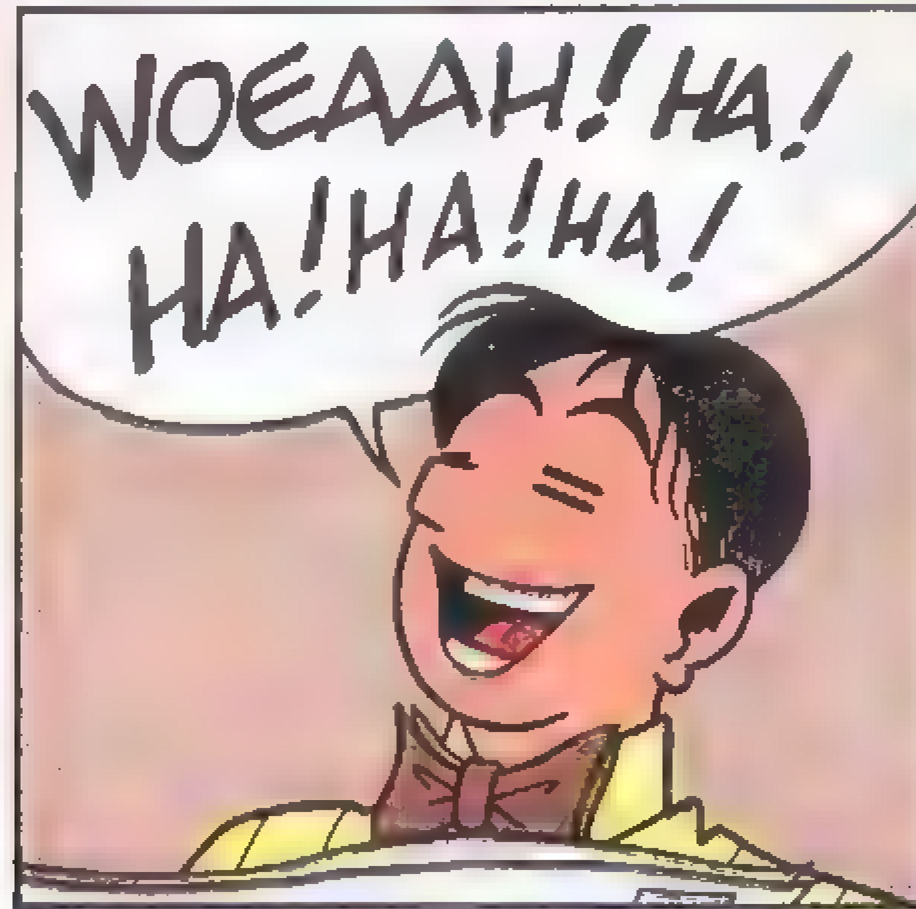

EN?
DOE JE MEE?
NEE!

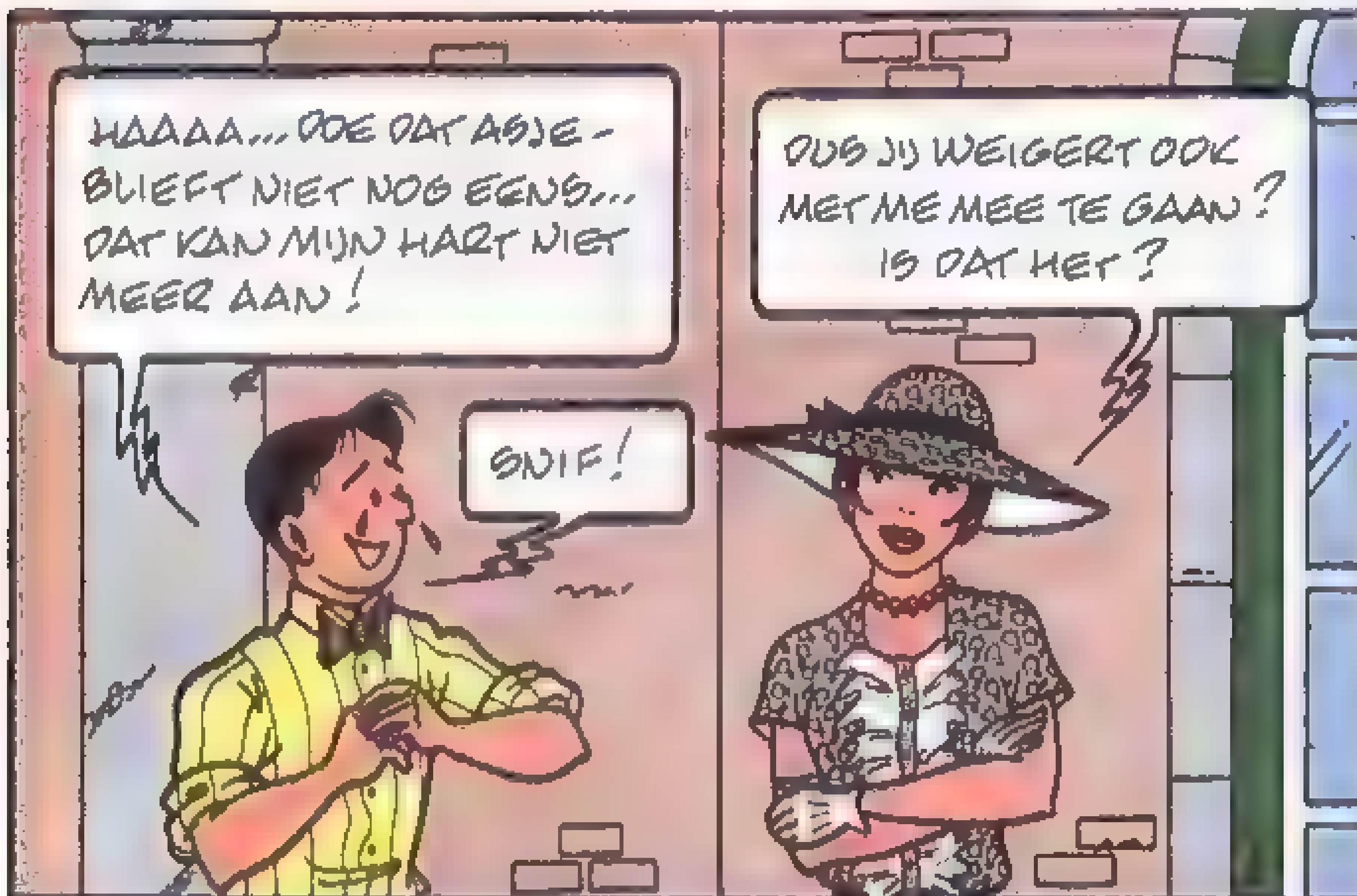

EH... MAG IK WETEN WAAR HET OM GAAT?
NATUURLIJK!

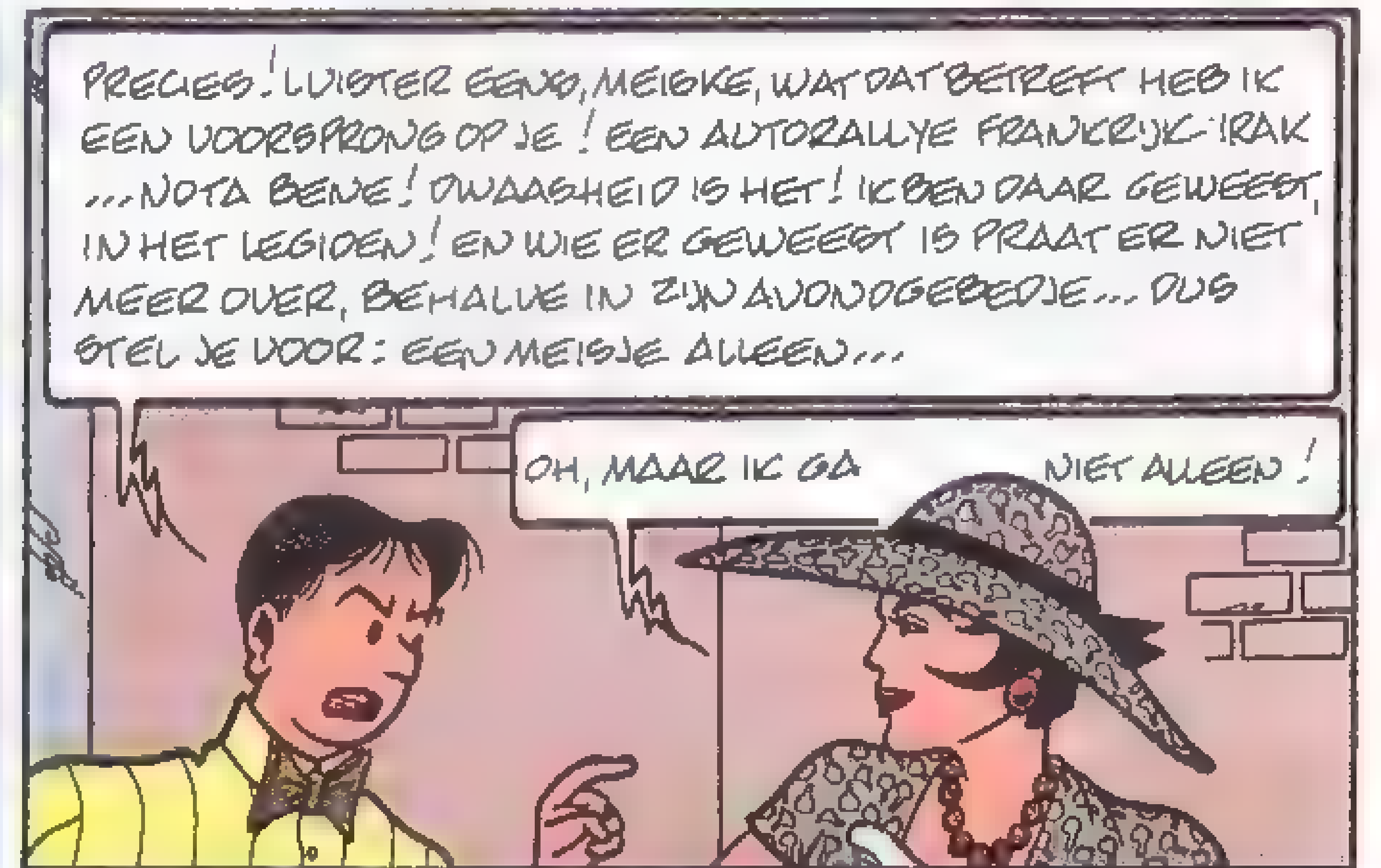

HIEROM! BLADZIJDE VIER!

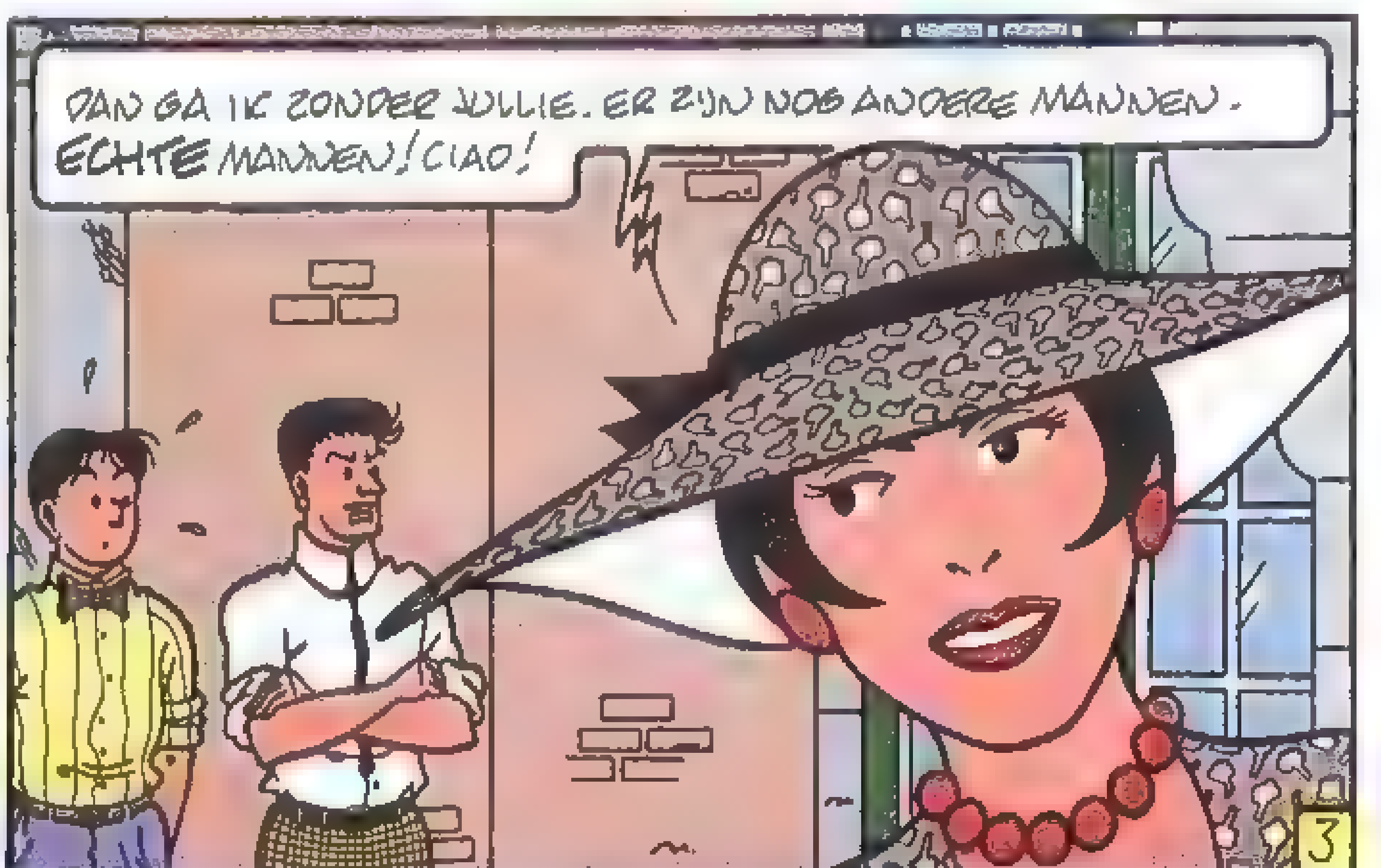

WOEAAH! HA! HA! HA! HA!

MOGEN WE DE REDEN VAN DIE PLOTSE VROLIJKHEID WETEN?

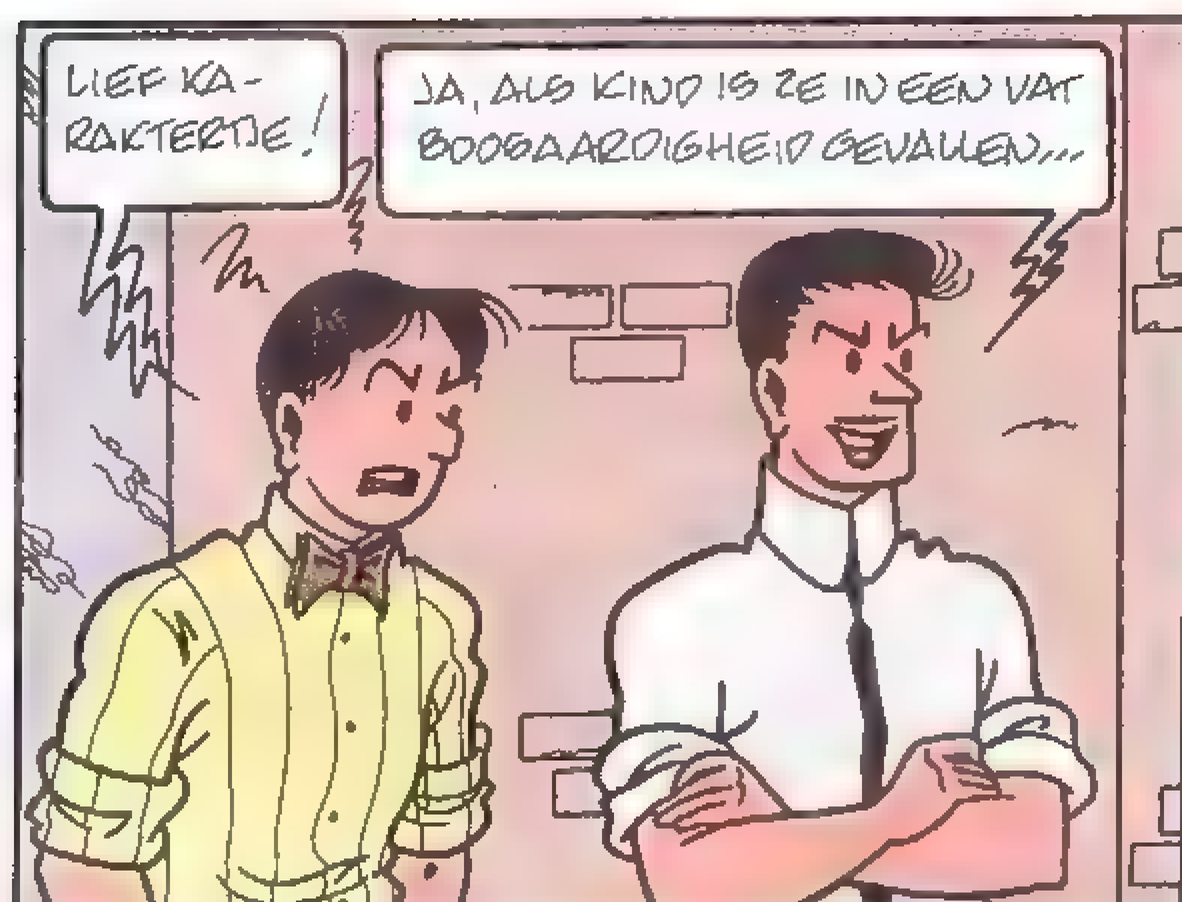

HAAAA... DOE DAT ASJEBLIEFT NIET NOG EENS... DAT KAN MIJN HART NIET MEER AAN!
SNIF!
DUS JIJ WEIGERT OOK MET ME MEE TE GAAN? IS DAT HET?

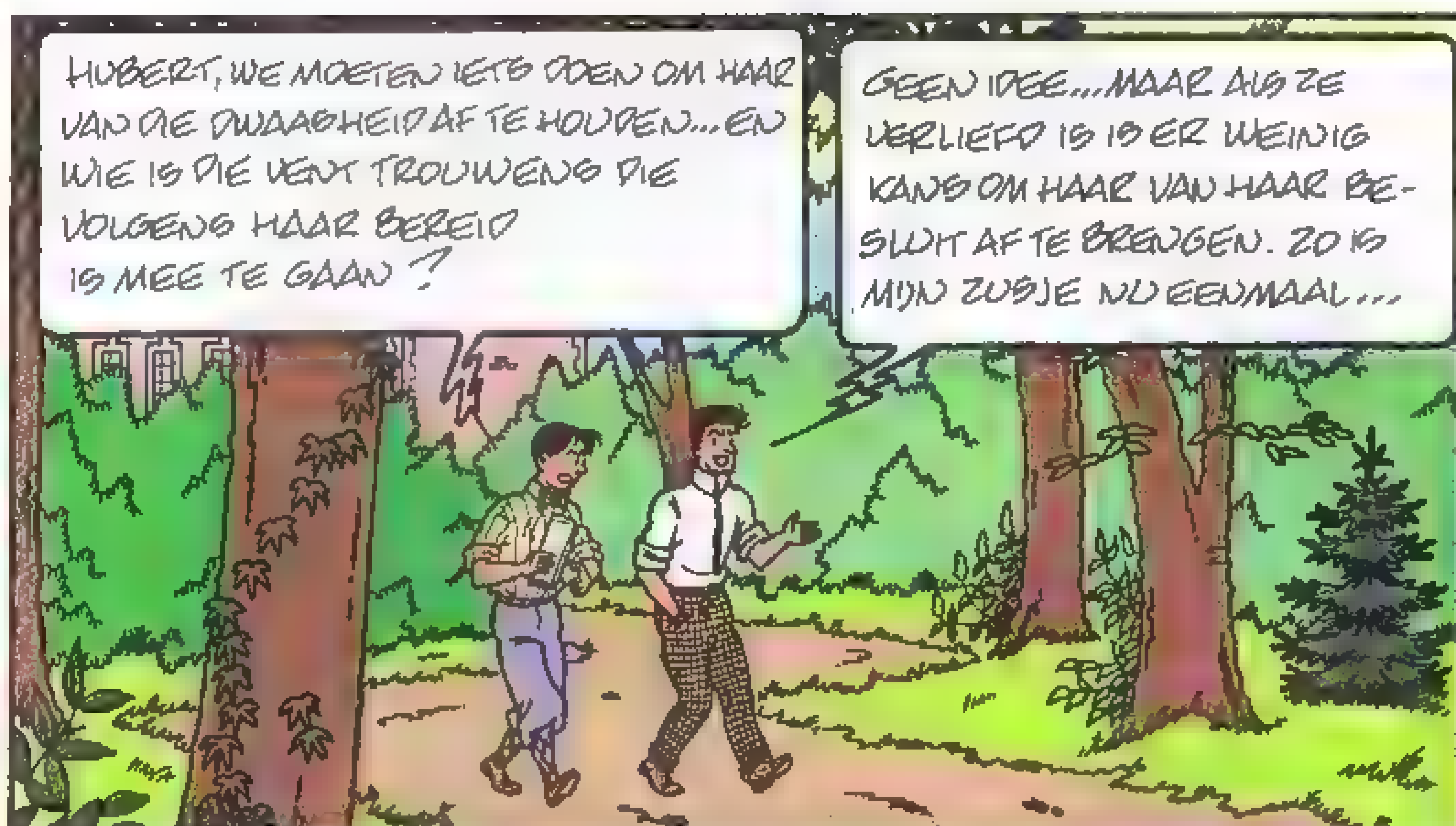

PRECIES! LUISTER EENS, MEISKE, WAT DAT BETREFT HEB IK EEN VOORSPRONG OP JE! EEN AUTORALLYE FRANKRIJK-IRAK ...NOTA BENE! DWAASHEID IS HET! IK BEN DAAR GEWEEST, IN HET LEGIOEN! EN WIE ER GEWEEST IS PRAAT ER NIET MEER OVER, BEHALVE IN ZIJN AVONDGEBEDJE... DUS STEL JE VOOR: EEN MEISJE ALLEEN...
OH, MAAR IK GA NIET ALLEEN!

O JAWEL, WANT HUBERT EN IK ZEGGEN NEE!
UITSTEKEND.

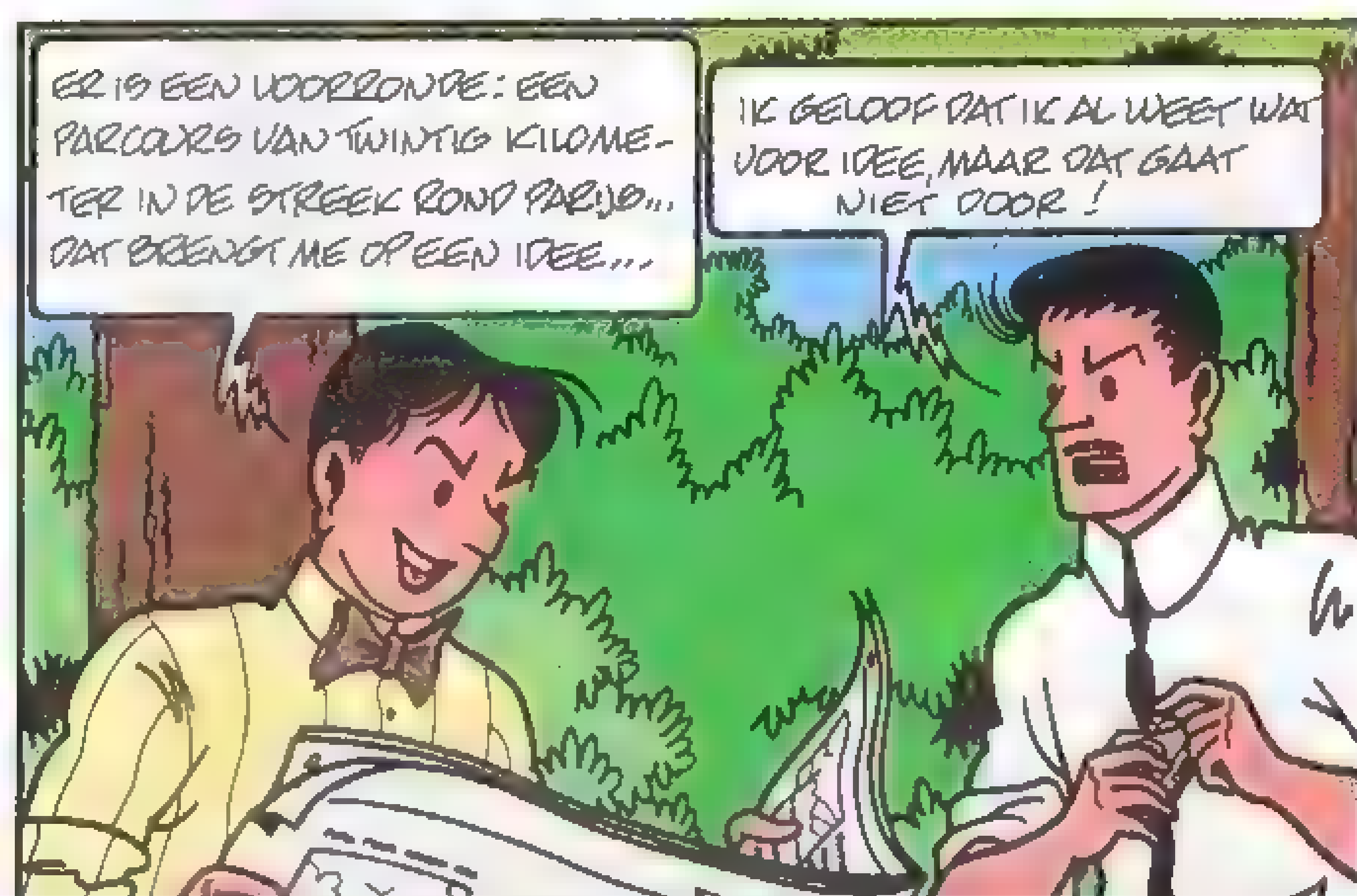

DAN GA IK ZONDER JULLIE. ER ZIJN NOG ANDERE MANNEN. ECHTE MANNEN! CIAO!

LOWIE DE WIT

LIEF KARAKTERTJE!
JA, ALS KIND IS ZE IN EEN VAT BOOSAARDIGHEID GEVALLEN...

HUBERT, WE MOETEN IETS DOEN OM HAAR VAN DIE DWAASHEID AF TE HOUDEN... EN WIE IS DIE VENT TROUWENS DIE VOLGENS HAAR BEREID IS MEE TE GAAN?
GEEN IDEE... MAAR ALS ZE VERLIEFD IS IS ER WEINIG KANS OM HAAR VAN HAAR BESLUIT AF TE BRENGEN. ZO IS MIJN ZUSJE NU EENMAAL...

GOED. VAN HET BEGIN AF AAN DAN. DAT ZAAKJE WORDT GEORGANISEERD DOOR PARIS-MIDI EN... HO! HO! HO!...
WAT?

ER IS EEN VOORRONDE: EEN PARCOURS VAN TWINTIG KILOMETER IN DE STREEK ROND PARIJS... DAT BRENGT ME OP EEN IDEE...
IK GELOOF DAT IK AL WEET WAT VOOR IDEE, MAAR DAT GAAT NIET DOOR!

ONEE?
IK WEET WAAR JE HEEN WILT: WE VOLGEN CLIO, ZOEKEN DE WAGEN VAN HAAR VRIENDJE, SABOTEREN DIE EEN BEETJE ZODAT ZE DE VOORRONDE MIST, EN DAT IS DAT...

GUT... BEN JE HELDERZIENDE OF ZO?
OM ANDEREN TE BEGRIJPEN MOET JE JE IN HUN PLAATS STELLEN... NEE, ZINLOOS. ZELFS ALS ZE UITGESCHAKELD WORDT ZAL CLIO DE ANDEREN VOLGEN ALS "ONAFHANKELIJK DEELNEEMSTER" IK KEN HAAR...

WAT DOEN WE DAN?
WEL... JIJ WEET IETS VAN TECHNIEK AF, NIET?

OJA! IN HET LEGER REPAREERDE IK EEN KAMEEL BINNEN TWEE TELLEN!
PRIMA. WEL, INPLAATS VAN CLIO TE VERHINDEREN MEE TE DOEN GAAN WE HAAR OF ZE WIL OF NIET BESCHERMEN DOOR ZELF OOK MEE TE DOEN!! BOVENDIEN HEEFT ZE EEN LESJE NODIG, NA WAT ZE ONS DAARNET ALLEMAAL ZEI!
4

HÉ, DAT IS EEN GOED IDEE!
NIET-WAAR?

EEN HEEL GOED IDEE ZELFS!

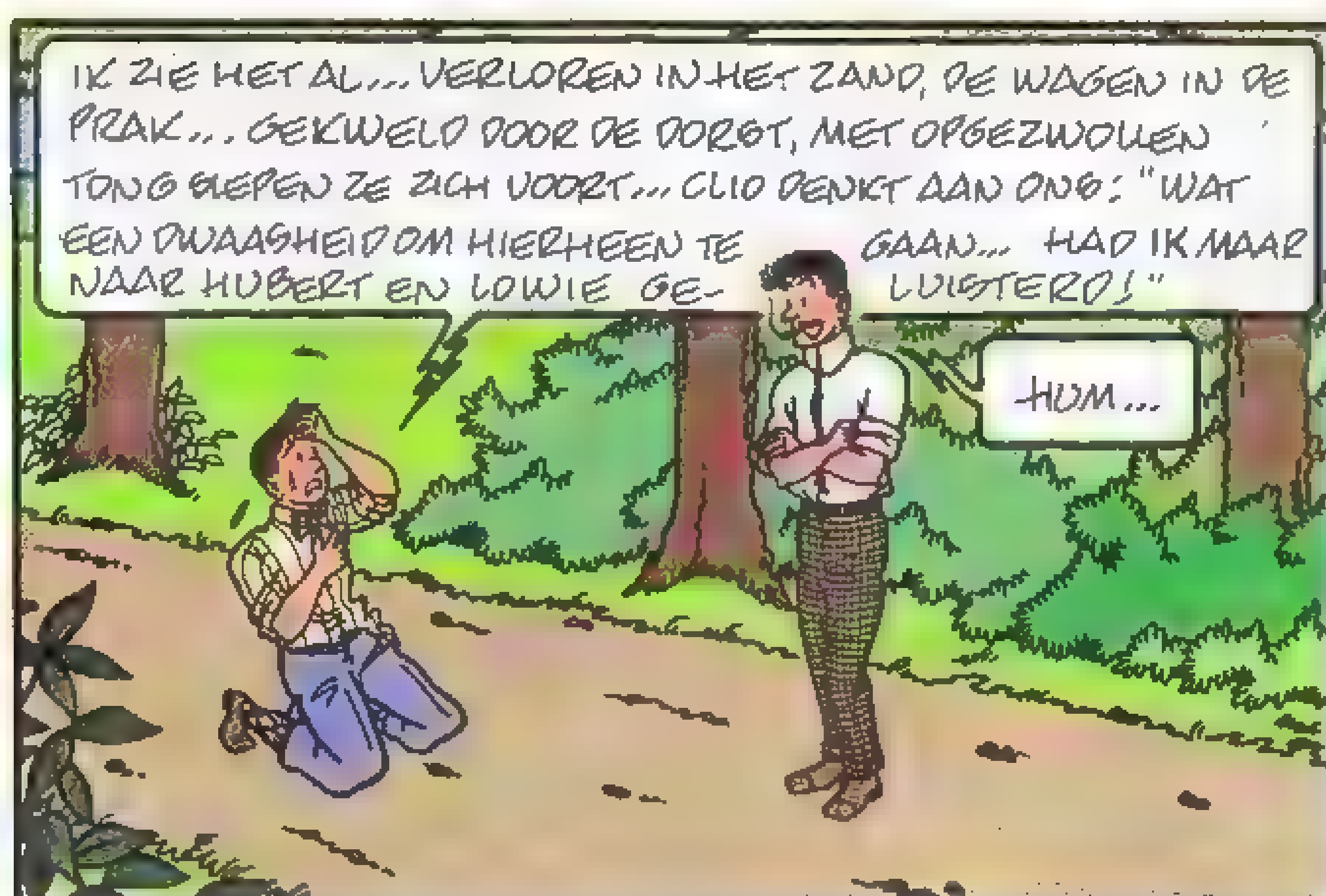

YOEHOEE!!
?

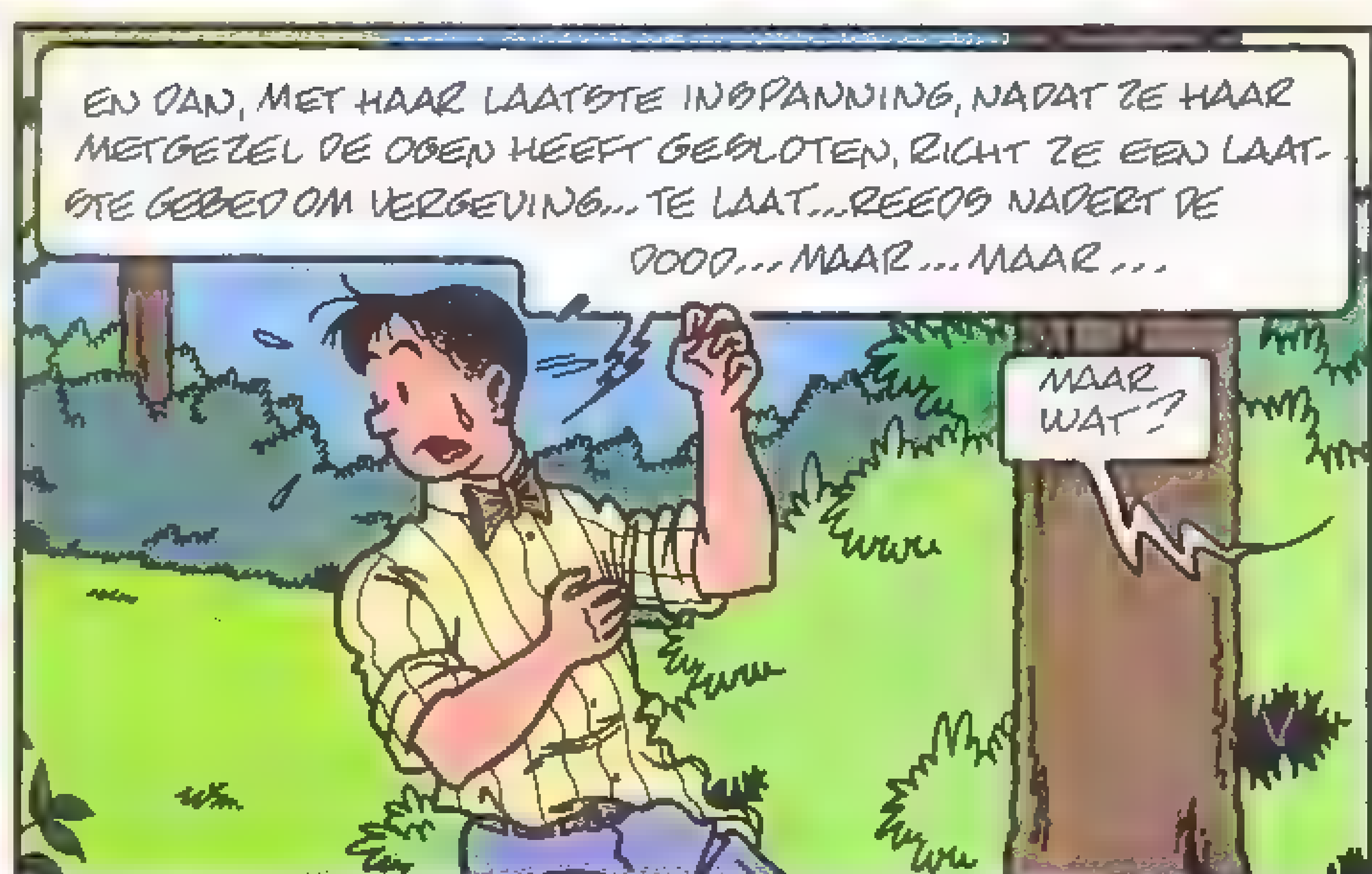

DOET ME DENKEN AAN DE GOEIE OUWE TIJD... EN WE KUNNEN CLIO EEN LESJE LEREN! PECH VOOR HAAR EN HAAR GROTE ONBEKENDE! IK WOU DAT HET AL ZOVER WAS!
DUURT NIET LANG... TENZIJ ALS DE PECH OPTREEDT IN DE VOORRONDEN! IN DAT GEVAL GEEN KAMELEN EN OASES!

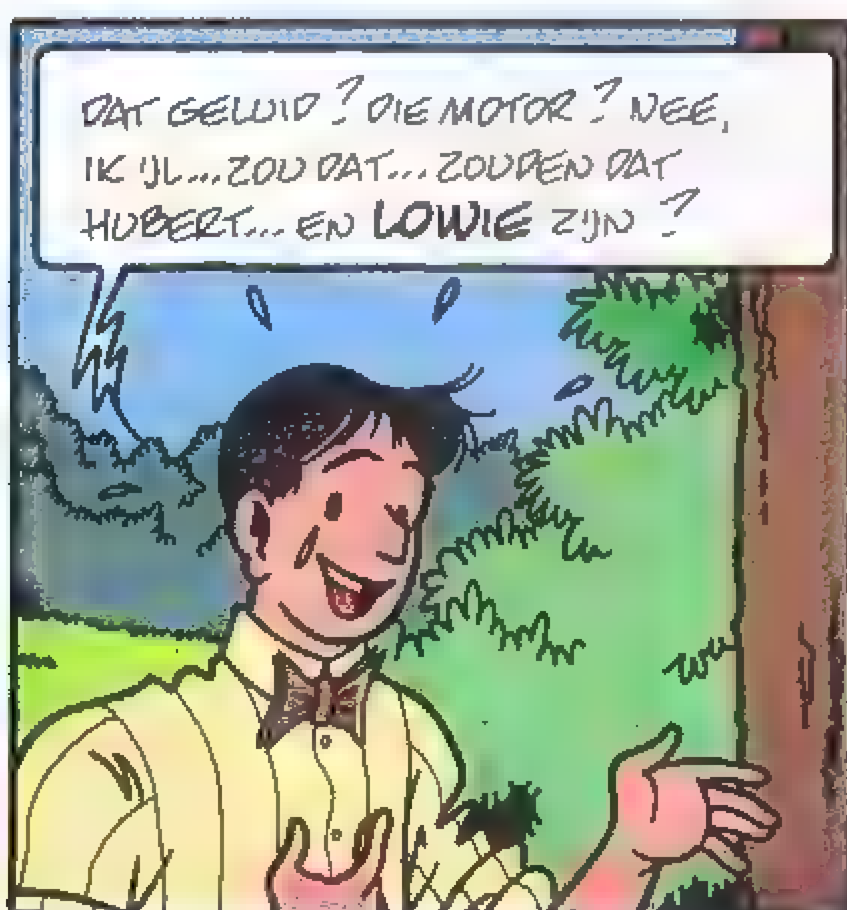

JE HEBT GELIJK, HUBERT! HET KOMT ALLEMAAL WAT HARDER AAN ALS HET DAARGINDS IN IRAK GEBEURT! HIHIHI!
DIE MACHTSWELLUSTIGE GLOED IN JE OGEN VERONTRUST ME, LOWIE...

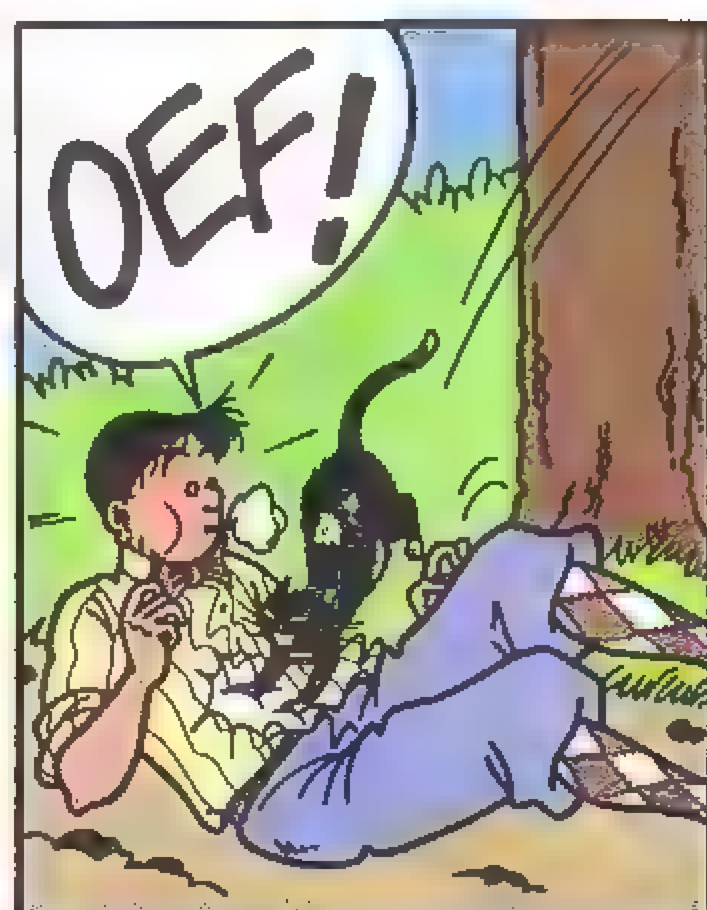
IK ZIE HET AL... VERLOREN IN HET ZAND, DE WAGEN IN DE PRAK... GEKWELD DOOR DE DORST, MET OPGEZWOLLEN TONG SLEPEN ZE ZICH VOORT... CLIO DENKT AAN ONS: "WAT EEN DWAASHEID OM HIERHEEN TE GAAN... HAD IK MAAR NAAR HUBERT EN LOWIE GELUISTERD!"
HUM...

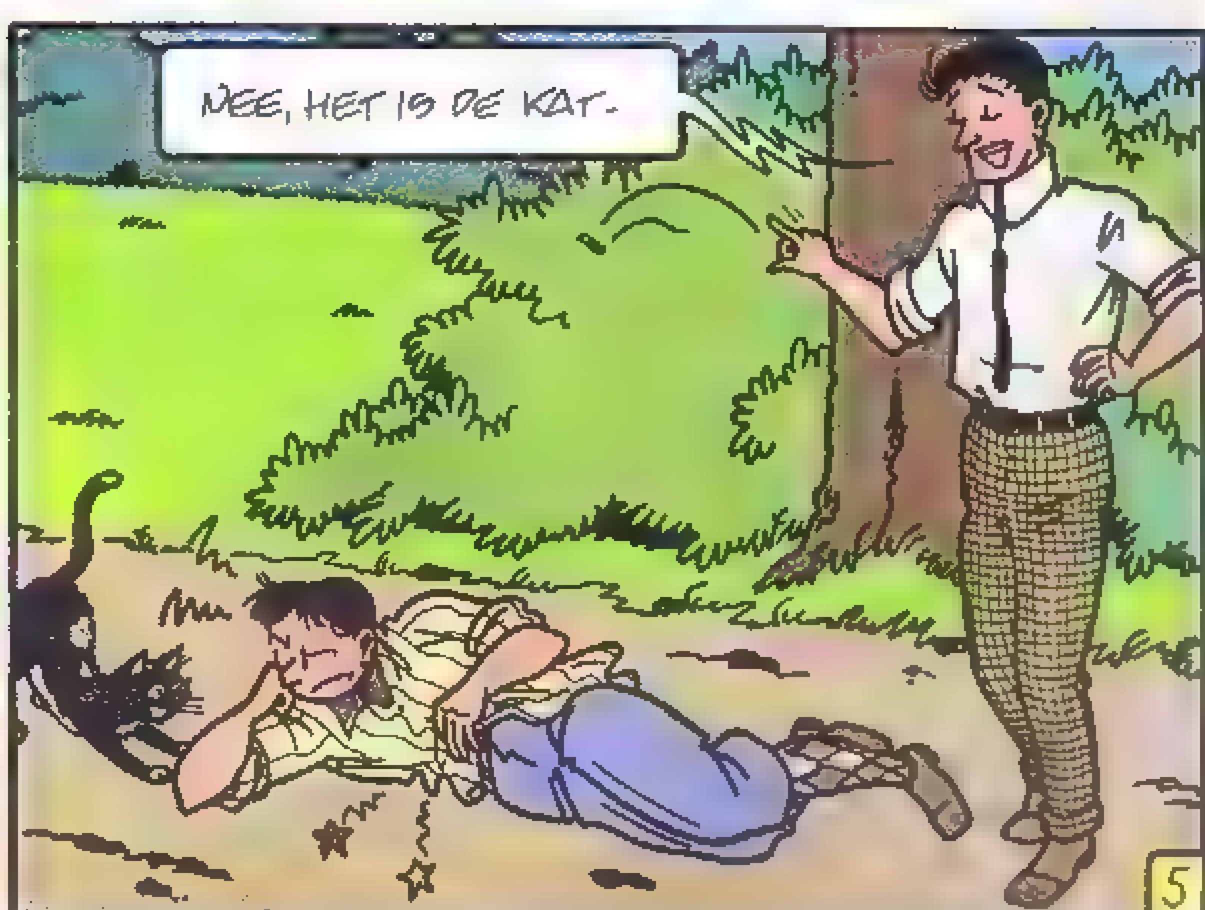
EN DAN, MET HAAR LAATSTE INSPANNING, NADAT ZE HAAR METGEZEL DE OGEN HEEFT GESLOTEN, RICHT ZE EEN LAATSTE GEBED OM VERGEVING... TE LAAT... REEDS NADERT DE DOOD... MAAR... MAAR...
MAAR WAT?

DAT GELUID? DIE MOTOR? NEE, IK IJL... ZOU DAT... ZOUDEN DAT HUBERT... EN LOWIE ZIJN?

OEF!

NEE, HET IS DE KAT.

LOWIE DE WIT

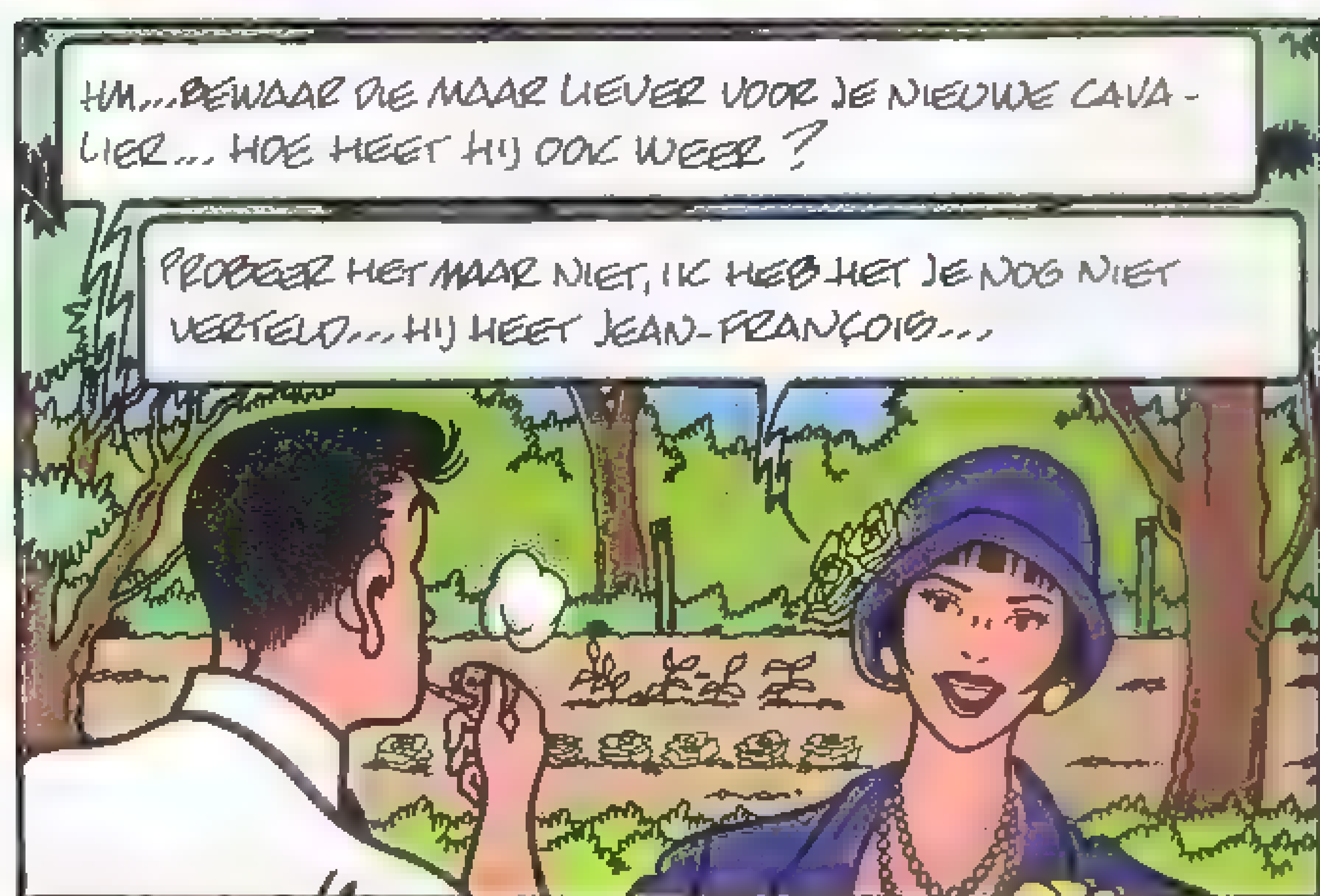

wordt vervolgd

ERWIN DREZE

HET BLOED KRUIPT WAAR HET NIET GAAN KAN

Erwin Drèze is 28 jaar oud, maar als kind al wilde hij tekenaar worden. Dat had hij van niemand vreemd. Zijn grootvader van moederszijde was een getalenteerd portrettekenaar, die ervan hield met houtskool schetsen van familie en vrienden te maken. Zijn moeder tekende voor haar plezier korte stripverhaaltjes. Niet zo gek dus dat Erwin al gauw alleen nog maar in hokjes kon denken. Toch maakte de familie zich ongerust. Vooral toen hij op zijn vijftiende genoeg had van grammatica en wiskunde en besloot van school af te gaan. Toch is het nog niet zo makkelijk om van de kunst te leven. Vandaar dat hij assistent werd in het familiebedrijf van zijn vader: zwaar handwerk met daar tussendoor toch momenten van ontspanning, die hij besteedde aan het lezen en herlezen van de boeken van Hergé en Jacobs, voor wie hij een onvoorwaardelijke bewondering koesterde. Het werd hem steeds meer duidelijk dat hij ook zelf striptekenaar wilde worden. Geduldig en hardnekkig begon hij deze grote meesters na te volgen, en langzaam maar zeker ontwikkelde hij een persoonlijke stijl. Het duurde vier jaar voordat hij die gevonden had. Vanuit de «klare lijn» ontwikkelt zijn stijl zich voortdurend: zuivere lijnvoering, klassieke thema's, maar vaak met humor. «Er zijn twee dingen die me vooral aan het hart gaan« legt hij uit, «dat zijn: de mentaliteit van de familie en de komische kant van de dingen. Ik heb gelijk gehad geboren te worden in een bevoorrechte familie, ruimdenkend en artistiek ingesteld. Ik heb trouwens een diepe verering voor Hergé bewaard en voor iedereen die in zijn geest werkt. Het leek me dat ik die invloeden op een oorspronkelijke manier kon samenvoegen.» In 1982 ging hij op aanraden van Edouard Aidans («Toenga») met een serie korte verhalen langs bij een regionaal dagblad, dat ze publiceerde. Nog altijd onder invloed van Aidans trok hij de stoute schoenen aan en liet wat pagina's aan het weekblad Kuifje zien. Zijn lijnvoering sprak hoordredacteur Jean-Luc Vernal aan, maar toch moest hij nog bewijzen dat hij persoonlijkheid bezat. Tekstschrijver Jean Dufaux schreef toen enkele korte verhalen voor hem. De diverse resultaten van die samenwerking verschenen in 1985. «Wat Dufaux bedacht,» geeft hij nu toe, «was zonder twijfel erg goed, maar het bleef toch erg literair. Het gaf grote problemen als je zijn verhalen in tekeningen moest uitwerken.»
Daarna maakte hij een korte strip waarvoor hij zelf de tekst schreef en ten slotte ontmoette hij Bom. Een vooraanstaande scenarioschrijver, die zich bij het schrijven ook meteen een voorstelling maakt van de manier waarop de strip er uit moet zien. Hij heeft het zeldzame talent dat hij zijn stijl kan aanpassen aan de verschillende tekenaars met wie hij werkt. Voor Erwin Drèze is hij een ideale partner. Uit die samenwerking ontstond in 1986 de figuur van Lowie de Wit, die nu nieuwe avonturen gaat beleven.

BOM

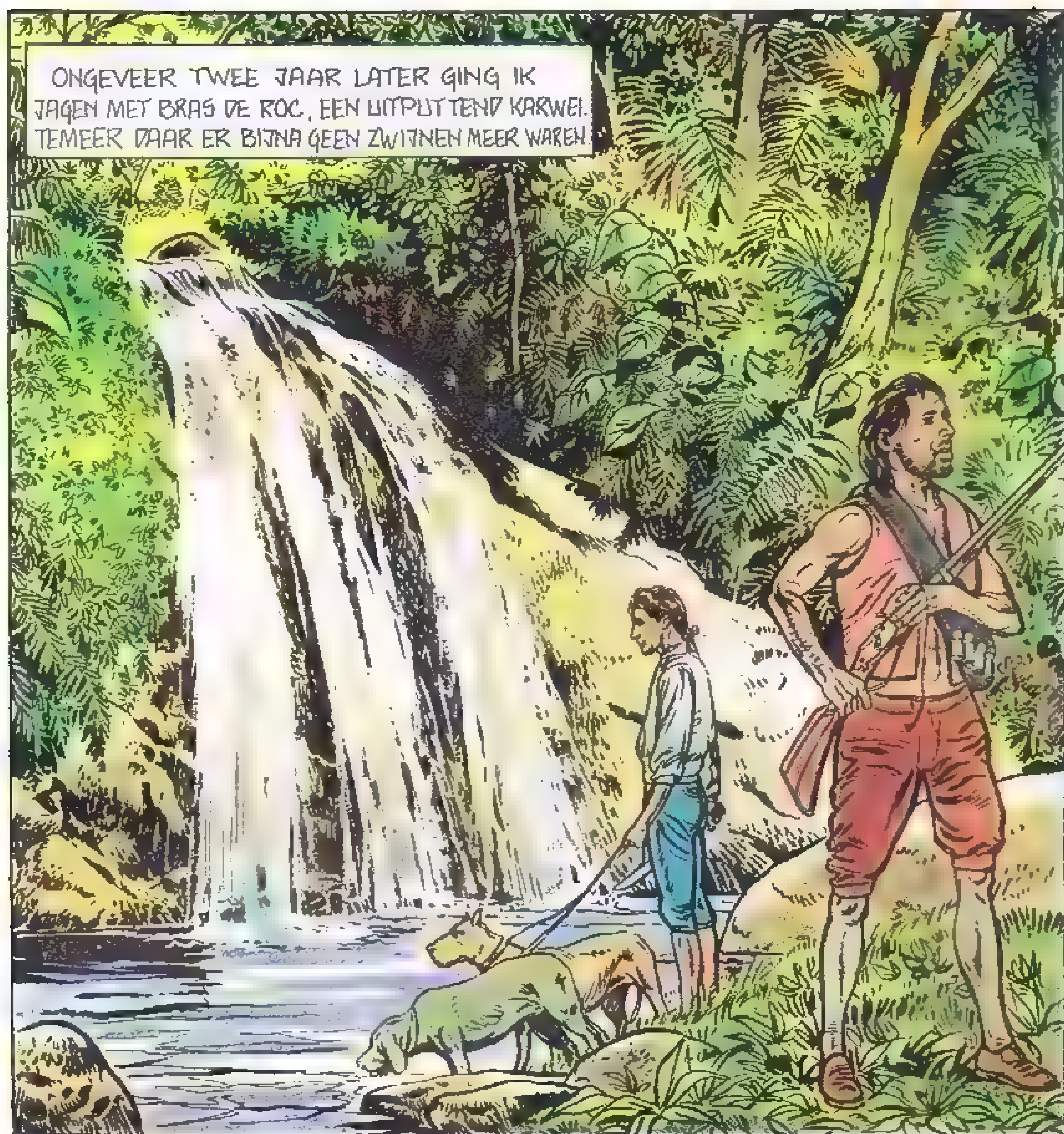

DE DOLLE JAREN DERTIG

«Ton en Tinneke» en «Chlorophyl» met Walli, «Julie, Klaartje en Cécile» met Sidney, «Ed en Ad» met Cadot... Bom is een van de meest veelzijdige scenarioschrijvers van humoristische verhalen. In de avonturen van Lowie De Wit toont hij ons weer een heel andere kant van zijn talent. «Toen ze me vroegen met Erwin Drèze samen te werken, heb ik van de gelegenheid gebruik gemaakt om een plan te verwezenlijken waar ik al heel lang mee rondliep,» zegt hij. «Als jongen was ik dol op de avonturen van Arsène Lupin, de «gentleman-inbreker» die werd bedacht door de Franse schrijver Maurice Leblanc. Ik wilde zelf ook een personage verzinnen dat voortdurend van uiterlijk zou wisselen. Ik heb toen deze voormalige legionair bedacht, een volksjongen en een gedesillusioneerde levensgenieter, die echt alles heeft meegemaakt. Een soort sympathieke nietsnut, die voor alles in is. Door toeval ontmoet hij een merkwaardig tweetal: Hubert en Clio. Ze zijn broer en zus, en de laatste telgen uit een welgestelde familie, die hun verveling verdrijven met het plegen van diverse misdaden. Uit vriendschap, maar ongetwijfeld ook omdat hij verliefd is op de mooie Clio, laat Lowie De Wit zich overhalen met hen mee te doen. Op die manier neemt hij samen met hen deel aan een autorally van Parijs naar Damascus. Natuurlijk gebeurt er onderweg van alles en nog wat. In de verschillende landen waar ze doorheen komen, veroorzaakt hun komst allerlei onverwachte voorvallen. Maar dat merkt de lezer wel... Het verhaal speelt zich af in de jaren dertig, een tijd die me altijd gefascineerd heeft. Het is met name ook een periode die Erwin Drèze goed ligt. Toen hij met Dufaux werkte, wist hij die sfeer perfect weer te geven. Ik bewonder vooral de manier waarop hij de auto's uit die tijd tekent. Zo ben ik trouwens op het idee van die rally gekomen. Erwin zelf had me voorgesteld een verhaal te bedenken waarin auto's een grote rol zouden spelen. Die wens heb ik ingewilligd, omdat ik heel goed wist dat hij van een dergelijk gegeven optimaal gebruik zou maken. Bij het uitwerken van het verhaal stel ik hem bepaalde beeldhoeken voor, maar zonder ze dwingend aan hem op te leggen. Wat betreft de pagina-indeling is mijn scenario erg nauwkeurig. Ik maak zelfs een «storyboard». Mijn scenario is eigenlijk een hele verzameling schetsen. Op die manier kan ik heel nauwkeurig het tempo van het verhaal bepalen. Met dat uitgangspunt kan hij in zijn tekeningen improviseren. Ik bedoel dat hij zelf de details kan invullen. Hij is degene die zich documenteert over de tijd, het landschap, de gebruiken en de kleding. Dat voegt hij allemaal toe aan het verhaal zoals ik het heb bedacht. Het gaat om een verzonnen verhaal, dus heeft hij alle artistieke vrijheid. Ik geef toe dat ik nogal tevreden ben met het resultaat en ik hoop dat Lowie De Wit dank zij hem een lange carrière tegemoet gaat.»

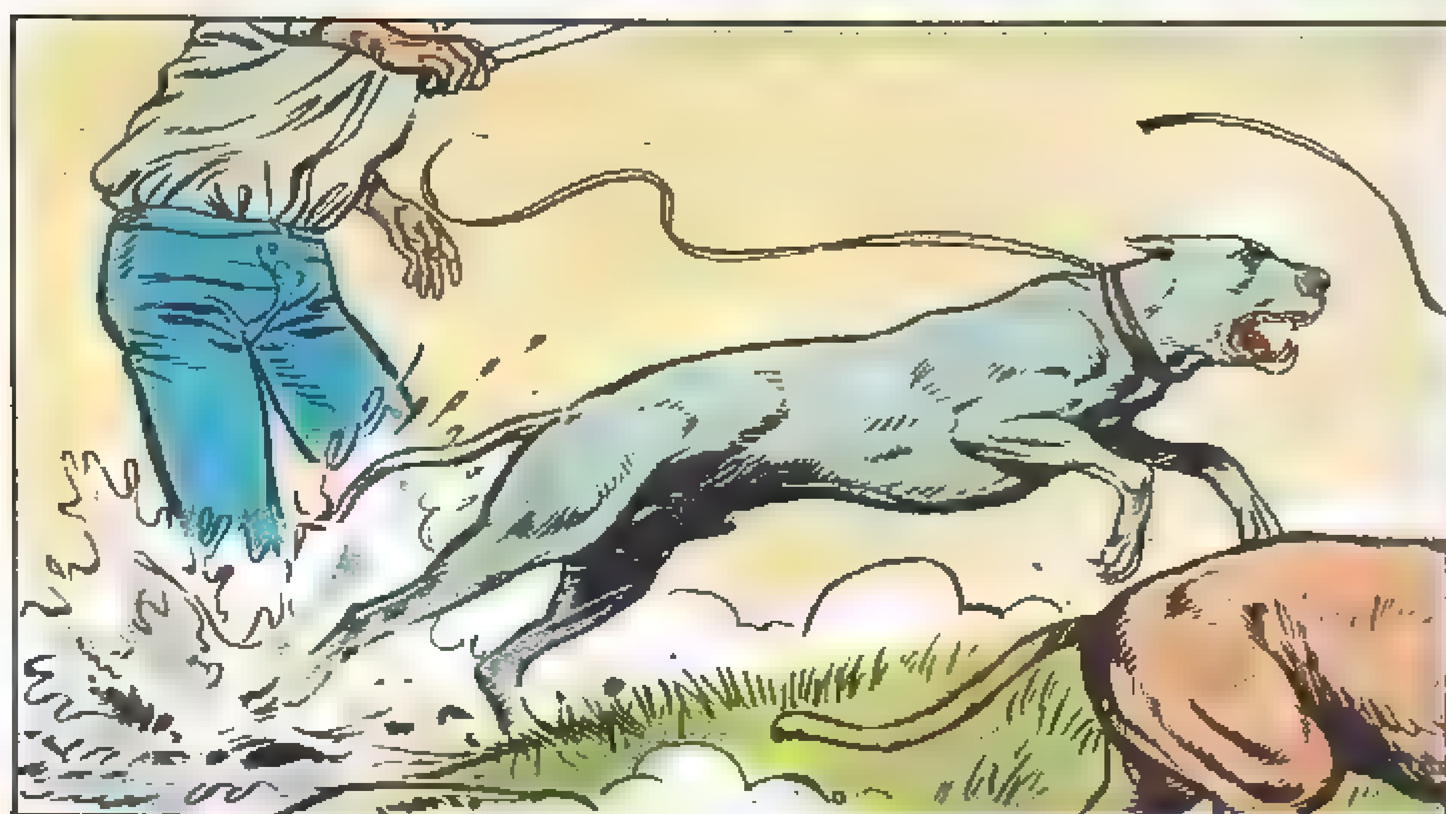
D. Mérezette
G. Dewamme

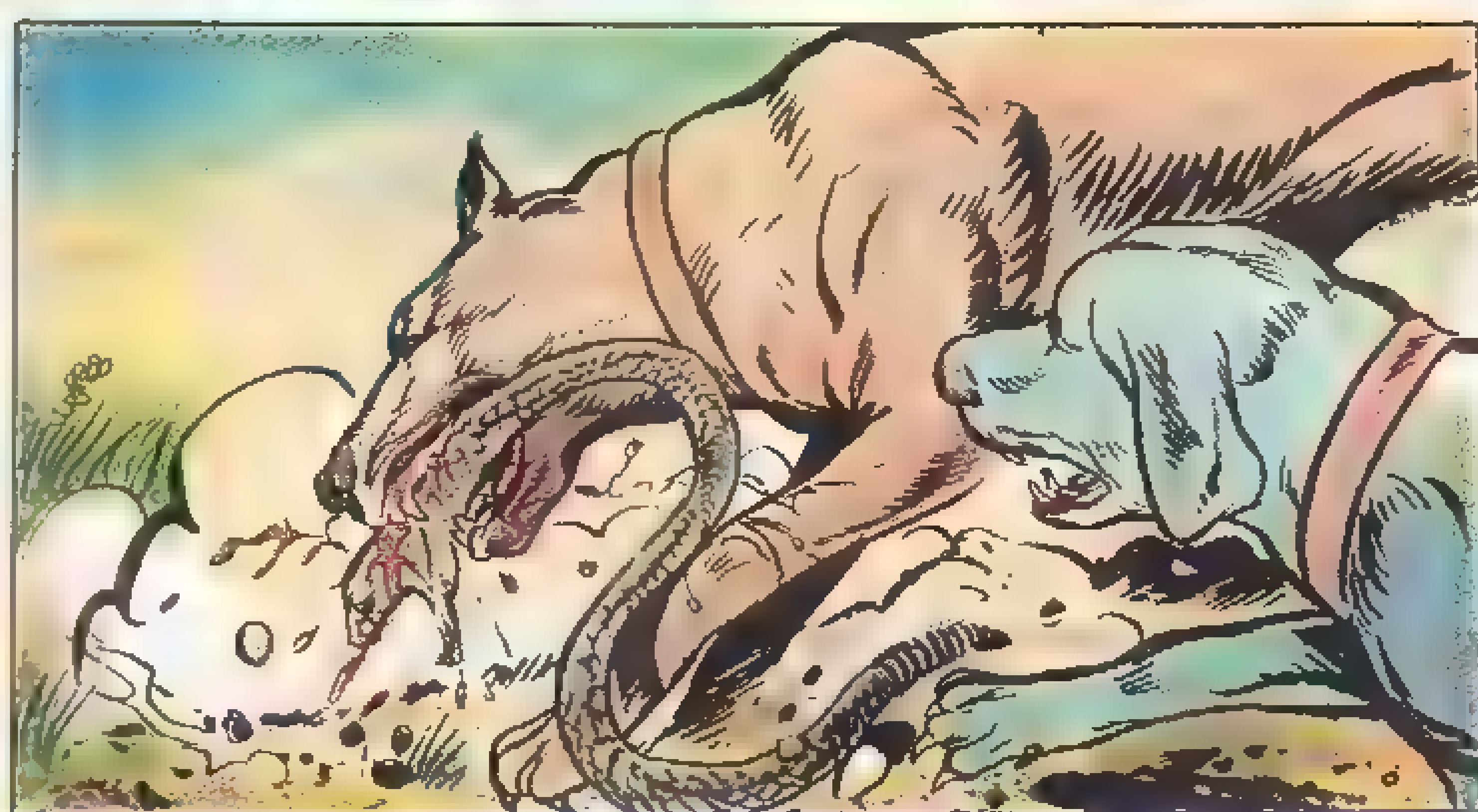
DE OLLONNER

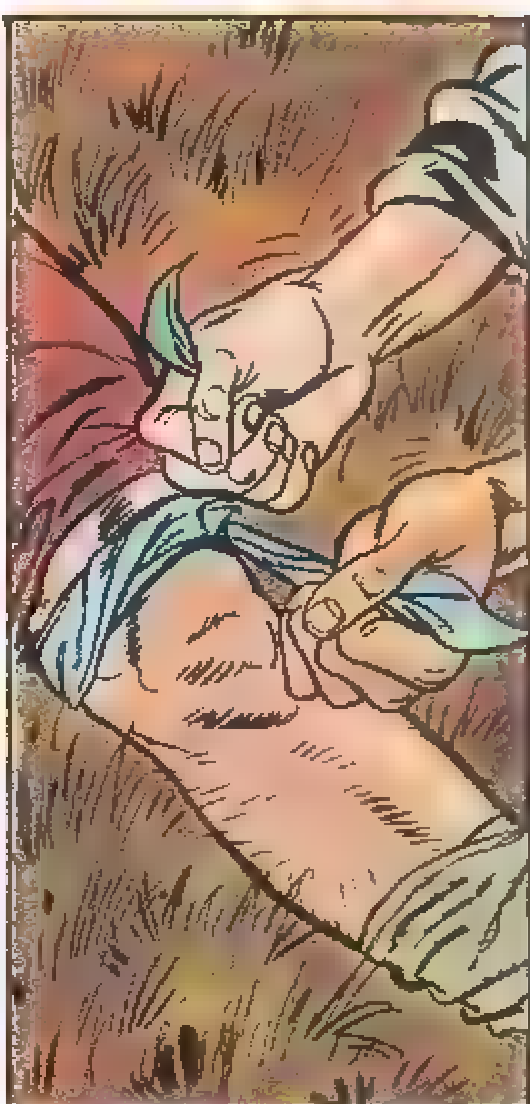

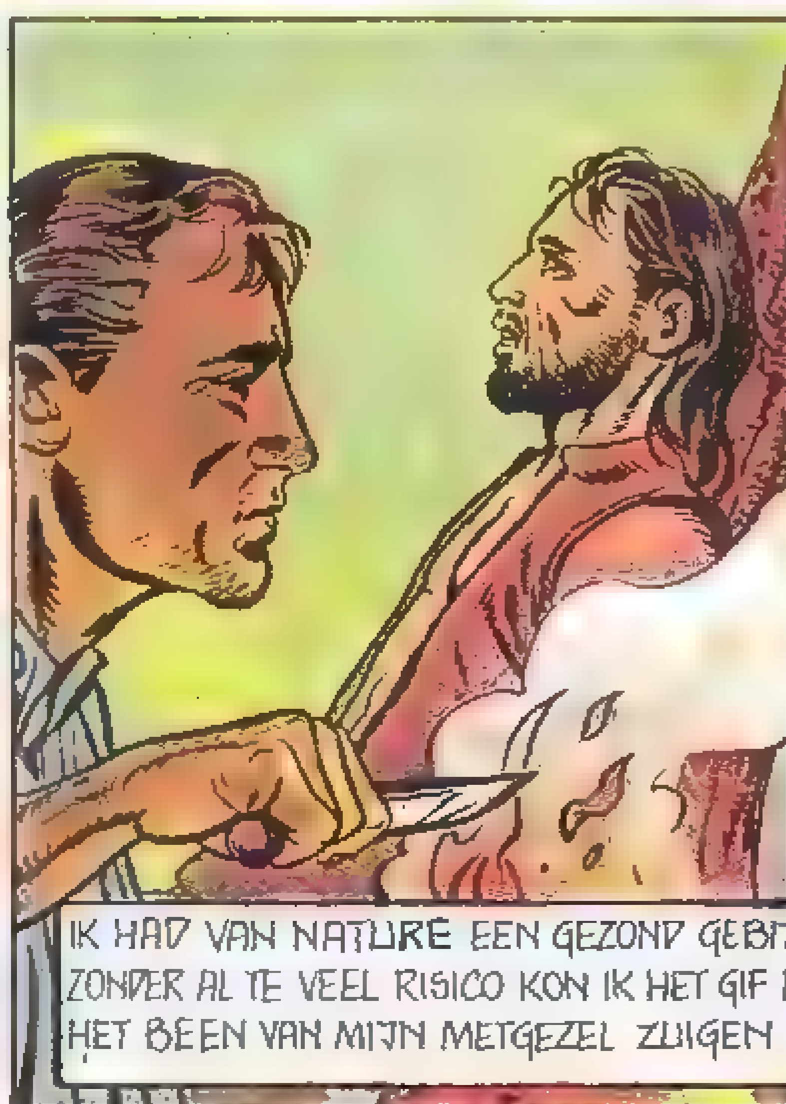

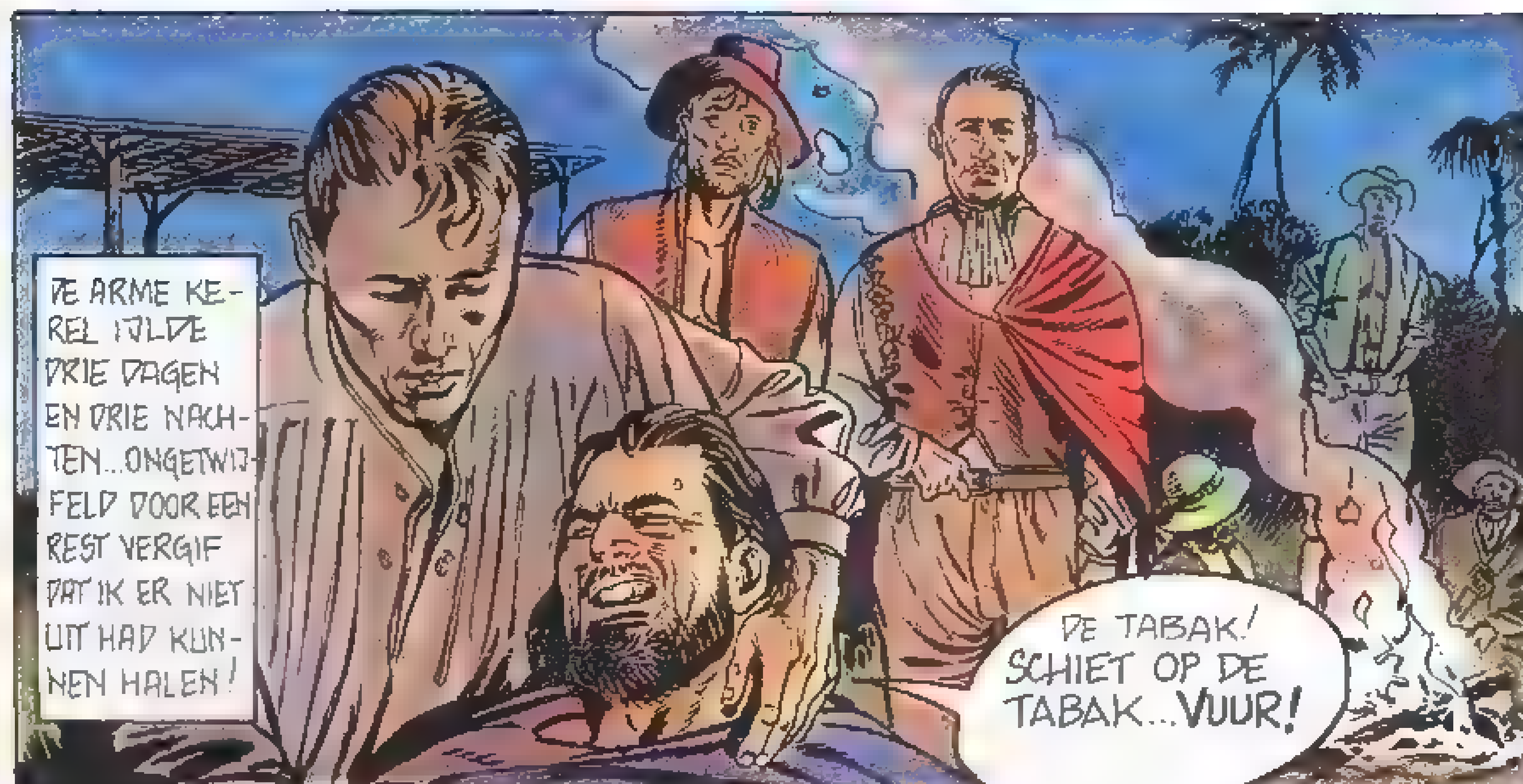

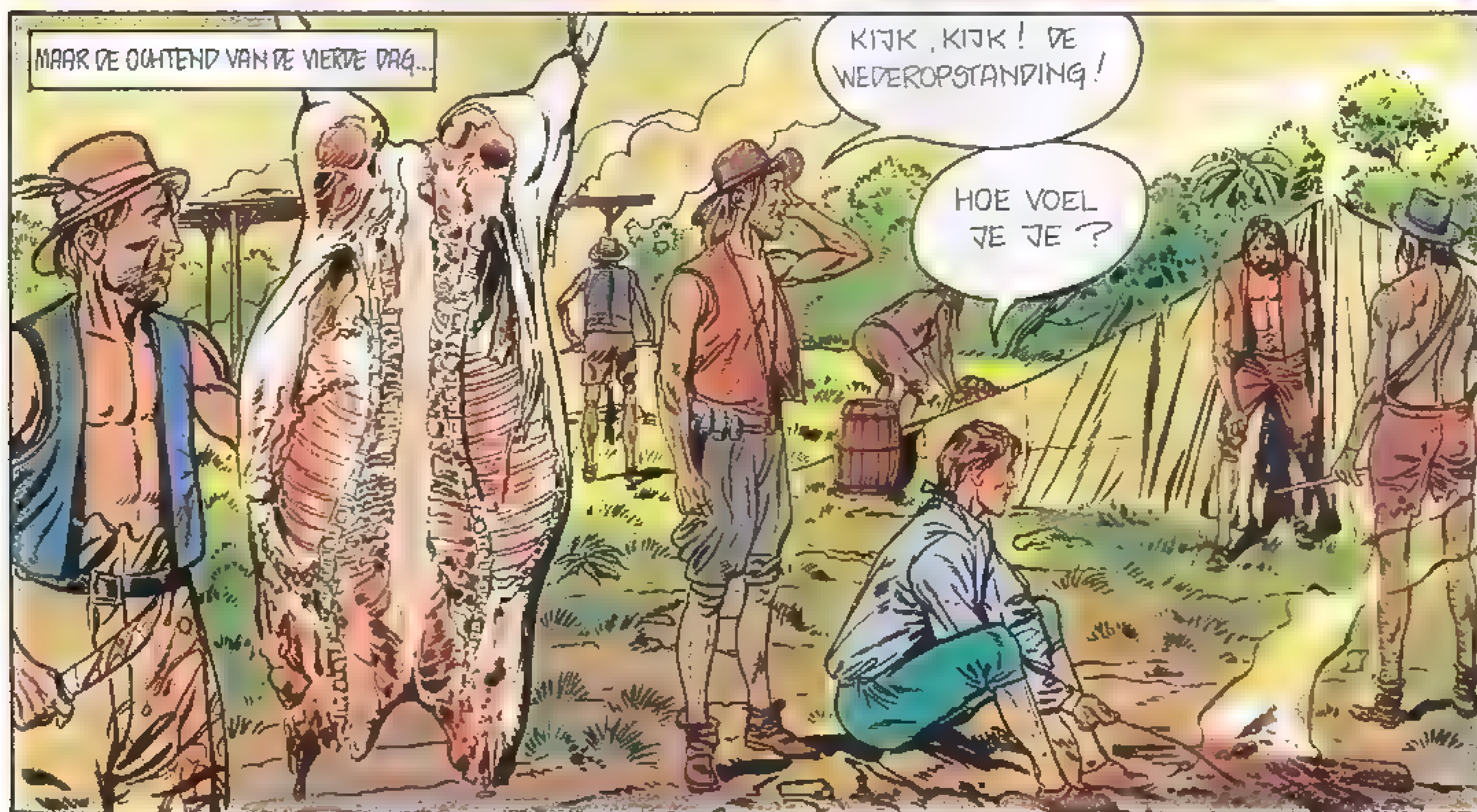

DE OLLONNER

DIE OUDE KOLONISTEN HADDEN EEN ONGELOOFLIJKE WEERSTAND: IK HAD GESNEDEN, UITGEZOGEN, UITGEBRAND, HIJ HAD GEEN KIK GEGEVEN... PAS OP DE TERUGWEG NAAR HET KAMP RAAKTE HIJ BEWUSTELOOS; HIJ GLOEIDE VAN DE KOORTS ...

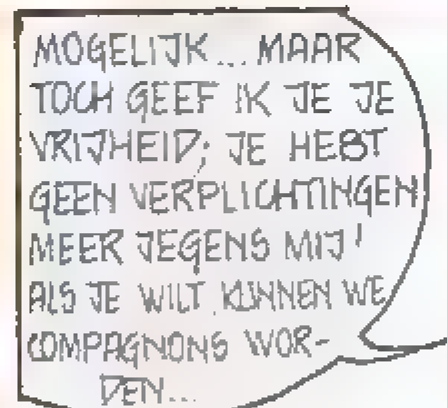

DE ARME KEREL IJLDE DRIE DAGEN EN DRIE NACHTEN... ONGETWIJFELD DOOR EEN REST VERGIF DAT IK ER NIET UIT HAD KUNNEN HALEN!
DE TABAK! SCHIET OP DE TABAK... VUUR!

MAAR DE OCHTEND VAN DE VIERDE DAG...
KIJK, KIJK! DE WEDEROPSTANDING!
HOE VOEL JE JE?

ALSOF IK EEN PAK RAMMEL HEB GEHAD... IK VOEL ME ZO ZWEVERIG ALS WAT!

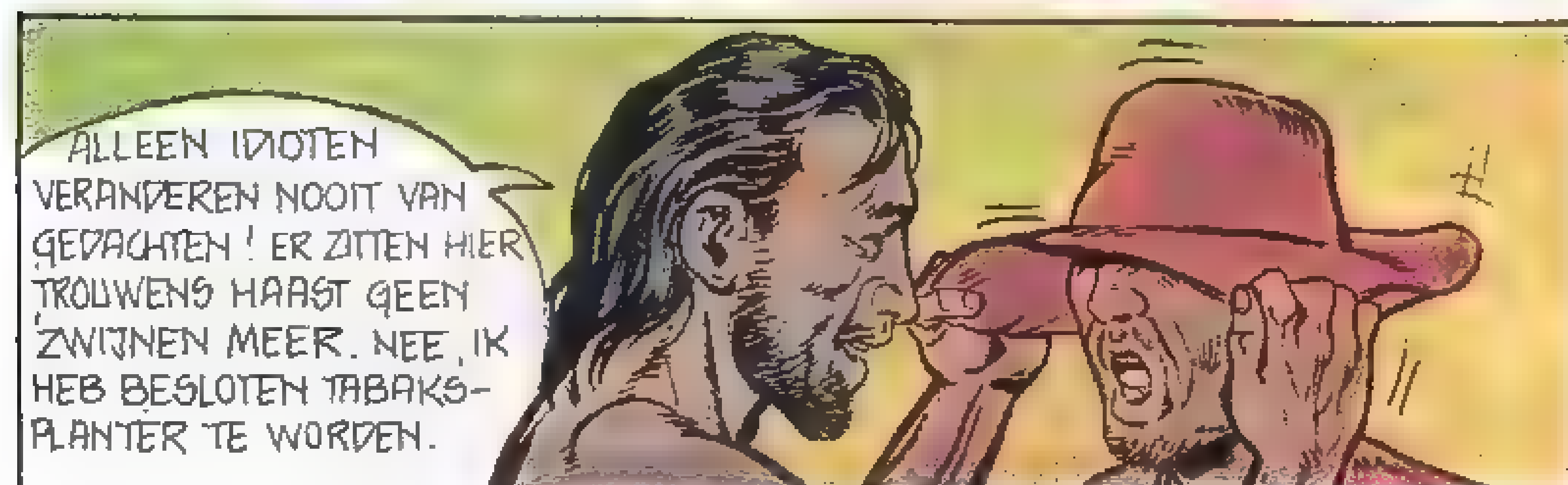

MATHELIN, IK GELOOF DAT JE M'N LEVEN GERED HEBT... 'T IS VERVELEND, MAAR WAAR...

WAAROM? IK DEED MIJN WERK, DA'S ALLES. JE HEBT ME OOK EEN BEETJE AANGENOMEN, OMDAT IK CHIRURGIJN BEN!

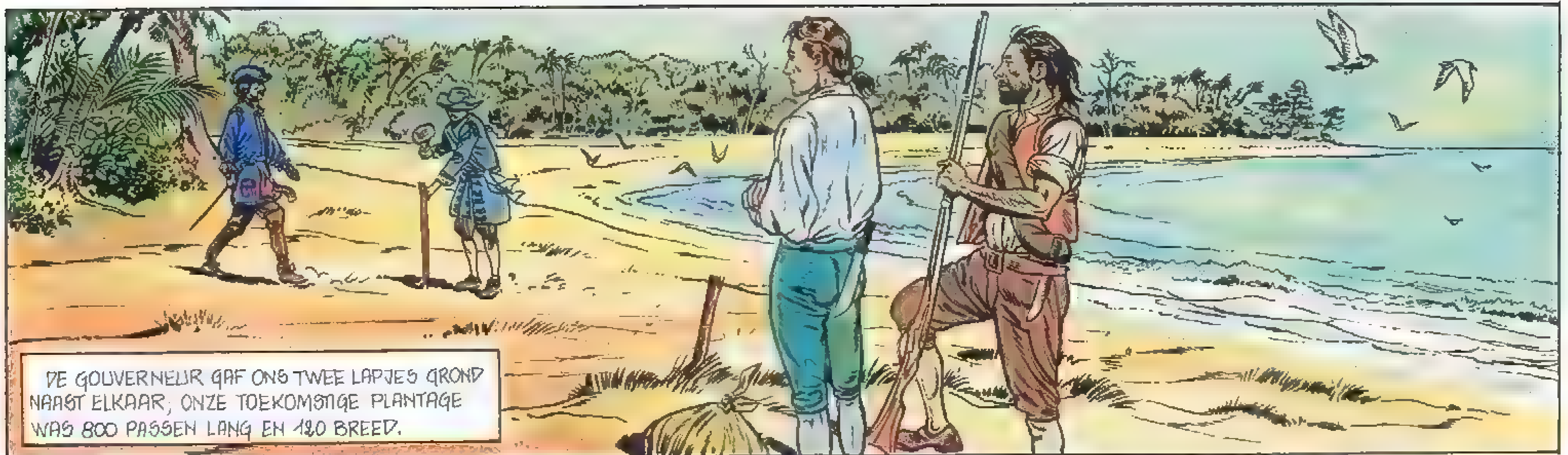

MOGELIJK... MAAR TOCH GEEF IK JE JE VRIJHEID; JE HEBT GEEN VERPLICHTINGEN MEER JEGENS MIJ! ALS JE WILT, KUNNEN WE COMPAGNONS WORDEN...

IK WIL NIET ONDANKBAAR ZIJN, MAAR JAGEN IS NIET MIJN FAVORIETE BEZIGHEID...

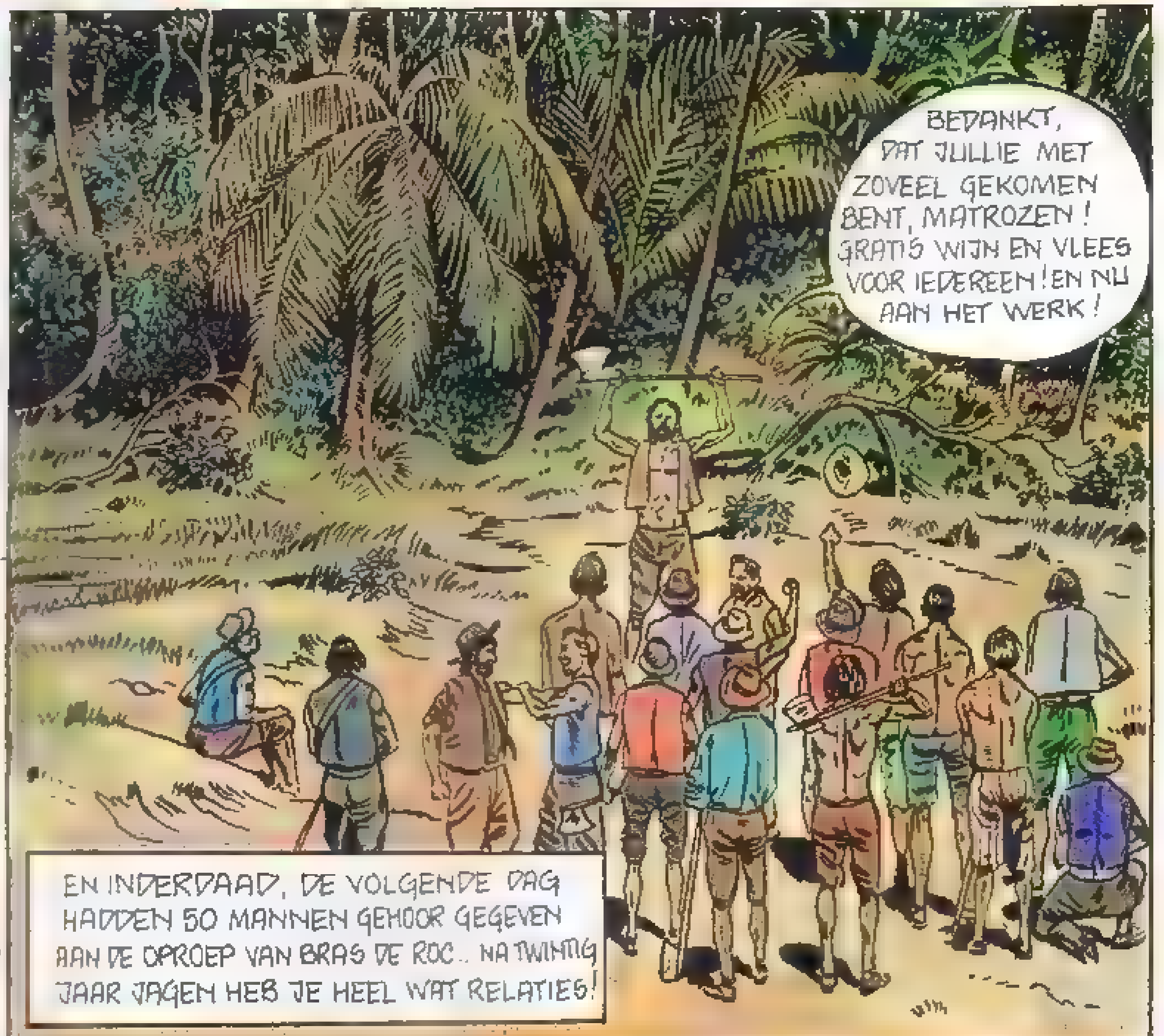

WIE HEEFT HET OVER JAGEN? WIE ZICH DOOR EEN SLANG LAAT DOODBIJTEN, DEUGT NIET MEER VOOR DE JACHT. IK HOU HET VOOR GEZIEN.
MAAR JE ZWOER, DAT JE DE LAATSTE JAGER OP HET EILAND ZOU ZIJN...

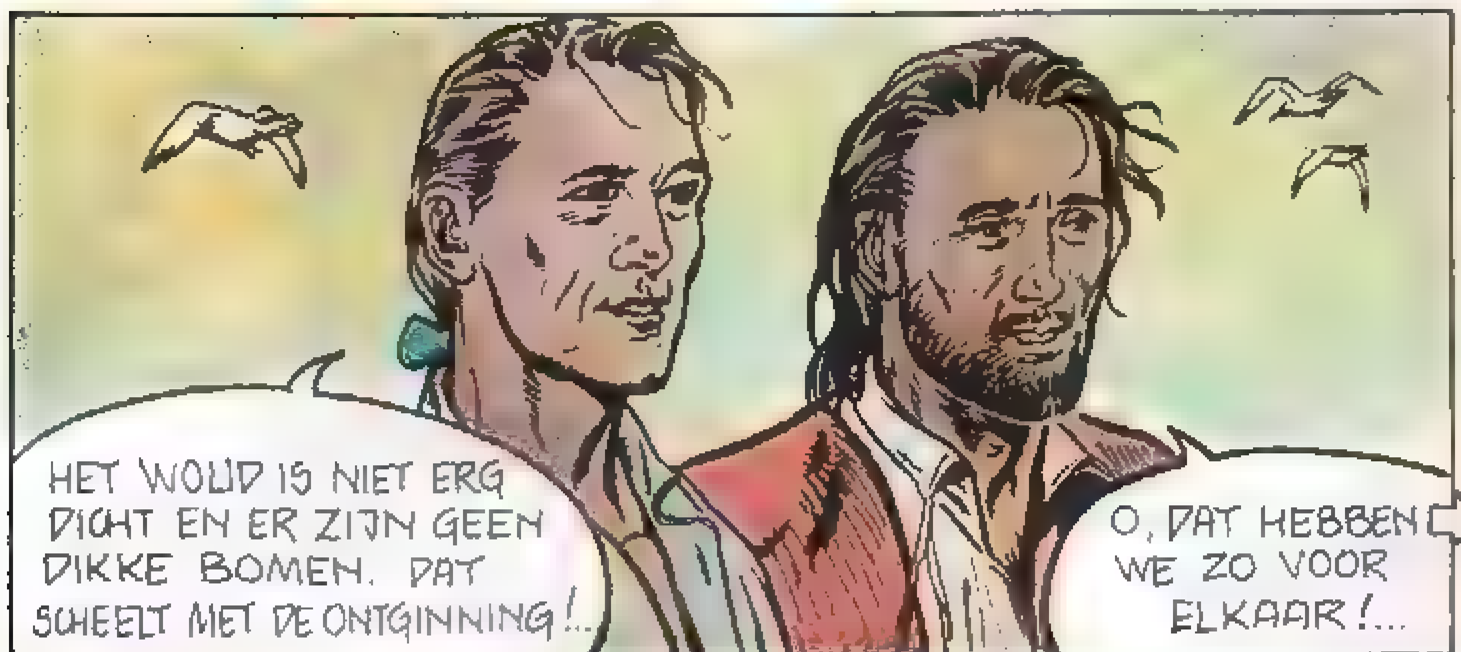

ALLEEN IDIOTEN VERANDEREN NOOIT VAN GEDACHTEN! ER ZITTEN HIER TROUWENS HAAST GEEN ZWIJNEN MEER. NEE, IK HEB BESLOTEN TABAKSPLANTER TE WORDEN.

HET IDEE WAS VERLEIDELIJK: IK OOGSTTE LIEVER TABAK, DAN DAT IK ACHTER ZWIJNEN AAN RENDE! EN ZO KWAM IK WAT DICHTER BIJ MIJN TOEKOMSTIGE CLIËNTEN.
2

DE GOUVERNEUR GAF ONS TWEE LAPJES GROND NAAST ELKAAR, ONZE TOEKOMSTIGE PLANTAGE WAS 800 PASSEN LANG EN 120 BREED.

ZO, IK BEN KLAAR. U BEZIT NU EEN FLINKE LAP GROND EN DRIE BRONNEN!
WILT U DE GOUVERNEUR UIT MIJN NAAM BEDANKEN. IK BELOOF HEM EEN DEEL VAN ONZE EERSTE TABAKSOOGST.

BEDANKT, DAT JULLIE MET ZOVEEL GEKOMEN BENT, MATROZEN! GRATIS WIJN EN VLEES VOOR IEDEREEN! EN NU AAN HET WERK!
EN INDERDAAD, DE VOLGENDE DAG HADDEN 50 MANNEN GEHOOR GEGEVEN AAN DE OPROEP VAN BRAS DE ROC.. NA TWINTIG JAAR JAGEN HEB JE HEEL WAT RELATIES!

HET WOUD IS NIET ERG DICHT EN ER ZIJN GEEN DIKKE BOMEN. DAT SCHEELT MET DE ONTGINNING!..
O, DAT HEBBEN WE ZO VOOR ELKAAR!...

OP DE EILANDEN NOEMEN DE VRIJE MANNEN ELKAAR ONDERLING MATROOS. HOE DAN OOK, NOG NOOIT HAD IK ZULKE HARDE WERKERS GEZIEN...

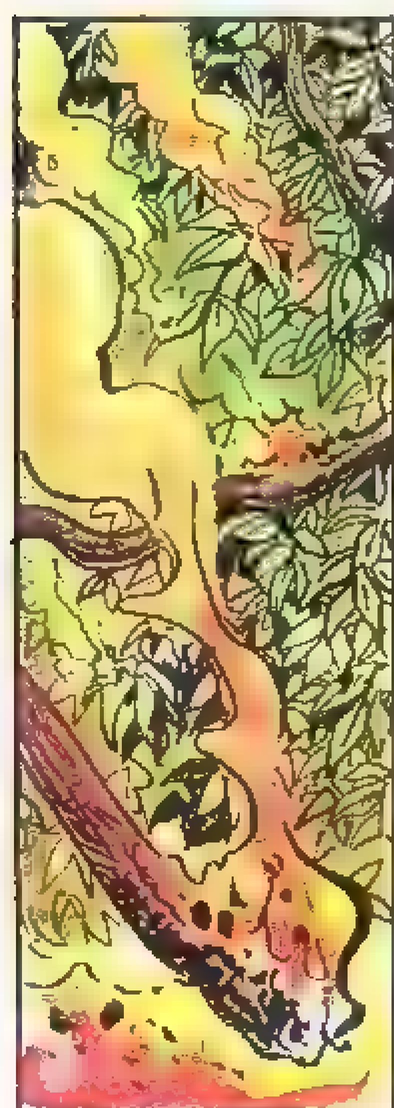
SSCRATTCHH!

HET WERK SCHOOT FLINK OP. WE MOESTEN NU ALLEEN NOG WACHTEN TOT HET HOUT GEDROOGD WAS!..

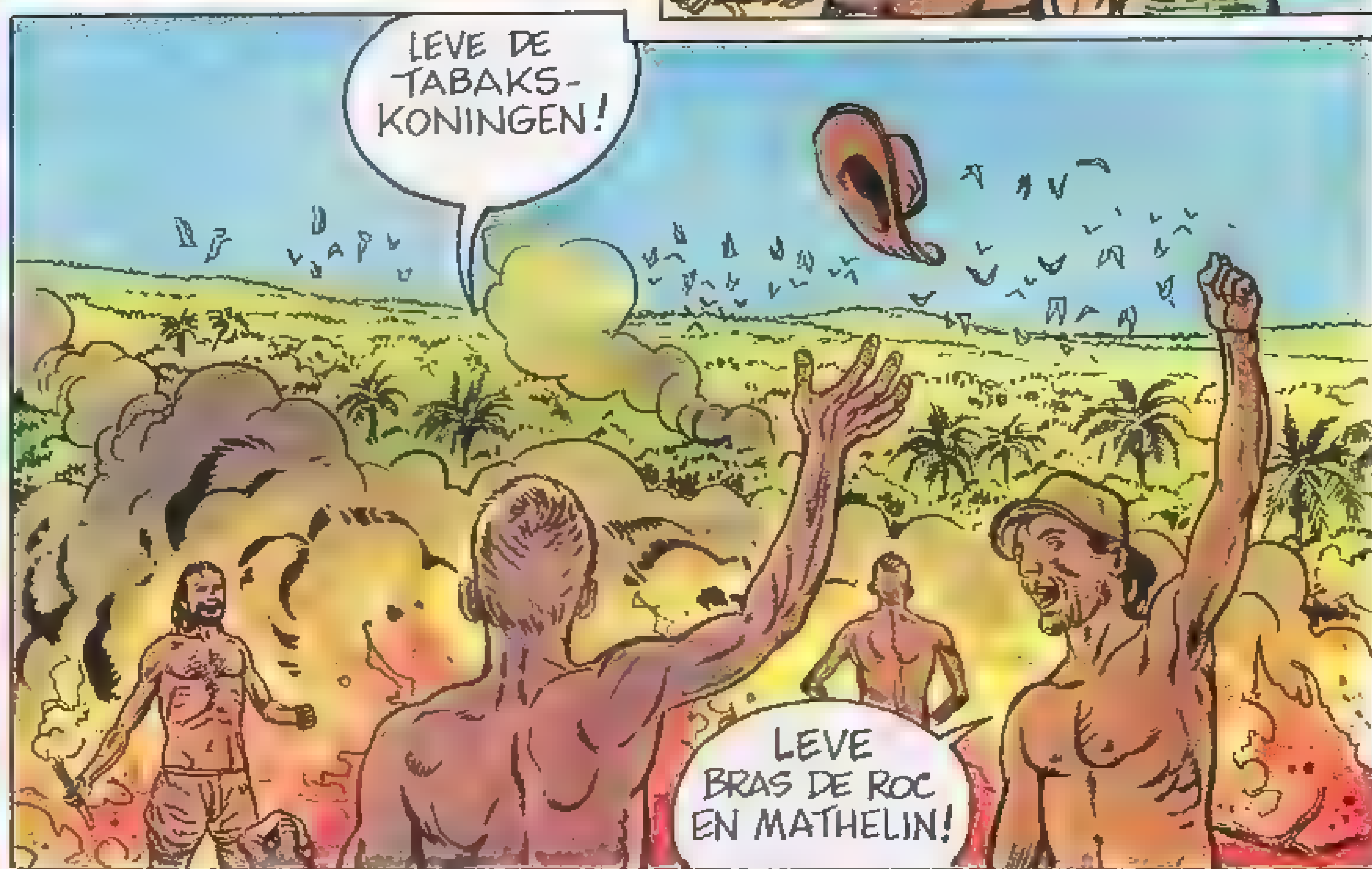
DE OLLONNER

BIJ DIE RUWE KLANTEN ZAG IK EEN VRIENDSCHAP, WEDERZIJDSE HULP EN BROEDERSCHAP, ZOALS IK DAT IN EUROPA NIET EERDER HAD MEEGEMAAKT.

DE FIK ERIN! DE FIK ERIN!
DE GROTE DAG BRAK AAN...

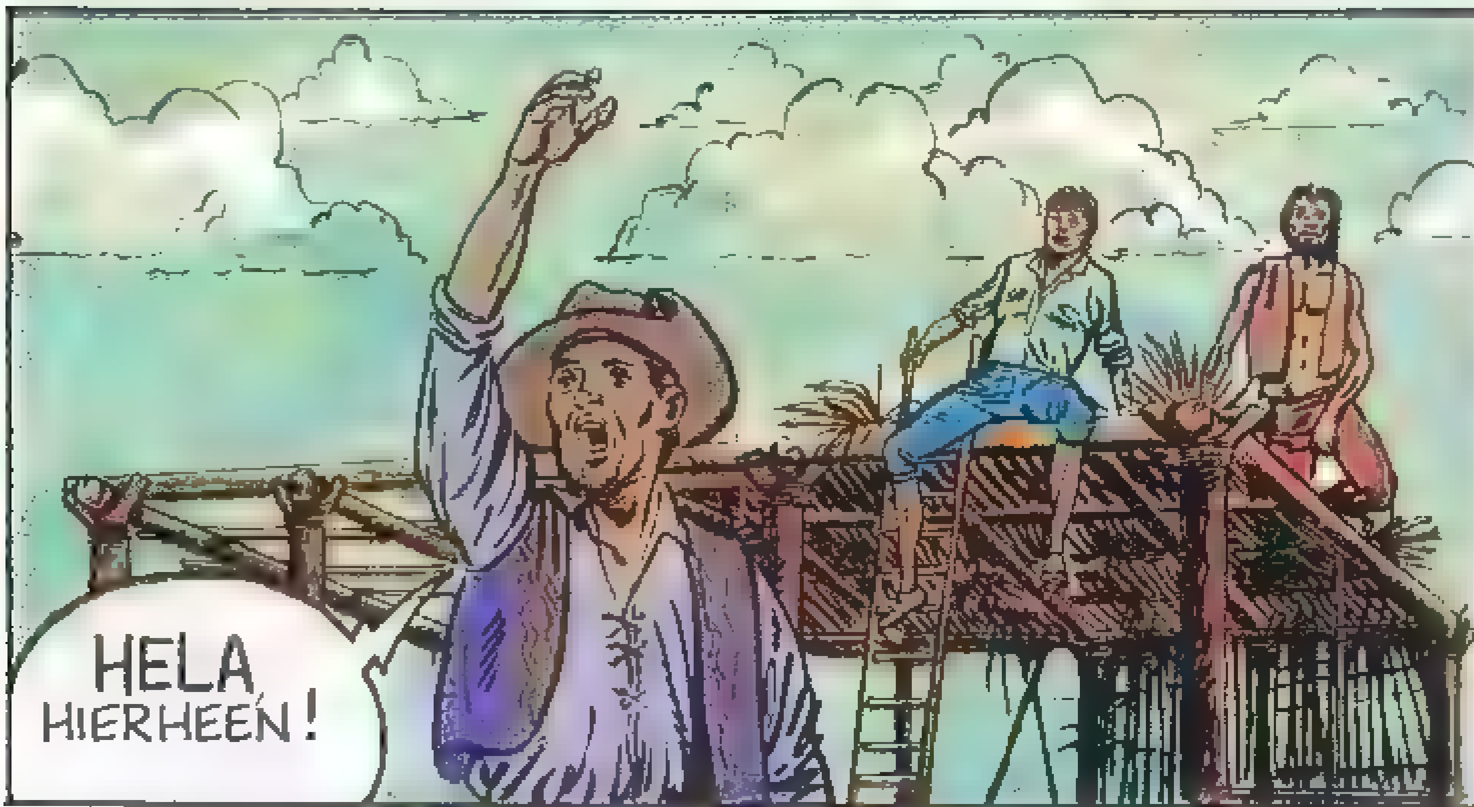

LEVE DE TABAKS-KONINGEN!
LEVE BRAS DE ROC EN MATHELIN!

TOEN DE GROND WAS SCHOONGEMAAKT, BEGONNEN WE DE HUT TE BOUWEN!

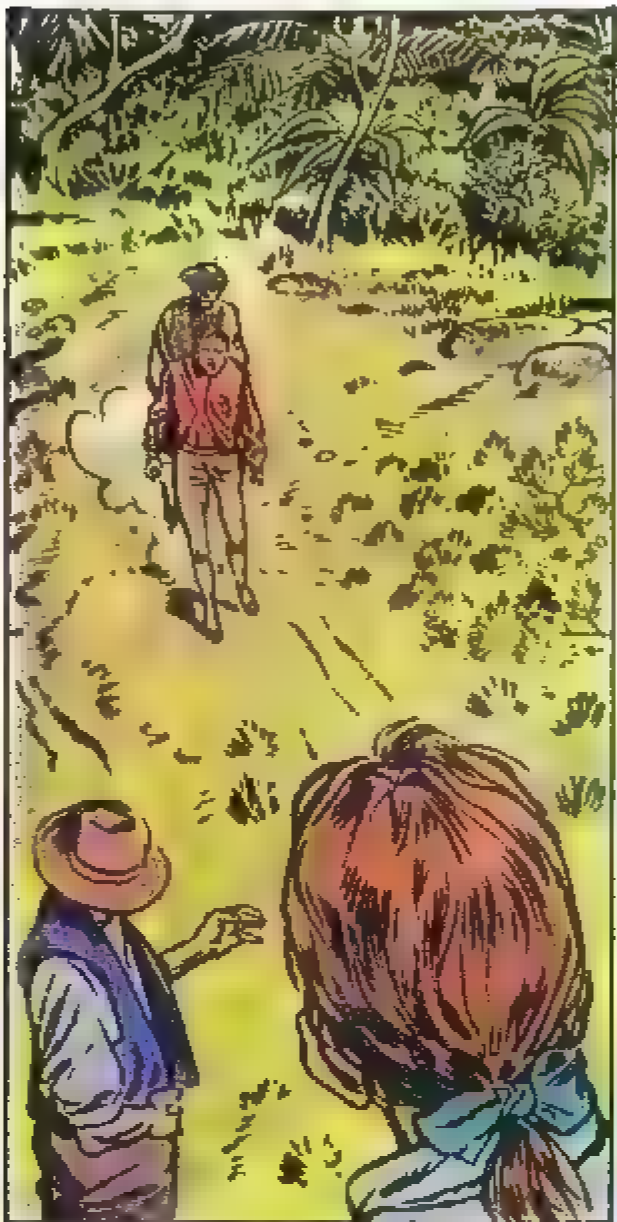

KEN JE DIE MATROOS?
NOOIT GEZIEN.. HIJ SCHIJNT NOGAL HAAST TE HEBBEN!

KAMERADEN, HEET ÉÉN VAN JULLIE MATHELIN?
DAT BEN IK. WAT IS ER?

HELA
HIERHEEN!

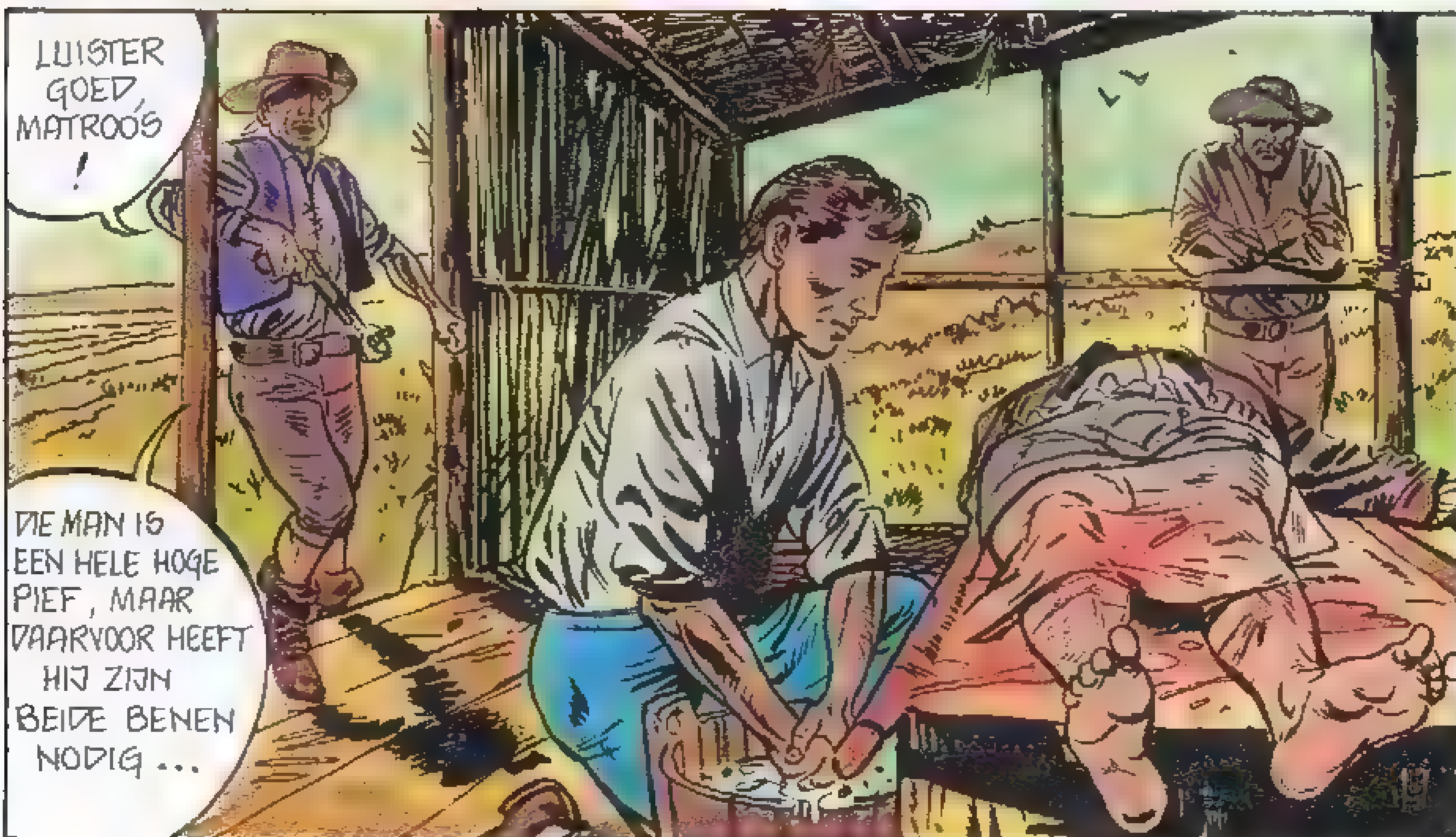

WAT IS ER MET DIE MAN GEBEURD??

EEN KANON IS VAN Z'N AFFUIT GEVALLEN EN HEEFT Z'N BENEN GEBROKEN.

EN TOEN HOORDE IK OVER JOU PRATEN!
LEG HEM IN DE SCHADUW. EEN DEEL VAN DE HUT IS OVERDEKT! IK ZAL ZIEN WAT IK VOOR HEM KAN DOEN.

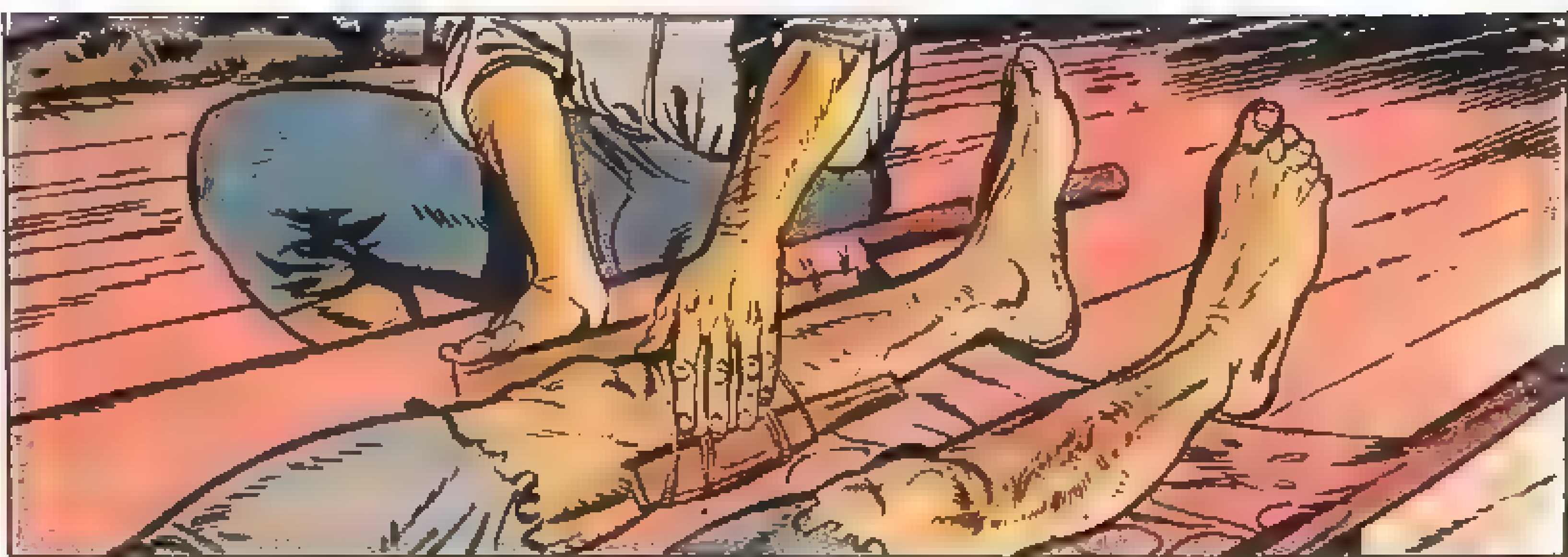

LUISTER GOED, MATROOS!
DIE MAN IS EEN HELE HOGE PIEF, MAAR DAARVOOR HEEFT HIJ ZIJN BEIDE BENEN NODIG...

DOE DUS JE BEST, EN SNIJ NIET. HIJ MOET WEER ZO SNEL MOGELIJK KUNNEN LOPEN. ZOWEL IN ONS BELANG ALS HET JOUWE!

DA'S DUIDELIJK...

DE OLLONNER

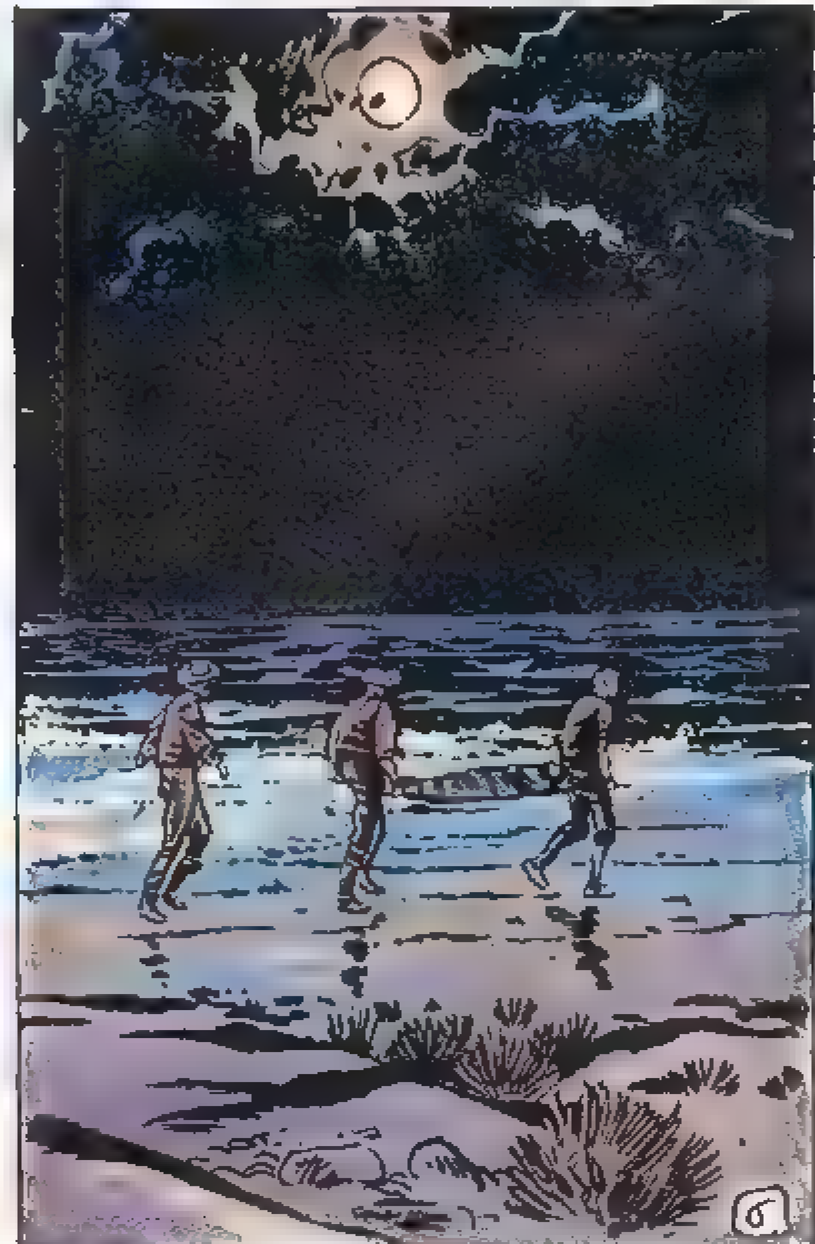

HIJ ZAL GAUW GENOEG WEER BIJKOMEN. HIJ MAG ZES WEKEN NIET STAAN. IK GELOOF DAT HIJ DAARNA WEER NORMAAL ZAL KUNNEN LOPEN.
IK HOOP HET VOOR JE, MATROOS. IK HOOP HET VOOR JE!

ALLES GOED, MATHELIN ??
EH JA, IK GE-LOOF HET WEL...

LAAT DAT GEWEER ZAKKEN, OF ER GE-BEUREN ONGELUK-KEN!

T-T-T! RUSTIG MENEERTJE, RUSTIG!
GOED, IK ZEG AL NIETS MEER...

NOU, HEREN. HET IS AL LAAT. HET WAS EEN ZWARE DAG...TOT ZIENS MAAR WEER.

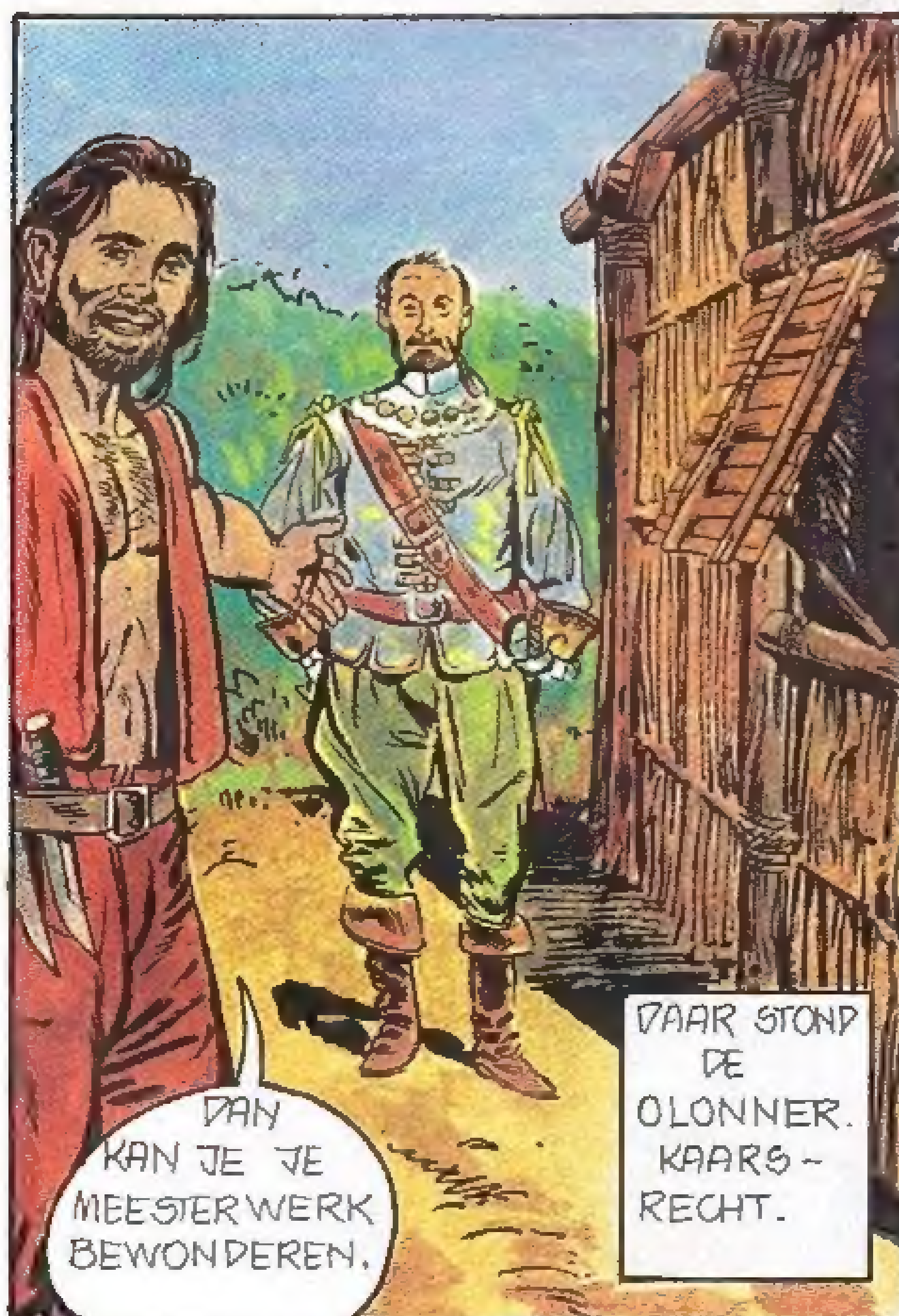

WEET JE WIE JE VERZORGD HEBT ?
WE HEBBEN NIET MET ELKAAR KENNIS-GEMAAKT, MAAR HET ZAL WEL EEN BELANGRIJKE MAN ZIJN.

PRECIES ! HET IS DE OLONNER, ÉÉN VAN DE KOP-STUKKEN VAN DE KAAPVAART...

WAAROM KWAM JE ZOËVEN TUSSEN-BEIDE ?
IK WEET HET NIET... EEN VOORGEVOEL... IK HEB NOOIT PRO-BLEMEN MET ZE GEHAD, MAAR DIE HANDLANGER VAN OLONNER BEVIEL ME NIET. HIJ LEEK JE NIET ERG TE MOGEN.

DE WEKEN GINGEN VOORBIJ. DE TABAK BEGON TE GROEIEN...

KOM EENS, MATHELIN !

DAN KAN JE JE MEESTERWERK BEWONDEREN.
DAAR STOND DE OLONNER. KAARS-RECHT.

IK KOM JE BEDANKEN, MATHELIN ! INDERDAAD KNAP WERK ! JE VRIEND ZEI ME, DAT MIJN MANNEN JE NOGAL GROF HADDEN BEJEGEND.
ACH, BRAS DE ROC ZAL WEL WAT OVERDREVEN HEB-BEN...

IK GELOOF DAT JE DEZE BE-LONING WEL VER-DIENT HEBT !
VERDUIVELD ! DAARMEE KAN JE EEN STEL EUROPESE KNECHTEN BETALEN ! JE HOEFT NIET MEER TE WER-KEN, MATHELIN !!...
7

DE OLLONNER

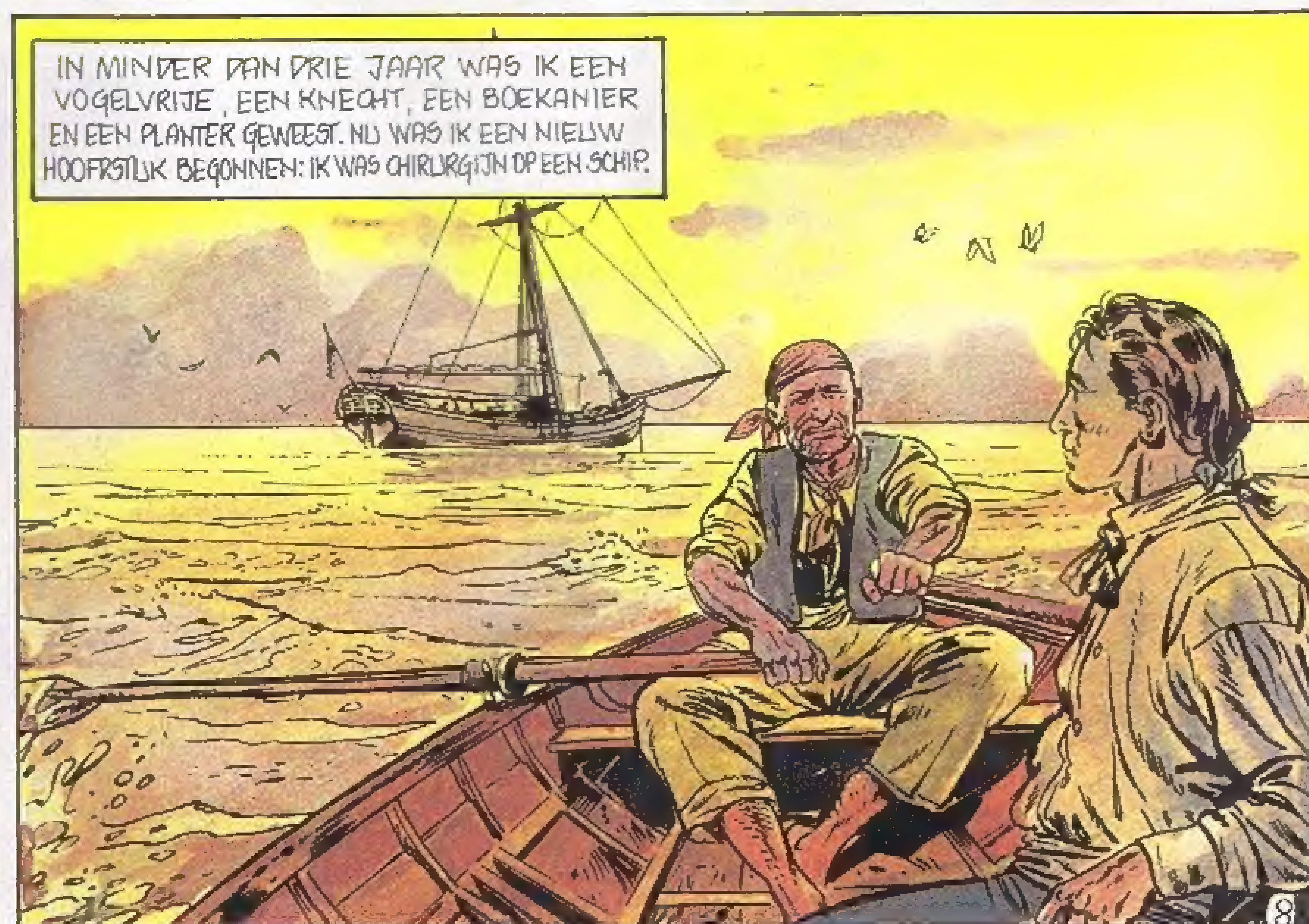

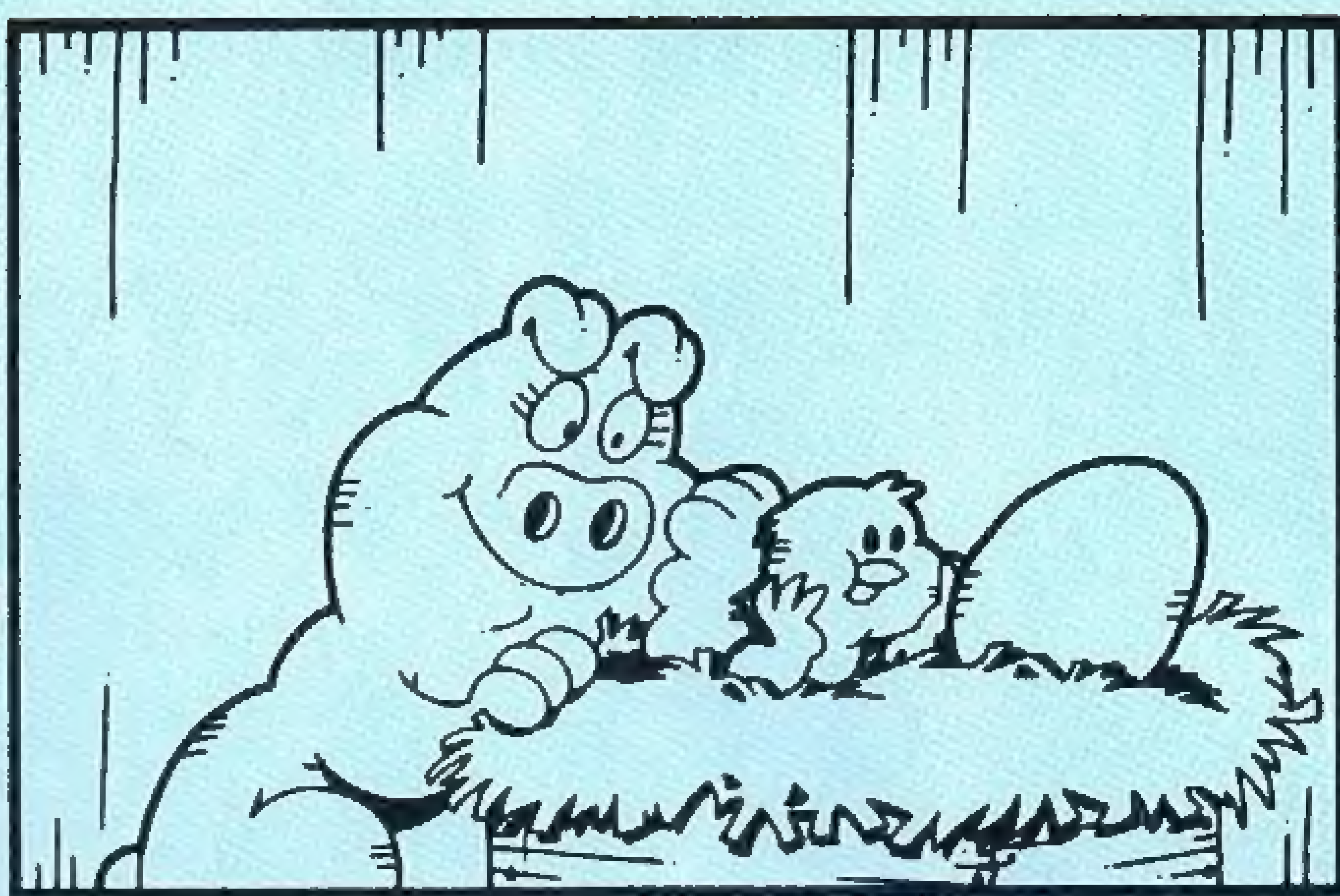

EINDE VAN DE DERDE EPISODE

OP DE BOERDERIJ

Dupa

DOMMEL

AH! AH! AH! IK MOET LACHEN!...
UH?
NEE! HOU OP! IK KOM NIET MEER BIJ!

DENK JE DAT JE ALLES GEHAD HEBT... WIE DENK JE EIGENLIJK WEL WIE JE BENT?! VIND JE JEZELF ZO'N HOOGVLIEGER?!...
O!
JE HOUDT 'T NIET VOOR MOGELIJK ...

EEN HOOGVLIEGER, MAAR...
BOH ...
HI! HI! HI!
...VAN DE KOUDE GROND!
HA! HA! HA!

NEE MAAR, KIJK 'NS NAAR JEZELF!! DIE OGEN, DIE NEUS, DAT VOORHOOFD, DIE KOP...
AG...!?
NOG LELIJKER, HET LIJKT WEL SCIENCE FICTION!

NU WE 'T OVER JE KOP HEBBEN... WIST JE DAT JULLIE BEKEND STAAN ALS DE SOORT MET DE MINSTE GRIJZE CELLETJES?...
HNN ...?
...JE HEBT DE VLIEG, DE AMOEBE EN JULLIE!

NEEM DAAR GOED NOTA VAN. MAAR IK MOET TOEGEVEN DAT DIT GESPREK VEEL ZEGT OVER JE UITERST GEBREKKIGE WOORDENSCHAT.
BLB.
AGAA... AGAA... OF ANDERS BEN IK DOOF.

WAARMEE IK WIL ZEGGEN DAT JE STOM BENT, HINDERLIJK, KRAKKEMIKKIG, HARKERIG, ONWELRIEKEND, VERWAAND, UITGEZAKT, ACHTERBAKS, ONBEDUIDEND EN AANMATIGEND.
DUS JE KUNT ME WAT.

ACH, DAT WAS IK HAAST VERGETEN. HARTELIJK DANK VOOR DE MEDEWERKING AAN DEZE PAGINA. HARTELIJK DANK.

ZO... NU IK M'N TEKST TOT IN DE PUNTJES KEN...
GWORF?

GR
?
...HOEF IK 'M ALLEEN NOG MAAR TE HERHALEN TEGEN DIE BAZIGE STOMMELING!
MOED HOUDEN!
LUCHT UW HART!
KING KONG
HET WILDSTE BEEST VAN DE JUNGLE
SCHREEUW HIER
TOT UW DIENST.